www.lakimiesuutiset.fi

Ulosottouudistus saa kritiikkiä

Lakimiehestä algoritmin huoltajaksi

LakimiesUutiset

JURISTNYTT | **7'2017**

XLV'17
Palaa Lakimies-päivään!
32

HYVÄN HALLINNON KENTÄLLÄ

Oikeuskansleri Tuomas Pöysti pelaa oikeusvaltion joukkueessa.

AINOA TODELLINEN JURIDINEN AIKAKAUSLEHTI

LakimiesUutiset

JURISTNYTT | **7'2017**

www.lakimiesuutiset.fi

10

ULOSOTTO

Ulosottotoimen rakenneuudistusta kaavaileva mietintö on saanut osakseen kritiikkiä.

36

HENKILÖ

Tuleva oikeuskansleri Tuomas Pöysti pitää itseään oikeusvaltion paimenkoirana.

44

TULEVAISUUS

Digitalisaatiolla on tuhannen taalan paikka lakitoimialan inhimillistäjänä.

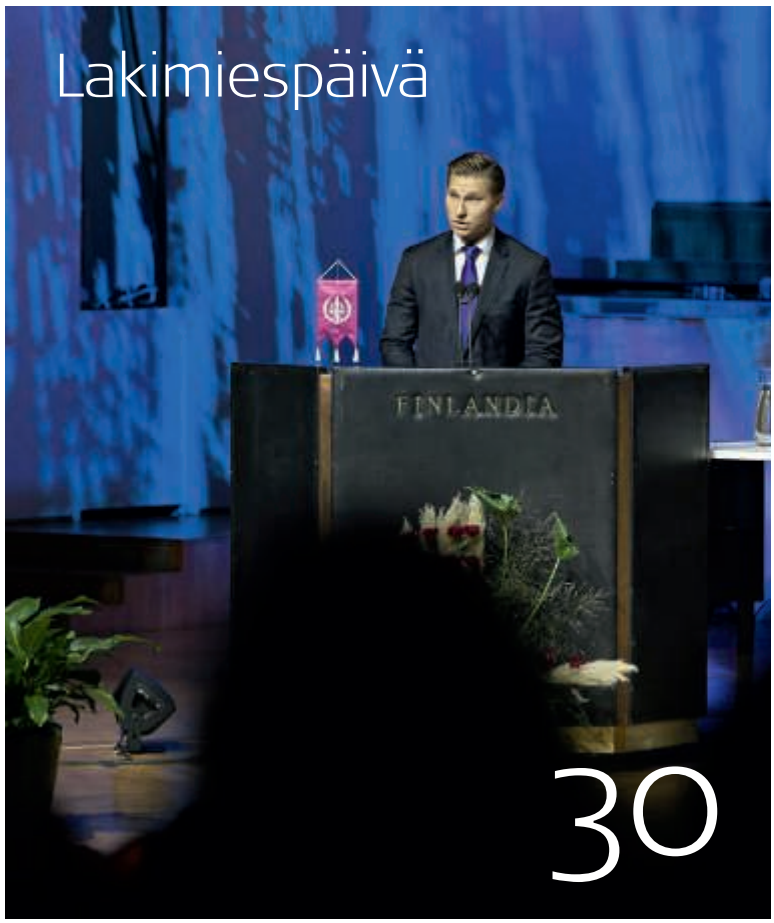

FAKTA

Lakimiespäivää vietettiin 45. kerran ennätysyleisön läsnäollessa. Lakimiesliiton edunvalvontatyö sai heti päivän alussa tunnustusta, kun oikeusministeri **Antti Häkkänen** ilmoitti esittävänsä pitkään valmisteilla olleen tuomioistuinviraston perustamista. Tuomioistuinviraston tehtävänä on tukea tuomioistuimia niiden ydintehtävän toteuttamisessa, Häkkänen totesi puheessaan. Virasto voisi aloittaa toimintansa vuoden 2019 loppupuolella tai vuonna 2020. Häkkänen kertoi aikovansa pyytää oikeusministeriön virkamiehiltä arviota myös lautamiesjärjestelmän tulevaisuudesta.

Seuraava Lakimiespäivä järjestetään 11.10.2019.

XLV Lakimiespäivä on osa Suomen 100-vuotisjuhlallisuuksia. Katso Lakimiespäivän kuvakavalkadi sivulta 32.

Suomi Finland 100

40
Oikeusvaltio uhattuna?
Oikeusvaltion toimivuus ja vakaus ovat Suomelle kullanarvoisia valttikortteja.

48
Syntynyt etsiväksi
Mikko Porvali on kirjailija, rikostutkija ja juristi puolustusvoimien pääesikunnassa.

50
Enterprise2017
Tuotteet ja palvelut eivät yksin vie yritystä kansainvälisille markkinoille.

52
Sisu työelämässä
Sisututkija Emilia Lahti muistuttaa, että terve sisu peilaa myös tulevaisuuteen.

54
Suomi 100
Presidentti Urho Kaleva Kekkosen ja Lakimiesliiton suhde ei ollut pelkkää ruusuilla tanssimista.

59
Liiton verkkopalvelu päivittyy
Lakimiesliiton verkkojärjestelmä uudistuu jäsenpalvelun parantamiseksi.

60
Kilpailukielto kangistaa
Yhä yleisemmät kilpailukieltosopimukset rajoittavat työntekijöiden liikkuvuutta.

62
Pykälöiden
Ylituomari Ann-Mari Pitkärannalle lain lukeminen oli nuoruudessa ihan hyvä vaihtoehto.

64
Företagarsjäl
Juridik går i hög grad ut på att arbeta med ord, säger Jenny Wolfram.

71
Lain takaa
Tutkija Kaijus Ervasti haluaa olla rakentamassa Lakimiesliiton koulutuspolitiikkaa ja tutkimustoimintaa.

7 Pääkirjoitus
9 Ledare
14 Lyhyesti
15 Poliisipäällikkö
19 Varviala
21 Matti Norri
25 Heikki Halila
26 Urakoulutus
29 Susanna Reinboth
66 Nimitykset
68 Mökit
70 Lakimiesliiton tapahtumat

Lue lisää verkossa! Uudistettu verkkolehti on avattu ja artikkelit pääsee lukemaan helposti myös ilman jäsentunnuksia.

www.lakimiesuutiset.fi

JULKAISIJA
Suomen Lakimiesliitto – Finlands Juristförbund ry
Uudenmaankatu 4–6 B, 00120 Helsinki
puhelin 09 8561 0300
lakimiesuutiset@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi

VIESTINTÄ- JA YHTEISKUNTASUHDEJOHTAJA PÄÄTOIMITTAJA, oto
Mikko Salo
mikko.salo@lakimiesliitto.fi

TOIMITUSPÄÄLLIKKÖ
Juha Mikkonen
juha.mikkonen@lakimiesliitto.fi

VIESTINTÄASIANTUNTIJA
Mia Paju
mia.paju@lakimiesliitto.fi

OSOITTEENMUUTOKSET
palvelut@lakimiesliitto.fi

TILAUKSET
Kestotilaus 12 kk 98 euroa
Jaana Halonen
puhelin 09 8561 0329
jaana.halonen@lakimiesliitto.fi

TOIMITUSNEUVOSTO
Tuula Linna, pj, Pentti Ajo, Heli Hagman, Pekka Koivisto, Jaana Meklin, Juha Mikkonen, Juho Mäki-Lohiluoma, Pekka Ojala, Miika Pusa, Jore Tilander, Paula Virrankoski

TOIMITUS JA ULKOASU
Otavamedia OMA
Maistraatinportti 1, 00015 Otavamedia
oma.otavamedia.fi

ILMOITUSMYYNTI
Otavamedia Oy
Maistraatinportti 1, 00015 Otavamedia
sari.alasaari@otava.fi
kari.salko@otavamedia.fi
janna.laiho@otavamedia.fi

KANSIKUVA
Sami Heiskanen

PAINATUS
Lönnberg Print & Promo

ISSN 00237661

72. vuosikerta
Painos 15 700
Aikakauslehtien Liiton jäsenlehti

Copyright © Otavamedia Oy
Lehden sisältöä ei saa osittainkaan jäljentää ilman toimituksen kirjallista lupaa. Toimitus ei vastaa tilaamatta lähetetyistä materiaaleista. Kirjoittajien artikkeleissa esittämät mielipiteet ovat heidän omiaan eivätkä välttämättä edusta julkaisijayhteisön kantaa.

ILMESTYMISPÄIVÄT
8/2017.....13.12.

Ainoa todellinen juridinen aikakauslehti. LakimiesUutiset on 100-prosenttisesti kierrätyskelpoinen.

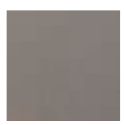

Oikeudenkäyntitaidot -seminaarisarja

29.11.2017–9.4.2018

Markku Fredman, Jarkko Männistö, Kristiina Liljedahl, Minna Passi, Mia Sundström

Oikeudenkäyntitaitojen seminaarisarjassa käydään läpi ajankohtaisia aiheita ja trendejä muun muassa oikeudenkäynnin julkisuudesta, oikeudenkäyntikirjelmistä ja todistelusta muuttuvassa digitalisoituvassa maailmassa.

Tule päivittämään tietosi ja taitosi ja kuulemaan, miten toimia oikeudenkäynnin julkisuuden ja median kanssa, miten hyödyntää uutta teknologiaa erityisesti todistelussa ja miten laatia tehokkaita ja vaikuttavia kirjelmiä. Luennoitsijat ovat kokeneita tuomioistuinkäytännön asiantuntijoita.

Seminaarisarjan jaksot:

MODERNI OIKEUDENKÄYNTIKIRJELMÄ 29.11.

OIKEUDENKÄYNNIT JA MEDIAJULKISUUS 29.1.2018

TODISTELUTAIDOT 12.2.2018

MUUTOKSENHAKU – VALITUKSEN KOHDISTAMINEN JA RAJAAMINEN 9.4.2018

Seminaarisarjan luennoitsijoina muun muassa:

- Asianajaja **Markku Fredman**, Asianajotoimisto Fredman & Månsson Oy
- Asianajaja, OTT **Jarkko Männistö**, Jarkko Männistö Asianajotoimisto Oy
- Asianajaja **Kristiina Liljedahl**, Asianajotoimisto Borenius Oy
- Hovioikeudenneuvos **Timo Ojala**, Helsingin hovioikeus
- Toimittaja **Minna Passi**, Helsingin Sanomat
- Käräjätuomari **Mia Sundström**, Helsingin käräjäoikeus

Seminaarisarjan hinta
Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori
1 890 € (norm. 2 520 €)
Sarjan hinnasta ei myönnetä muita alennuksia.

alma TALENT

LAKIMIESLIITON KOULUTUS

Tom Vapaavuori

Minna Aalto-Setälä, Markku Tuominen

Pekka Tuunainen, Tuulikki Mikkola

LIIKESALAISUUSPÄIVÄ – LIIKESALAISUUS-LAINSÄÄDÄNNÖN KOKONAISUUDISTUS 22.11.

Liikesalaisuussääntely harmonisoituu EU:ssa ja tulee samalle tasolle muiden immateriaalioikeuksien kanssa. Laki muuttaa merkittävästi nykyistä liikesalaisuussääntelyä ja tulee koskettamaan läheisesti kaikkien juristien ja liike-elämässä toimivien tehtäväkenttää.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori
547,50 € (norm. 730 €)

TAVARAMERKKIPÄIVÄ 2017, 30.11.

Saat Tavaramerkkipäivässä ajankohtaiskatsauksen alan lakihankkeisiin ja kuulet tuoreimmat näkökulmat tavaramerkkioikeudellisesta oikeuskäytännöstä sekä kansallisesti että kansainvälisesti. Päivän aikana saat myös käytännön työkaluja, joilla hallita ja ratkaista koko ajan muuttuvan toimintakentän ongelmia.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori
547,50 € (norm. 730 €)

PERINNÖNJAKOPÄIVÄ 12.12.

Perinnönjakopäivässä keskitytään perinnönjaon suorittamiseen ja oikeusvaikutuksiin. Lisäksi käsitellään jakajan esteellisyyteen ja esteellisyyden vaikutuksiin liittyviä kysymyksiä. Samoin tarkastellaan jakajan toimivaltaa ja sen eroa pesänselvittäjän toimivaltaan. Kaikkien osakkaiden edustusta tarkastellaan erityisesti edunvalvonnassa olevien osakkaiden kannalta. Myös kansainväliset kysymykset sekä perinnönjaon merkitys osapuolten verotuksen kannalta käydään selkeästi läpi.

Lakimiesliiton jäsenet ja julkinen sektori
547,50 € (norm. 730 €)

Hintoihin lisätään alv 24 %. Oikeudet muutoksiin pidätetään.

TUTUSTU JA TILAA

shop.almatalent.fi

MUISTA JÄSENALE -20 %

Uutta juridiikkaa syksyllä 2017

shop.almatalent.fi

Heikki E. S. Mattila

VERTAILEVA OIKEUSLINGVISTIIKKA

Marraskuu 2017, 2., uud. p., n. 650 sivua, sh. 120 €, jäsenhinta 96 €

Janne Ruohonen, Veikko Vahtera, Seppo Penttilä

KUNTAYHTIÖ

Marraskuu 2017, n. 300 sivua, sh. 98 €, jäsenhinta 78 €

Paula Paloranta (toim.)

KESKUSKAUPPAKAMARIN LIIKETAPALAUTAKUNTA 80 VUOTTA

Lokakuu 2017, 617 sivua, sh. 109 €, jäsenhinta 87 €

Kimmo Nieminen (toim.)

TYÖPAIKAN LAIT JA TYÖSUHDEOPAS 2018

Marraskuu 2017, 16., uud. p., n. 400 sivua, sh. 74 €, jäsenhinta 59 €

KKO:N RATKAISUT KOMMENTEIN 2017:I

Lokakuu 2017, 469 sivua, sh. 129 €, jäsenhinta 103 €

RIKOSOIKEUS JA OIKEUDENKÄYNTI 2018

2017, 1156 sivua, sh. 110 €, jäsenhinta 88 €

Lakimiesliiton jäsenet saavat 20% alennuksen kaikista Alma Talent Oy:n normaalihintaisista kirjoista

alma TALENT

shop.almatalent.fi

Lakimiesliitto tulee tukemaan tuomioistuinviraston toteutumista ja käynnistämistä kaikin tavoin.

MIKKO SALO
Lakimiesliiton viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja, varatoiminnanjohtaja

Lakimiespäivä räjäytti pankin

PERJANTAINA 6.10. FINLANDIA-TALOSSA pidetty XLV Lakimiespäivä räjäytti pankin monella mittareilla. Osallistujia oli 1300, mikä taitaa olla tämän vuosituhannen ennätys. Lakimiesmessuilla ja Oikkareiden rekrymessuilla salit pullistelivat näytteilleasettajista ja kuhinaa riitti joka pöydällä ja tiskillä. Seuraavan Lakimiespäivän yhteydessä Lakimiesliitto täyttää 75 vuotta. Olemmekin joutuneet jo ennakoimaan ja varamaan tapahtumaa varten koko Finlandia-talon eikä vain osaa siitä.

Lakimiespäivän aikana ja sen jälkeen tuli runsaasti kiittäviä kommentteja onnistuneesta ohjelmasta, oli sitten kyse herrojen Uotinen, Korkman ja Nissinen nautittavista esityksistä ja keskinäisestä sanailusta, Alexander Stubbin kolmesta pointista, tiiviistä ja hyvin edenneistä puheenvuoroista oikeuselämän eri aloilta, hyvällä sykkeellä toimineesta oikeusvaltiopaneelista, onnellisista ja ansioituneista palkituista tai Lain Huudon päivän päätteeksi palan kurkkuun nostattaneesta Finlandiasta.

Lakimiesliittolaisesta näkökulmasta päivän paras puheenvuoro ja pankinräjäyttäjä oli oikeusministeri Antti Häkkäsen ilmoitus tuomioistuinviraston perustamisesta. Suomen lakimieskunta on tätä tuomioistuinlaitoksen riippumattomuuden ja kehittämisen kannalta ensiarvoisen tärkeää hanketta pitkään toivonut ja nyt – vaikka paljon työtä on vielä edessä – se on toteutumassa. Onnittelut oikeusministerille erinomaisesta päätöksestä! Lakimiesliitto tulee tukemaan tuomioistuinviraston toteutumista ja käynnistämistä kaikin tavoin.

Kun tämä Lakimiesuutiset ilmestyy, olen tehnyt jo viimeisen työpäiväni Lakimiesliitossa. Kahden yhteensä noin yhdeksän vuoden Lakimiesliitossa tehdyn työrupeaman jälkeen siirryn marraskuussa akavalaisen Luonnon-, ympäristö- ja metsätieteilijöiden liitto Loimun toiminnanjohtajaksi. Käytänkin tätä palstatilaa nyt myös kiittääkseni kaikkia työkavereitani ja Lakimiesliiton eri tehtävissä toimineita ja toimivia luottamushenkilöitä antoisasta yhteistyöstä. Teette todella tärkeää työtä Suomen lakimiesten, oikeuselämän ja oikeusvaltion hyväksi. Kiitos ja näkemiin Lakimiesliiton toiminnan merkeissä!

mikko.salo@lakimiesliitto.fi

JURISTIKIRJE ajankohtaiset 7·2017

Kuva: Meeri Utti

Kuvassa professorit Seppo Villa ja Jukka Mähönen

JURISTI-KIRJEEN SYKSY

TYÖPARI-HAASTATTELU

Professorikollegat Jukka Mähönen ja Seppo Villa kertovat kuinka yhteistyö on sujunut yli aikavyöhykkeiden ja vuosikymmenten.

SEURAATKO TRENDEJÄ?

Jani Niipolan pukeutumisvinkit juristeille.

EXPAT-ELÄMÄÄ

Uudessa juttusarjassa seuraamme suomalaisten juristien ja oikeustieteen yli-oppilaiden työ- ja opiskeluelämää ulkomailla ja selvitämme, millaisia eroja työarjessa on juristinäkökulmasta eri kulttuurien välillä.

VIISI AJATUSTA JA OIKEUS ON

Suositut juttusarjamme saavat jatkoa syksyllä.

TUTKIMUSTULOKSIA

Lisäksi pureudumme
Suuren Juristikyselyn 2017 tuloksiin.

Juristikirje on joka toinen keskiviikko ilmestyvä uutiskirje.

Tilaa Juristikirje: pro.almatalent.fi/#suomenlaki

Juristförbundet kommer helhjärtat att stöda realiseringen och uppstarten av domstolsverket.

MIKKO SALO
Juristförbundets vice verksamhetsledare och kommunikations- och samhällsrelationsdirektör

Juristdagen sprängde banken

JURISTDAGEN MODELL XLV, som hölls i Finlandiahuset fredag 6.10, sprängde banken på många sätt. Antalet deltagare var hela 1 300, vilket torde vara millennierekord. Under juristmässan och juristernas rekryteringsmässa kryllade salarna av utställare och besökare. I samband med nästa Juristdag fyller Juristförbundet 75 år. Vi har varit förutseende och bokat hela Finlandiahuset för jubileumsevenemanget.

Under och efter Juristdagen fick vi många berömmande kommentarer på programmet. Deltagarna prisade bland annat herrarna Uotinens, Korkmans och Nissinens givande framträdanden och diskussioner, Alexander Stubbs tre pointer, de koncisa och smidiga inläggen gällande rättslivets olika segment, den välfungerande rättsstatspanelen, de lyckliga och välmeriterade pristagarna och hymnen Finlandia som utgjorde en värdig avslutning på evenemanget.

För Juristförbundet var dagens bästa och mest banksprängande inlägg justitieminister Antti Häkkänens meddelande om grundandet av ett domstolsverk. Finlands juristkår har redan länge efterlyst ett verk som främjar domstolsväsendets oberoende och utveckling. Fastän mycket arbete ännu återstår håller verket på att förverkligas. Varma gratulationer till justitieministern för ett utmärkt beslut! Juristförbundet kommer helhjärtat att stöda realiseringen och uppstarten av domstolsverket.

När detta nummer av Juristnytt utkommer har jag tagit farväl av Juristförbundet. Efter två perioder om sammanlagt nio år vid Juristförbundet blir jag i november verksamhetsledare för det Akavaanslutna Natur-, miljö- och skogsvetareförbundet Loimu.

Jag vill tacka alla mina arbetskamrater och Juristförbundets forna och nuvarande förtroendepersoner för gott och givande samarbete under de gångna åren. Ni gör alla en stor och viktigt insats för Finlands jurister, rättslivet och rättsstaten.

Tack och farväl!

mikko.salo@lakimiesliitto.fi

teksti JUSSI-PEKKA AUKIA | kuvitus SEESA LIPPO

Raakile vai järkiuudistus?

ULOSOTTOTOIMEN RAKENNEUUDISTUSTA KAAVAILEVA TUORE MIETINTÖ ON SAANUT OSAKSEEN VOIMAKASTA KRITIIKKIÄ.

Vuosikymmenen alussa käynnistynyt ulosottotoimen rakenneuudistushanke eteni uuteen välietappiin toukokuussa, kun Valtakunnanvoudinviraston asettama työryhmä julkaisi uudistusta koskevan mietintönsä.

Hanke tähtää tuottavuuden ja taloudellisuuden parantamiseen poikkeuksellisen suurilla toimenpiteillä: nykyiset 22 ulosottovirastoa ja Valtakunnanvoudinvirasto yhdistettäisiin yhdeksi valtakunnalliseksi organisaatioksi. Lisäksi täytäntöönpanomenettely ehdotetaan jaettavaksi laajaan täytäntöönpanoon, perustäytäntöönpanoon ja erityistäytäntöönpanoon.

Lakiesitys on parhaillaan valmisteltavana oikeusministeriössä. Jotta uudistus saataisiin toteutettua tavoiteaikataulussa eli vuoden 2018 loppuun mennessä, lakiesitys pitäisi saada eduskunnan käsiteltäväksi vielä tämän istuntokauden aikana.

Toiveita vai tosiasiaa

Alkukesän lausuntokierroksella mietintöön on kohdistettu ankaraa kritiikkiä. Uudistuksen vaikutusarviointia on pidetty puutteellisena ja sen pelätään vaikuttavan kielteisesti ulosoton velallisilta keräämään miljardin euron perintätulokseen.

Yksi kriitikoista, viime vuonna eläköitynyt Helsingin ulosottoviraston johtava kihlakunnanvouti **Timo Heikkinen** kysyy, miksi hyvin toiminutta järjestelmää on lähdetty muuttamaan näin perusteellisesti.

– Mietinnön vaikutusarviointi perustuu toiveajatteluun, ei tosiasioihin. Täytäntöönpanon jakamisen vaikutuksia arvioidaan sellaisten pilottien perusteella, joista ei voi tehdä johtopäätöksiä vaikutuksista. Hanke on alkutekijöissään ja sen toteutusaikataulu on epärealistinen, Heikkinen arvioi.

– Lausuntokierroksella lähes kaikki ulosottoa lähellä olevat toimijat ovat olleet uudistusta vastaan. Olisi pitänyt jatkaa sillä samalla polulla, jossa tähän mennessä on pitkäjänteisesti parannettu tulosta, vähennetty henkilöstöä ja nostettu kustannustehokkuus aivan toiselle tasolle kuin mitä sen oli kymmenen vuotta sitten.

Henkilöstöä voitaisiin Heikkisen mielestä vähentää hallitusti luonnollisen poistuman kautta, sillä yksiköillä on edelleenkin kohtuuttoman suuria tuottavuus- ja taloudellisuuseroja.

– Säästöjä löytyisi myös siirtämällä tehokkaimpien yksiköiden käytäntöjä muihin yksiköihin. Samoin digitalisaation puolella olisi paljon kehitettävää.

Miten erotetaan rutiiniasiat?

Kriittisimmin Heikkinen suhtautuu perinnän jakamiseen rutiiniasioihin ja vaativiin asioihin, joista vastaisivat eri henkilöt. Hankalien velallisten asioiden erottamista omaan yksikköönsä hän ei sen sijaan vastusta, sillä sitä tehdään jo nyt.

– Muka-rutiiniasioiden erottaminen ei onnistu lainsäädännöllisesti niin, että etukäteen tiedettäisiin, kumpaan kategoriaan jokin asia kuuluu. Tuloksellisuus vaarantuu, sillä miljoonista käsitellyistä asioista osa olisi aina väärässä kategoriassa siirtymässä toiseen, Heikkinen sanoo.

– Keinotekoisen jakamisen sijasta pitäisi pyrkiä kehittämään perinteisten työryhmien sisäistä työnjakoa. Itse uskon, että parasta olisi muodostaa perintäryhmät ja antaa niiden järjestää itse sisäinen työnjakonsa – kuten teimme Helsingissä.

Isompi perustuslaillinen ongelma on, että ulosoton klassinen siviilitäytäntöönpano on lainkäyttöön rinnastettavaa toimintaa, jota ohjataan tulosohjauksella kuten tuomioistuimia. Esityksessä ei ole kuvausta siitä, miten rutiinimaista perusperintää ohjattaisiin.

Heikkinen nostaa esimerkiksi palkan ulosmittauksen, jonka ajatellaan kuuluvan rutiinityöhön – vaikka siinä on hyvin monivivahteinen velallisen suojaosuusjärjestelmä.

– Lainkäyttöä on se, miten velallinen saa esimerkiksi vapaakuukausia ja miten helpotuksia annetaan, eikä sitä voi ohjata määräyksillä tai suosituksilla, kuten verohallinto ohjaa omaa toimintaansa. Verohallinnossakin nähdään, miten vaikeaa ohjeen antaminen on – vaikka siihen olisi toimivaltakin.

– Meillä toimitusmies tekee valtuuksillaan lainkäyttöratkaisun, ja valitustuomioistuin viime kädessä päättää, miten asia on.

ULOSOTTO LUKUINA

500 000
VELALLISTA

800 000
ULOSMITTAUSTA

1 150
HENKILÖTYÖVUOTTA

100 milj. €
MÄÄRÄRAHAT

1 mrd. €
ULOSMITATUT VARAT

"Lausuntokierroksella lähes kaikki ulosottoa lähellä olevat toimijat ovat olleet uudistusta vastaan."

Tuottavuus uhattuna

Suomen kihlakunnanvoudit ry:n puheenjohtaja **Marika Valjakka** arvioi, että uudistukselle asetetut tavoitteet eivät edellytä nyt ehdotetun laajuisia toimintamallien, organisaation ja johtosuhteiden muuttamista.

– Mietinnössäkin todetaan, että ulosotto on tehokasta ja tuottavaa, ja silti ehdotetaan tällaista myllerrystä. Täytäntöönpanomenettelyn keinotekoinen jakaminen luo uusia johtosuhteita ja synnyttää tarpeettomia rajapintoja, jotka johtavat väistämättä sekä ulosottomenettelyn että johtamisen siiloutumiseen, Valjakka korostaa.

– Jos meillä olisi käytössä suunnitellun kaltainen järjestelmä, tarvittaisiin rakenneuudistusta muuttamaan se nykyisenkaltaiseksi: matalaportaiseksi ja ketteräksi kokonaisuudeksi, jossa olisi hyvin selkeät johtosuhteet.

Valjakka pitää nykyistä vastaavan ulosottomiehen järjestelmää toimivana. Siinä yksi kihlakunnanvouti ja hänen alaisenaan kihlakunnan ulosottomies käsittelevät kaikki samaa velallista koskevat asiat.

– Prosessin keinotekoinen pilkkominen johtaisi siihen, että vireillepanovaiheessa täytäntöönpanokelpoisuuden arvioisi eri ulosottomies kuin se, joka toimittaisi ulosoton palkasta. Ja jos velallisen omaisuutta lähdettäisiin myymään, siitä vastaisi taas uusi työpari omassa lokerossaan, Valjakka perustelee.

– Tilanne vertautuisi absurdiudessaan siihen, että tuomioistuimessa joku ensin tutkisi prosessin edellytykset ja toinen ratkaisisi jutun kansliassa – ja jos pitäisi ottaa henkilötodistelua vastaan, juttu siirtyisi kolmannelle tuomarille. Kärjistäen voisi sanoa, että tehokas ulosotto muuttuisi uudistuksessa jatkuvaksi sen pohtimiseksi, onko velallinen asioineen oikeassa lokerossa ja oikeiden henkilöiden käsiteltävänä.

Ulosotossa noin 6–7 prosenttia velallisista maksaa velkansa saman tien saatuaan ulosottomiehen maksukehotuksen. Loppujen osalta tavallisin

tarina on, että ulosotto kestää vuodesta toiseen, ja matkan varrella tapahtuu kaikenlaista: elämänhallinnan pettäessä pienempien asioiden jälkeen tulee isompia asioita, ja lopulta ulosmittauksessa on jo asuntolaina.

Vaikka päätökset kirjataan yhteiseen tietojärjestelmään, Valjakan mielestä käsittelijää ei ole syytä vaihtaa kesken prosessin, sillä täysin uusi ihminen joutuu aina tavaamaan koko asian alusta alkaen.

– Mietinnössä ehdotetut puutteellisesti valmistellut uudistukset vaarantavat velallisten, hakijoiden ja sivullisten oikeusturvan. Lisäksi ulosottotoimeen kohdistuvat säästöt eivät saa aiheuttaa perintätuloksen heikkenemistä. Välttämättömiä säästöjä voidaan saavuttaa asiakaspalvelun digitalisoinnilla, työn automatisoinnilla ja toimintayksiköiden määrän vähentämisellä.

Valjakka muistuttaa, että ulosotto on lainkäyttöä siinä missä tuomioistuinten työ, eikä sitä voi ohjata edes sitomattomilla ohjeistuksilla.

– Lainkäyttäjien ratkaisujen riippumattomuuden pitäisi olla ulosotossa selkeä. Tätä asiaa ei mielestäni ole pidetty mietinnössä riittävän pyhänä. Lainkäyttöä ohjaa viime kädessä korkein oikeus eikä hallinnollinen johtaja ohjeilla ja määräyksillä.

Ennen kaikkea säästöhanke

Valtakunnanvouti **Juhani Toukola** kertoo, että ulosottotoimen uudistus lähti liikkeelle ennen kaikkea säästöohjelmana, jossa menokehyksiä leikattiin niin voimakkaasti – kahdeksan miljoonaa euroa – että koko toimintaa oli katsottava uudestaan.

– Kun kaikki oli avattu tarkasteltavaksi, haluttiin katsoa myös, mitä yhteiskunnallinen kehitys edellyttää ulosotolta ja millaisia paineita esimerkiksi tietotekniikan kehittyminen sille asettaa. Hankkeella on muitakin tavoitteita, kuten digitalisaation hyödyntäminen ja pakkausuudistus, mutta talousasiat asettivat sille tiukimmat reunaehdot.

Uudistuksessa keskeiset yhden viraston malli ja ulosoton käsittelyketjujen uudelleentarkastelu olivat mukana jo oikeusministeriön alkuperäisessä toimeksiannossa ja Oikeudenhoidon uudistamissuunnitelmassa 2013–2025.

– Me toimimme täytäntöönpanijana. Ministeriö ohjaa meitä vuosittain tulossopimuksella. Lisäksi ministeri ja korkein virkamiesjohto ovat useaan kertaan linjanneet, miltä pohjalta valmistelua jatketaan. Työryhmän mietinnöstä saimme lausuntokierroksella sekä myönteistä että kielteistä palautetta. Osasimme odottaa, että tietyt asiat herättäisivät järjestöpuolella vastustusta.

Hyvät kokemukset

Täytäntöönpanon jakamista on pilotoitu kolmessa virastossa yhteensä puolitoista vuotta. Osa piloteista jatkuu edelleen.

– Perinnän jakaminen toimii saadun kokemuksen perusteella hyvin, ja sitä on mahdollisuus parantaa vielä lisää tietotekniikan avulla. Myös ulosoton taloudelliset tulokset ovat itse asiassa hieman parantuneet, Toukola sanoo.

– Meille on kuitenkin sanottu, että väärin pilotoitu. Uudistuksessa on riskinsä – kuten kaikissa suurissa uudistuksissa, mutta mitään suurta, päällekaatuvaa riskiä ei ole näkyvissä.

Toukola muistuttaa, että käsittelyn jakaminen tulee perustumaan lakiin, ja se konkretisoituu käytännön tasolla asetuksissa ja työjärjestyksissä.

– Meillä on tähänkin asti jaettu töitä erikoisperinnässä. Kyse on samasta asiasta eli siitä, miten työt jaetaan. Myös tuomioistuimet ja syyttäjät erikoistuvat esimerkiksi talousrikos- ja huumesyyttäjiin. Kaikkien ei tarvitse tehdä samaa työtä, oli kyse sitten koiraveron perinnästä tai YK:n asettaman pakotteen täytäntöönpanosta. Hankalia kysymyksiä voi tulla eteen missä tahansa, mutta ne poimitaan bulkin keskeltä ja laitetaan parempaan käsittelyyn.

"Mietinnössä ehdotetut puutteellisesti valmistellut uudistukset vaarantavat oikeusturvan."

Minulla on haave. Toivoisin, että meillä ei olisi eri lokeroissa sivareita, aseistakieltäytyjiä, vapaaehtoisia naisia ja asepalvelusta suorittavia, vaan kaikki ikäluokkaan kuuluvat ihmiset tekisivät erilaisia Suomen kokonaisturvallisuuteen liittyviä tehtäviä, jonka kovana ytimenä olisi taistelukoulutus.

TURVALLISUUSPOLITIIKAN ASIANTUNTIJA ELISABETH REHN | KAUPPALEHDEN HAASTATTELUSSA 14.9.2017

Ydinenergialakiin direktiivin muutokset

Hallitus esittää muutoksia ydinenergialakiin niin sanotun ydinturvallisuusdirektiivin muutosdirektiivin pohjalta. Ydinenergialakiin esitetään lisättäväksi säännöksiä ydinturvallisuuteen ja ydinjätehuoltoon liittyvästä itse- ja vertaisarvioinnista sekä niiden toteuttamisesta, luvanhaltijan tietojenantovelvollisuudesta sekä lupaviranomaisten toteuttamasta kuulemisesta lupavaiheessa. Lisäksi lakiin lisättäisiin säännökset kansallisen ydinjätehuollon ohjelman laatimisesta ja seurannasta sekä laista nykyisin puuttuvat säännökset ydinlaitosten käytöstä poistamista koskevasta luvasta.

Lain on määrä tulla voimaan ensi vuoden tammikuun alusta. Ydinenergialaki on tullut voimaan vuonna 1988, mutta sitä on muutettu useita kertoja viime vuosina.

Lakimiesten työttömyyskassa

Postiosoite:
Uudenmaankatu 4 – 6 B, 00120 Helsinki

Käyntiosoite:
Uudenmaankatu 4 – 6 B, 2. krs, Helsinki

Mikäli haluat asioida kassan toimistolla, varaathan ajan etukäteen esim. lähettämällä sähköpostia kassaan: palvelut@lakimiestentk.fi

Puhelinpalveluajat:
ma klo 10.00 – 12.00
ke klo 9.00 – 12.00
to klo 13.00 – 14.30

Puhelinnumero: 09 612 3067

www.lakimiestentk.fi

72 %

72 % suomalaisista kokee lakiin liittyvien asioiden olevan maallikoille vaikeita ymmärtää.

Lähde: Legal Tech Labin kysely

PÄIVITÄ VERKOSSA

- **yhteystietosi**
- **työpaikkatietosi**
- **sähköpostiosoitteesi**

Kaikki helposti osoitteessa www.lakimiesliitto.fi Jäsensivut -> Omat tiedot

TAPAHTUMAT

15.11. Yrittäjän luontoilta - jaksaminen

29.11. Lakimiesliiton senioreiden lounastilaisuus.
Ostrobotnian juhlahuoneisto.

13.12. Valmistujaisjuhla
Lakimiesliiton Ylähuone, Helsinki

Urakoulutukset
Syksyn 2017 Urakoulutuksia ► s. 26

Tapahtumista tarkemmin: www.lakimiesliitto.fi/tapahtumat

SUOMEN LAKIMIESLIITTO – FINLANDS JURISTFÖRBUND ry

Harmillista huolimattomuutta!

Suomen rapistuvalla tiestöllä tehdään jatkuvasti erilaisia korjaustöitä. Työmaan luonteesta johtuu paljolti se, minkälaisia liikennejärjestelyjä kulloinkin tarvitaan. Joskus riittää nopeusrajoituksen vähäinen alentaminen, välillä joudutaan tekemään aivan uusi tilapäinen ajoreitti. Tällainen oli eräällä moottoritiellä, jossa oli menossa siltaremontti. Kun molemmat kaistat oli haluttu säilyttää, oli toisen kaarevan kaistan leveys vain 2,6 metriä ja toisenkin alle kolme metriä. Tällaisilla paikoilla 30 kilometrin rajoitus on paikallaan, koska suurimpien autojen leveys on 2,6 metriä.

Mikään ei turhauta enempää kuin huonosti hoidettu liikennejärjestely.

Luulenpa, että mikään ei turhauta autolla liikkuvaa enempää kuin huonosti hoidettu liikennejärjestely. Ja varsinkin, jos autoilija huomaa tulleensa "petetyksi". Tällainen tilanne on usein silloin, kun jonkin työmaan valmistumisen jälkeen liikennejärjestelyt ovat purkamatta.

Ajelin alkusyksystä moottoritietä Helsingin suuntaan. Tutulla paikalla oli siltatyöstä kertova merkki, ja nopeutta pudotettiin asteittain 30 kilometriin tunnissa. Mutta silta olikin valmis.

Tällä samalla tiellä on tehty päällystystöitä jo pidempään. Matkallamme tuli eteen tietyön varoitusmerkit ja nopeus pudotettiin 50 kilometriin. Toinen kaista oli entisellään, toisen pinta oli rouhittu. Näin ajettiin yli viisi kilometriä, eikä työn tekemisestä ollut mitään havaintoa. Mielestäni nopeus olisi aivan hyvin voinut olla 80 kilometriä.

Seuraavalla Helsingin reissulla päällystystyö oli edennyt, kuten myöhemmin huomasin, melkein loppuun. Ensin oli kuitenkin ajettava lähes 20 kilometriä päällystettyä, mutta lopullista kaistojen välistä viivaa vailla olevaa tietä 80 kilometrin rajoituksella. Sitten oli taas 50 kilometrin rajoitus, ja lopuksi valmiiksi päällystetty tie 100 kilometrin rajoituksella. Moni, joka tiesi nämä järjestelyt, ajoi ikään kuin rajoituksia ei olisi ollutkaan. Kun työmaa loppui, alkoi vanha, huonokuntoinen tieosuus ja nopeus 120.

Tilanne herättää kysymyksiä. Onko ohjeistuksissa muutettavaa? Miten asiat hoidettaisiin paremmin, jotta autoilijoilla olisi reaaliaikainen, oikea tieto? Se lisäisi varmasti liikennesääntöjen mukaista ajamista.

Tiedustelulainsäädäntöä valmisteltaessa eri näkökulmien huomioiminen on erityisen tärkeää. Nyt saatu palaute kannustaa eteenpäin. Olemme yllättyneitä siitä kuinka laajasti esitystä on kannatettu.

SISÄMINISTERI PAULA RISIKKO | SISÄMINISTERIÖN TIEDOTE 11.7.2017

Valiokuntien opiskelijajäsenet esittäytyvät

Lakimiesliiton valiokuntien opiskelijajäsenet on nyt valittu. Uudet jäsenet esittelevät itsensä ja valiokuntansa.

Ella Ahoranta, 27

Tulevaisuusvaliokunta
Opintojen aloittamisvuosi: 2014
Ainejärjestö: Judica ry
Sähköposti: ellapo@student.uef.fi

Mitä tulevaisuusvaliokunta tekee? "Valiokunnan tehtävänä on tuottaa tietoa ja aloitteita Lakimiesliiton toiminnan pitkäjänteisen suunnittelun ja ohjauksen tueksi. Valiokunnan tehtäviin kuuluu muun muassa lakimiesidentiteetin vahvistaminen, Lakimiesliiton imagon kehittäminen, tutkimustoiminnan seuraaminen ja kehittäminen sekä koulutuspoliittinen edunvalvonta."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Haluan tuoda esiin opiskelijan äänen liiton toiminnan kehittämiseen ja suuntaviivoihin. Erityisesti mielenkiinnonkohteenani ovat koulutuspoliittiset kysymykset."
Terveiseni muille oikkareille: "Älkää epäröikö ottaa yhteyttä valiokuntalaisiin, mikäli teillä on jotakin kysyttävää tai kommentoitavaa valiokunnissa käsiteltäviin asioihin liittyen! Tsemppiä opiskeluun ja nähdään liiton tapahtumissa!"

Tuomas Dahlström, 26

Tulevaisuusvaliokunta
Opintojen aloittamisvuosi: 2012
Ainejärjestö: Lex ry
Sähköposti: tukrda@utu.fi

Mitä tulevaisuusvaliokunta tekee? "Se suunnittelee liiton toimintaa pidemmällä aikavälillä monella osa-alueella. Valiokunnan tehtävänä on muun muassa Lakimiesliiton imagon kehittäminen, koulutuspoliittinen vaikuttaminen ja täydennyskoulutuksen edellytysten parantaminen."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Oikeustieteelliseen koulutukseen on jatkossakin valittava motivoituneimmat ja soveltuvimmat hakijat. Haluan vaikuttaa osaltani pääsykoejärjestelmän säilymiseen."
Terveiseni muille oikkareille: "Ole aktiivinen ja lähde rohkeasti mukaan. Älä unelmoi opiskeluaikaasi, vaan elä unelmaasi!"

Mikko Kaunisvaara, 33

Julkisen sektorin valiokunta
Opintojen aloittamisvuosi: 2014
Ainejärjestö: Artikla ry
Sähköposti: mkaunisv@ulapland.fi

Mitä julkisen sektorin valiokunta tekee? "Valiokunnan tarkoitus on ohjata ja valvoa lakimiesten edun toteutumista julkisella sektorilla."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Pitää huoli, että opiskelijoiden ääni kuuluu ja se otetaan huomioon päätöksissä. Kehittämiskohteita löytyy muun muassa opiskelijoiden rekrytoinnista."
Terveiseni muille oikkareille: "Kanssaopiskelijaa lainatakseni: Oikis on ihmisen parasta aikaa, eli muistakaahan nauttia siitä."

Marjaana Larpa, 26

Oikeuspoliittinen valiokunta
Opintojen aloittamisvuosi: 2012
Ainejärjestö: Pykälä ry
Sähköposti: marjaana.larpa@helsinki.fi

Mitä oikeuspoliittinen valiokunta tekee? "Se valmistelee lausuntoja ministeriöiden ja muiden viranomaisten lainsäädäntöhankkeisiin. Lausunnot liittyvät pääasiassa oikeusministeriön hallinnonalaan."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Tavoitteenani on osallistua kaikkiin kokouksiin ja perehtyä kokouksissa käsiteltäviin asioihin sekä osallistua aktiivisesti kokouskeskusteluun."

Perhevapaalta työhön paluussa on merkittäviä ongelmia ylempien toimihenkilöiden joukossa. Tämä koskee sekä miehiä että naisia. Tilanteen korjaaminen edellyttää muutoksia sekä työsopimuslakiin että lakiin naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta.

AKAVAN TYÖELÄMÄASIOIDEN PÄÄLLIKKÖ LOTTA SAVINKO | AKAVAN UUTINEN 26.9.2017

Terveiseni muille oikkareille: "Kannattaa seurata ministeriöiden sivuilta ajankohtaisia lakihankkeita sekä käydä kurkkaamassa lausuntopyyntöjä osoitteessa lausuntopalvelu.fi."

Harriet Lindfors, 23

Laura Miettinen

Tulevaisuusvaliokunta
Opintojen aloittamisvuosi: 2014
Ainejärjestö: Artikla ry
Sähköposti: hlindfor@ulapland.fi

Mitä tulevaisuusvaliokunta tekee? "Sen tehtävänä on tuottaa tietoa ja aloitteita liiton toiminnan suunnittelun ja ohjauksen tueksi. Tulevaisuusvaliokunnan tehtäviin kuuluu muun muassa lakimiesidentiteetin vahvistaminen, oikeustieteelliseen peruskoulutukseen ja lakimiestutkinnon työmarkkinakelpoisuuden kohentumiseen vaikuttaminen."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Haluan tuoda opiskelijanäkökulman mahdollisimman hyvin esiin valiokunnan kokouksissa, erityisesti koulutuspolitiikassa."
Terveiseni muille oikkareille: "Mukavaa lukuvuotta ja tsemppiä opintoihin!"

Iiro Ruolahti, 22

Yksityissektorin valiokunta
Opintojen aloittamisvuosi: 2016
Ainejärjestö: Pykälä ry
Sähköposti: iiro.ruolahti@helsinki.fi

Mitä yksityissektorin valiokunta tekee: "Se vaikuttaa Lakimiesliiton yksityisellä sektorilla työskentelevien jäsenten ammatillisiin, taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin etuihin. Tehtävänämme on esimerkiksi valmistella osaltaan vähimmäispalkkasuositukset, suunnitella yksityissektorin jäsenille ajankohtaistilaisuuksia ja -tapahtumia sekä edistää lakimiesten työllisyyttä. Pitää muistaa, että yksityissektorin käsite on laaja ja se käsittää perinteisen asianajoalan lisäksi muun muassa pankki- ja vakuutusalan sekä yritysten lakimiehet."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Olen erityisen huolissani nuorten lakimiesten työoloista asianajotoimistoissa ja siitä, noudattavatko toimistot omalta osaltaan työaikalakia. Tavoitteenani onkin, että valiokunta selvittää tilannetta ja tämän mukaan pyrkii vaikuttamaan muutoksen tapahtumiseen, mikäli puutteita ilmenee."
Terveiseni muille oikkareille: "Muistakaa jo opiskeluaikana, että tutkintomme mahdollistaa työskentelyn hyvin erilaisilla sektoreilla. Opiskeluaikana kannattaa tutustua myös siihen, mitä muut kuin asianajosektori pitävät sisällään. Mitä edunvalvontaan tulee, me Lakimiesliitossa toimivat opiskelijaedustajat emme ole abstrakteja toimijoita, vaan meihin saa ja pitää olla yhteydessä, mikäli haluaa tietää enemmän toiminnastamme tai antaa omia kehitysideoita – niitä kun ei voi ikinä olla liikaa!"

Sini Suominen, 25

Jäsenpalveluvaliokunta
Opintojen aloittamisvuosi: 2011
Ainejärjestö: Lex ry
Sähköposti: situsu@utu.fi

Mitä jäsenpalveluvaliokunta tekee? "Se kehittää ja koordinoi liiton jäsenpalvelutoimintaa eli muun muassa aluetoimintaa, jäsenistölle kohdistuvaa koulutusta sekä jäsenhankintaa, -etuja, -palveluasioita ja -tapahtumia. Valiokuntaan on valittu jäseniä kattavasti eri sektoreilta, niin julkiselta, yksityiseltä kuin järjestöpuoleltakin."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Lakimiesliiton tulee tarjota opiskelijajäsenilleen monipuolisia palveluita ja olla helpostilähestyttävä. Haluan vaikuttaa siihen, että jäsenpalvelutoimintaa kehitettäessä otetaan huomioon myös opiskelijoiden näkemykset ja edut."
Terveiseni muille oikkareille: "Lakimiesliiton toimintaan ja tapahtumiin kannattaa uskaltautua mukaan jo ensimmäisinä opiskeluvuosina. Me opiskelijaedustajat annamme mielellämme lisätietoa liiton toiminnasta – toivottavasti nähdään tulevissa tapahtumissa!"

Esko Yli-Hemminki, 25

Sanni Mäkelä

Julkisen sektorin valiokunta (varajäsen)
Opintojen aloittamisvuosi: 2016
Ainejärjestö: Pykälä ry
Sähköposti: esko.yli-hemminki@helsinki.fi

Mitä julkisen sektorin valiokunta tekee? "Julkisen sektorin valiokunta tekee edunvalvontaa julkisella sektorilla työskentelevien juristien hyväksi."
Tavoitteeni toimikaudelle 2017–2018: "Tavoitteenani on edesauttaa vastavalmistuneiden työllistymismahdollisuuksia sekä jokaisen mahdollisuutta auskultointiin."
Terveiseni muille oikkareille: "Pain is temporary, law degree is forever."

Otavamedia tarjoaa
Suomen Lakimiesliiton
jäsenille erikoisalennuksen
lehtitilauksista

Tilaa lehti kuin lehti
-30 %
alennuksella!

Alennustilauksen voit tehdä itselle
tai lahjaksi osoitteessa
etu.otavamedia.fi/lakimies

otavamedia

10.

Suomi on World Economic Forumin raportin mukaan 10. kilpailukykyisin maa. Sveitsi pitää tänä vuonna ykkössijaa.

Kansan yleistä oikeustajua ei ole

Helsingin yliopiston kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti julkaisi kesällä tutkimuksen kansalaisten oikeustajusta ja siitä, kuinka se sopii yhteen toteutuneiden tuomioiden kanssa. Vastauksissa oli kansalaisten välillä runsaasti hajontaa molempiin suuntiin. Kansan oikeustaju ei siis poikennut tuomareiden ratkaisuista aina samaan suuntaan, sillä viidessä tapauksessa seitsemästä tutkimukseen osallistuneet kansalaiset antoivat tuomaria ankaramman rangaistuksen, mutta esimerkiksi veropetoksista kansalaiset antaisivat lievempiä rangaistuksia.

Kansalaiset käyttäisivät myös ehdotonta vankeutta rangaistuksena selvästi tuomioistuimia vähemmän, mutta yhdyskuntapalvelua tai valvontarangaistusta enemmän. Kansalaiset myös antoivat lyhyempiä vankeustuomioita kuin tuomarit. Rikostorjunnassa kansalaiset keskittyisivät etenkin ennaltaehkäisemään rikollisuutta.

Tutkijoiden mukaan käsitys kansan yleisestä oikeustajusta onkin ongelmallinen. Keskimäärin kansalaisten ja tuomareiden rangaistuskäytännöissä ei ollut kovin suuria eroja.

Jukka Varviala

Tekijänoikeudesta

Olen pohdiskellut tekijänoikeuteen liittyviä kysymyksiä iät ja ajat valokuvien, maalausten ja kirjoitusten osalta. Etenkin valokuvien käytöstä oikeuselämään liittyvien lukuisten kirjoitusteni elävöittäjinä. Tämä on ollut ongelmatonta, koska kuvat pääosin ovat laajasta itse ottamieni kuvien kokoelmasta. Sumeilematta käytän myös poikani ottamia kuvia, sillä vaikka valokuvaajalla onkin lain mukaan isyysoikeus kuviin, niin onhan minulla sama oikeus poikaani – siis myös ottamiinsa kuviin.

Voiko oikeudelliseen omaperäiseen oikeudelliseen lausumaan saada tekijänoikeuden?

Olen perusteellisesti tutkinut muiden ottamista valokuvista tekemieni maalausten tekijänoikeudellisia kysymyksiä. KKO jo taannoin ratkaisussaan 1979 II 64 katsoi, että valokuvasta tehty omaperäinen maalaus ei ollut tekijänoikeuslain vastainen. Tekijänoikeuslain 4 § 2 mom. mukaan uuden ja itsenäisen teoksen voi valokuvan pohjalta luoda surutta.

Kirjoittamisen osalta olen pohdiskellut monimutkaisempia asioita. Voiko omaperäiseen oikeudelliseen lausumaan, mikäli lausuma on yhdistettävissä selkeästi yhteen ja samaan asianajajaan, saada tekijänoikeuden?

Edellä oleva on tullut mieleeni, kun nykyään moni hyvinkin pahan ja raa'an rikoksen tekijä, joka on myöhemmin voinut ilmetä täysi-ikäiseksi, voidaan surutta nimetä julkisuudessa milloin lapseksi, milloin koulupojaksi tai vähintään teinipojaksi. Vaikka hän on ainakin rikosoikeudellisessa vastuussa oleva eli 15 vuotta täyttänyt. Kuten asianajaja nimetään viimeistään pahan rötöksen tehtyään nimetään huippuasianajajajksi.

Olisiko tällaisiin nuorehkojen nimeämisiin tekijänoikeus edesmenneellä ja suuresti arvostamallani asianajajalla, joka käytti 15–18-vuotiaista nuorisorikollisista, heitä puolustaessaan varsin usein lausumaa "poikahan on nuori". Kenellekään ikätovereistani eikä hieman nuoremmillekaan ainakaan pääkaupunkiseudulla ole epäselvää, kenestä asianajajasta on kyse.

Tiedustelun valvontajärjestelmä kerää kannatusta

Tiedusteluvaltuuksien laajentaminen on herättänyt keskustelua etenkin oikeusturvan kannalta. Oikeusministeriön keväällä ehdottama uusi siviili- ja sotilastiedustelun lainmukaisuutta valvova viranomainen, tiedusteluvaltuutettu, sai lausuntokierroksella tukea. Lausunnon antaneista suurin osa oli sitä mieltä, että riippumattomalle ja tehokkaalle valvontajärjestelmälle on tarvetta. Myös oikeusministeri **Antti Häkkänen** arvioi, että vahva laillisuusvalvoja tukisi oikeusturvan toteutumista.

Kriittisissä kommenteissa epäiltiin suunniteltujen resurssien tai viranomaisvalvonnan riittävyyttä ja ehdotettiin valvontavastuuta muille kuin valtiollisille toimijoille. Lisäksi kritiikkiä sai tehtävän määräaikaisuus sekä se, että tehtävään nimittäisi nimenomaan valtioneuvosto.

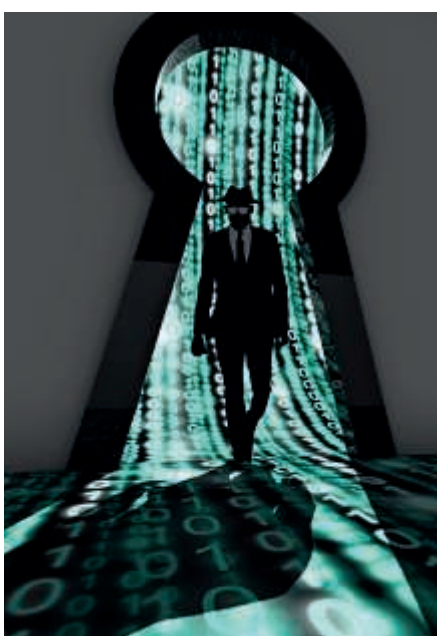

ILMOITUS

Fennia palvelee vahingon sattuessa

ISOT JA PIENET ONNETTOMUUDET tulevat kuitenkin lähes aina yllättäen ja lupaa kysymättä.

Kun autosta esimerkiksi puhkeaa rengas tai siihen tulee muu matkan keskeyttävä vika, apua kaipaisi nopeasti ja yhdellä puhelinsoitolla.

Silloin Fennian Autoapu 24h auttaa. Palvelusta saa apua matkanjatkumisen järjestämisessä, hinauksen tilaamisessa ja arvioi pikakorjauksen mahdollisuuden.

– Käytännössä Fennian Autoapu 24h näkyy asiakkaalle yhtenä puhelinnumerona, 010 503 5022. Asiakas saa palvelusta tuulilasivahinkoja lukuun ottamatta kaikki vahinkoon liittyvät palvelut, kuten hinauksen, ajanvarauksen vauriotarkastukseen, vuokra-auton varauksen ja suosituksen Fennian kumppanikorjaamoista, kertoo Fennian kehityspäällikkö **Meri Björklund**.

Tuulilasivahingoissa auttaa puolestaan lasivahinkopalvelu, joka tarjoaa nopean ja helpon tavan hoitaa autoon tullut tuulilasivahinko. Palvelun saa samasta puhelinnumerosta kuin Autoavunkin.

Fennialla on erinomaisia kokemuksia vahingosta selviytymisen palvelumallista Autoapu 24h:n, FenniaHoitajan, tuulilasi- ja mobiililaitevahinkojen sekä matkahätäpalveluiden ansiosta.

– Kun asiakkaalle sattuu vahinko, on ratkaisevaa, kuinka vaivattomasti tilanne ratkeaa. Näissä palveluissa asiakas saa yhdestä puhelinnumerosta kaikki vahinkoon liittyvät palvelut, sanoo Björklund.

Esimerkiksi suositun FenniaHoitajan malli on yksinkertainen: kun palvelun piiriin kuuluva henkilö sairastuu tai joutuu tapaturmaan, voi hän soittaa suoraan palveluun. FenniaHoitaja tunnistaa asiakkaan tilanteen puhelimessa ja ohjaa asiakkaan suoraan oikeaan hoitoon. FenniaHoitajan tavoittaa numerosta 010 503 5000.

Lakimiesliiton jäsenet saavat Fenniasta etuja kotitalouden vakuutuksiin ja liiton yrittäjäjäsenet voivat ottaa edullisen varallisuusvakuutuksen sekä yrityksen sairauskuluvakuutuksen. Lisäksi Lakimiesliitto on ottanut jäsenilleen Ammatillisen vastuu- ja oikeusturvavakuutuksen, joka antaa taloudellista turvaa työ- ja virkasuhteisiin liittyvissä riita- ja rikosasioissa.
Lue lisää Fennian palveluista ja Lakimiesliiton eduista: fennia.fi/lakimiesliitto

Elokuun budjettiriihessä esitettiin 12 miljoonan euron lisämäärärahaa poliisille terrorismin ja kyberuhkien torjuntaan sekä radikalisoitumisen ennaltaehkäisyyn.

Millaisia lakien on oltava

Olen useinkin moittinut nykylakeja. Siitä saa helposti räkyttäjän nimen ja arvon. Olen kyllä hyvässä seurassa. Samoin moitti Thomas Moore aikansa lakeja. Hän oli lordikansleri ja on nyt pyhimys.

Minun on siis kerrottava, millaisia lakien olisi oltava. Niinpä kerron.

1. Jos ei ole välttämätöntä säätää lakia, on välttämättä oltava säätämättä. (Charles de Secondat Montesquieu, tuomari)
2. On säädettävä vain perusasiat. Kun harvinainen tilanne tulee eteen, tuumikoon tuomari. (Martti Rautiala, professori, tuomari)
3. Kysymyksistä, joissa asianhaarat ovat ratkaisevia, älköön säädettäkö. Rooman lakimiehet olivat viisaita, kun jättivät ne käytännön järjen ratkaistaviksi. (W. Leibniz, lakitieteen tohtori)

"Jos ei ole välttämätöntä säätää lakia, on välttämättä oltava säätämättä."

4. Käytettäköön ahkerasti sanaa "kuten": Jos laitos aiheuttaa haittaa, kuten löyhkää, räminää ... , vetäköön sakkoa, korvatkoon vahingon ja maksakoon tuomarin harkitseman määrän langenneiden, suloisten neitojen avustus-, valistus- ja virkistyskassaan. Tekstistä tulee käsitettävää.

Miten tähän päästään kysyi Immanuel Kant (professori Kaliningradin yliopistossa). Se on helppoa.

Komitean jäsenmäärän ylärajaksi yksi. Enempiä asian osaavia ei vähäväkisessä maassa monellakaan alalla ole.

LIITTO PALVELEE

§

eLakimies

Lakimiesliitto on avannut uuden sähköisen työelämän lainsäädäntöpalvelun. eLakimies vastaa yleisimpiin työsuhdekysymyksiin. Valitsemalla eLakimies-etusivulta jonkin sivulla mainitun aihealueen saat muutaman lisäkysymyksen jälkeen vastauksen mieltäsi askarruttaneeseen asiaan. eLakimies neuvoo työsuhteeseen liittyvissä perusasioissa ja keskittyy näin alkuvaiheessa vain työsuhdetta koskeviin kysymyksiin. eLakimies ei korvaa henkilökohtaista asiointia Lakimiesliiton työ- ja virkasuhdeneuvonnan kanssa. eLakimies-palveluun pääset tutustumaan Lakimiesliiton kotisivuilta **lakimiesliitto.fi.**

SUOMEN LAKIMIESLIITTO – FINLANDS JURISTFÖRBUND ry

OIKEUS JA KOHTUUS

Positiivisen luottotietorekisterin perustaminen olisi lainsäädännöllisesti iso ja vaativa hanke, jossa myös tietosuojakysymykset nousevat keskiöön.

OIKEUSMINISTERI ANTTI HÄKKÄNEN | OIKEUSMINISTERIÖN TIEDOTE 19.9.2017

Ympäristölupien prosessit yksinkertaistuvat

Monet kansalliseen laitosluetteloon kuuluvat toiminnot saavat jatkossa ympäristölupansa aiempaa kevyemmin menettelyin. Muutoksen mahdollistavat osaltaan sekä syyskuun alusta voimaan astunut uusi ympäristönsuojelulaki että tekeillä oleva ympäristönsuojeluasetus.

Sellaisilta toiminnoilta, joissa ympäristövaikutukset ovat vähäisiä, luvanvaraisuus poistetaan kokonaan, ja tiettyjen eläinsuojien luvanvaraisuuden raja nousee. Lupamenettelyä kevyempi rekisteröintimenettely puolestaan laajenee siten, että esimerkiksi kiinteät betoniasemat ja -tuotetehtaat tarvitsevat jatkossa enää rekisteröinnin.

Lisäksi ympäristöministeriö pyrkii lupien suhteen yhden luukun periaatteeseen.

Päteviä oikeustulkkeja yhä enemmän

Pätevien, erikoisammattitutkinnon suorittaneiden oikeustulkkien määrä on vakaassa kasvussa. Tammikuussa 2018 Tampereen aikuiskoulutuskeskuksessa aloittaa jo neljäs oikeustulkkiopiskelijoiden ryhmä. Koulutuksen aloittaa 15 opiskelijaa kerrallaan.

Oikeustulkin erikoisammattitutkinto kestää1,5 vuotta, ja se on tarkoitettu jo nyt oikeusalan tulkkauksia tekeville kokeneille tulkeille. Tutkintoja on jo suoritettu arabiaksi, englanniksi, persiaksi, venäjäksi ja viroksi. Lisäksi tutkintojaan opiskelevat parhaillaan ranskan, ruotsin, saksan ja somalin tulkit.

Opetushallitus pitää yllä rekisteriä tutkinnon suorittamalla oikeustulkeiksi pätevöityneistä henkilöistä.

Talous- ja velkaneuvonta halutaan oikeusapu-toimistoille

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen halutaan siirtää aluehallintovirastoilta sekä kunnilta oikeusapu- ja edunvalvontapiirien tehtäväksi. Uudistuksella pyritään yhdenmukaistamaan talous- ja velkaneuvonnan palveluja sekä parantamaan sähköisiä palveluja.

Oikeusaputoimistot tuottaisivat jatkossa talous- ja velkaneuvonnan palvelut. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirit voisivat hankkia talous- ja velkaneuvonnan palveluja myös ostopalveluina. Lisäksi lakiehdotukseksen mukaan talous- ja velkaneuvonnan ohjaus ja valvonta siirrettäisiin Kilpailu- ja kuluttajavirastolta oikeusministeriölle.

Lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2019 alusta alkaen.

LAKIMIESLIITON YHTEYSTIEDOT

TOIMISTO
Uudenmaankatu 4–6 B,
00120 Helsinki
Puh. 09 8561 0300
faksi 09 8561 0306
Toimisto avoinna:
ma–pe klo 8.30–16.00

sähköpostit: etunimi.sukunimi@lakimiesliitto.fi
palvelut@lakimiesliitto.fi
jasenrekisteri@lakimiesliitto.fi
opiskelijat@lakimiesliitto.fi
www.lakimiesliitto.fi
www.facebook.com/SuomenLakimiesliitto
twitter.com/lakimiesliitto
www.linkedin.com/groups/Suomen-Lakimiesliitto-Association-Finnish-Lawyers-3956379

Blåfield Eero
oikeuspoliittinen asiamies
041 458 0021

Cederlöf Karin
opiskelija-asiamies
050 494 9780

Fanta Moa
lakimies
040 024 2560

Halonen Jaana
talousassistentti
09 8561 0329
041 458 0032

Hietanen Ira
tuomioistuinharjoittelu –

Hälinen Janne
opiskelija-asiamies
041 458 0035

Kivelä Petteri
työ- ja virkasuhde-lakimies
041 458 0038

Launonen Tuula
tietohallinto- ja viestintäassistentti
09 8561 0322
041 458 0026

Lehtonen Auli
toimitusassistentti
09 8561 0337
0400 829 029

Merisalo Pia
edunvalvontayksikön assistentti
09 8561 0319
041 458 0025

Mikkonen Juha
toimituspäällikkö
09 8561 0320
041 458 0027

Niemi Olli
järjestöpäällikkö
09 8561 0311
041 458 0029

Paju Mia
viestintäasiantuntija
041 458 0031

Parviainen Tuija
järjestöassistentti
09 8561 0321
041 458 0039

Rainerma Tommi
jäsenpalveluyksikön johtaja
09 8561 0335
041 458 0040

Rautio Kati
edunvalvontayksikön assistentti
09 8561 0314
041 458 0041

Salo Mikko
viestintä- ja yhteiskunta-suhdejohtaja, varatoiminnanjohtaja
09 8561 0327
041 458 0033

Tilander Jore
toiminnanjohtaja
09 8561 0300
041 458 0030

Turunen Taru
edunvalvontayksikön johtaja
09 8561 0324
041 458 0028

Törni Hannele
johdon assistentti
09 8561 0315
041 458 0037

Valldén Marianne
toimistoassistentti
09 8561 0300

Venäläinen Kirsi
neuvottelupäällikkö, julkinen sektori
09 8561 0328
050 587 3528

Välimäki Ritva
hallintojohtaja
09 8561 0316
041 458 0036

SUOMEN LAKIMIESLIITTO –
FINLANDS JURISTFÖRBUND ry

10 000

Lähes kaikki 47 Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen jäsenvaltiota hidastelee oikeuden päätösten noudattamisessa. Tuoreen raportin mukaan jopa 10 000 EIT:n päätöstä on jäänyt toteuttamatta sopimusvaltioissa.

EU

Puolan laki ristiriidassa EU:n oikeuden kanssa

Euroopan komissio on lähettänyt Puolalle perustellun lausunnon yleisten tuomioistuinten järjestämistä koskevasta Puolan laista.

Euroopan komission mukaan Puolan laki on ristiriidassa unionin oikeuden kanssa. Laissa vahvistetaan eri eläkeikä naistuomareille (60 vuotta) ja miestuomareille (65 vuotta), minkä seurauksena yksilöitä syrjitään sukupuolen perusteella. Tämä on vastoin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 157 artiklaa ja sukupuolten tasa-arvosta työelämässä annettua direktiiviä 2006/54. Myös oikeusministerin valtuuksissa on nähty ongelmallisuutta oikeudellisesta näkökulmasta.

Komissio vaatii Puolan viranomaisia toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet perustellun lausunnon noudattamiseksi. Jos Puolan viranomaiset eivät toteuta kyseisiä toimenpiteitä, komissio voi päättää viedä asian EU:n tuomioistuimeen.

KAIJUS ERVASTI

JURISTI VEITSEN TERÄLLÄ

Jatko-osa suositulle keittokirjalle, humoristisia tarinoita juristien tosielämästä ja visuaalisesti hieno kokonaisuus. Itselle tai lahjaksi!

Tilaa kirja verkkokaupasta WWW.LIIKEKIRJAT.FI

Ilman toimituskuluja alennuskoodilla: ERVASTI

Suomen Liikekirjat

HEIKKI HALILA,
heikki.halila@helsinki.fi

Lasse Laatunen – työmarkkinavelho

KUN LASSE LAATUNEN oli syksyllä 1973 valmistunut oikeustieteen kandidaatiksi, tiedettiin hänestä tuttavapiirissä ainakin kaksi asiaa: hän oli STK:n toimitusjohtaja Timo Laatusen veli ja hän oli suorittanut lakimiestutkinnon hämmästyttävässä ajassa kaksi vuotta ja kaksi kuukautta. Oli luontevaa, että hän hakeutui töihin työnantajaleiriin, aluksi STK:n jäsenliittoon Suomen Työnantajain Yleiseen Ryhmään ja sitten STK:hon, jossa hän tuli laajemminkin tunnetuksi työehtosopimusosaston vastaavana asiamiehenä ja arvostamansa Mauri Morenin oikeana kätenä.

Laatusesta tuli jo vuonna 1984 STK:n lakiosaston johtaja vastuualueenaan työlainoppi ja sosiaalipolitiikka. Hän kokosi ympärilleen ryhmän, johon kuuluivat seuraavassa portaassa hänen ystävänsä Hannu Rautiainen ja Jukka Ahtela ja johon myöhemmin liittyi lakimiestutkinnon maksimipistein suorittanut Markus Äimälä. Tämä joukko muilla osaajilla täydennettynä oli STK:n ja sittemmin sen seuraajajärjestöjen TT:n ja EK:n iskuvoimaisin osa.

Vuonna 2012 Laatusen tehtäväkuva muuttui, kun hänestä tuli työelämänsä kahdeksi viimeiseksi vuodeksi EK:n työmarkkinajohtaja. Osaamisensa perusteella hänen olisi pitänyt olla etelärantalaisen työnantajatoiminnon johdossa jo paljon aikaisemmin. Lasse Laatunen on tunnettu minimalistisesta tyylistään sekä kulisseissa viihtymisestä. Hänellä ei ollut aikomusta kirjoittaa muistelmia omaa rooliaan korostaakseen. Hän tarttui kuitenkin toimittaja Arto Niemisen tarjoukseen kirjoittaa yhdessä työmarkkinatunnelmapohjainen teos. Laatusen arvelun mukaan historiaperspektiivi voisi tarjota eväitä työmarkkinapolitiikan murrokseen, kun alalla uhkaa hirttäytyminen opinkappaleisiin. Tämä on puhetta, jota pragmaatikko Laatuselta on opittu kuulemaan.

Teos *Kolmikannan kulisseissa. Lasse Laatusen neljä vuosikymmentä työmarkkinapolitiikassa* (Art house 2017) vastaa asetettua tavoitetta. Siinä valotetaan työmarkkinoiden tunnelmia ja neuvotteluja helposti luettavalla tavalla tavoittelematta tieteellisen elämäkerran otetta. Samalla tulee kuitenkin esiin työmarkkinapolitiikan suuri linja ja Laatusen rooli siinä. Se on perustunut asiaosaamiseen, vastapuolen tuntemukseen ja luottamuksen hankkimiseen, sitkeyteen sekä momentumin, oikean ajoituksen, hallintaan.

Työmarkkinoilla on toimijoita, jotka jalkapallokieltä käyttäen potkaisevat avopaikasta pallon katsomoon tai jäävät istumaan pallon päälle. Laatunen osasi pujotella pallon saatuaan maalin edustalle ja myös tehdä maalin.

Laatunen välttelee kirjassa suuria paljastuksia eikä ilmeisesti sano aivan kaikkea, mitä mieli tekisi.

Laatusen nauttima arvostus Hakaniemen torin tuntumassa on aivan ainutkertaista.

Kirjaan mahtuu kuitenkin suorasukaisiakin luonnehdintoja. Se käy myös selväksi, että Laatunen viihtyi työyhteisössään parhaiten, kun se vielä oli STK.

Yleisesti on tunnettua Lasse Laatusen luottamuksellinen suhde Lauri Ihalaisen kanssa. Yhteistyö on ollut syvää monien muidenkin sosialidemokraattien – eikä vain näiden – kanssa. Laatusen nauttima arvostus Hakaniemen torin tuntumassa on joka tapauksessa aivan ainutkertaista.

Joku on voinut pohtia sitäkin, menikö Laatusella solidaarisuus Ihalaisen kanssa kaiken muun edelle. Laatusen viesti on tämä: hän on edustanut etelärantalaista intressiä, valmistelu on tehtävä niiden kanssa, joiden kanssa ratkaisutkin joudutaan tekemään, ja tulokset puhuvat puolestaan. Akavalaisia on ollut kovin harvoin niissä pöydissä, joissa keskeisiä työmarkkinoita kokonaisuudessaan koskevia päätöksiä on lyöty lukkoon. Tämä on johtunut monista syistä, ei vain henkilösuhteista. Tilannetta varmaan aprikoidaan Rautatieläisenkadulla myös Laatusen kirjaa katsellen.

Urakoulutus

Ilmoittautuminen www.lakimiesliitto.fi/tapahtumat

Helsinki 29.11.2017

Kiinnostaako asianajajan ura tai asianajajatutkinto täydennyskoulutusmielessä?

klo 16.30–19.30 Lakimiesliiton Ylähuone, Uudenmaankatu 4–6 B, 3. krs

Tervetuloa kuulemaan ja keskustelemaan asianajajatutkinnon sisällöstä ja suorittamisesta Asianajajaliiton koulutuspäällikkö, OTK **Liisa Aron** johdolla. Samalla saat katsauksen Asianajajaliiton jäsenedellytyksistä. Asianajajien tehtävät ovat hyvin monipuolisia. Asianajajan urasta ja työskentelystä asianajotoimistossa kertoo asianajaja **Riikka Autio**, joka työskentelee Asianajotoimisto DLA Piper Finland Oy:ssä.

Ilmoittautuminen valmennukseen viimeistään 29.10.2017

Helsinki 29.11.2017

Yrittäjäkoulutus: Verotuksesta, työttömyysturvasta ja sosiaaliturvasta

klo 16.30–19.30 Lakimiesliiton Ylähuone, Uudenmaankatu 4–6 B, 3. krs

Yrittäjän verotuksesta ja sosiaaliturvasta
- Välitön ja välillinen verotus
- Yrityksen verosuunnittelu ja tuloksenjako
- Yrittäjän pakolliset ja vapaaehtoiset vakuutukset

HT, KTM **Juha Siikavuo** on toiminut tilitoimistoyrittäjänä jo lähes 35 vuotta. Hänellä on tilitoimistoja usealla paikkakunnalla. Lisäksi hän toimii auktorisoituna tilintarkastajana. Hän on tehnyt lukuisia yrityskauppoja, sukupolvenvaihdoksia ja yritysten arvonmäärityksiä (D&D). Hän on kouluttanut muun muassa kustannuslaskentaa, taloutta, verotusta, kirjanpitoa ja tilintarkastusta. Verotuksessa hän on erikoistunut arvonlisäveron erityiskysymyksiin.

Yrittäjän työttömyysturva
Työttömyyskassan jäsenyys on ainoa tapa, millä voit vaikuttaa ansiopäivärahasi suuruuteen. Työttömyysturvalla hallitaan yritystoiminnan jatkuvuuteen liittyviä riskejä. Tervetuloa kuulemaan lisää ja keskustelemaan yrittäjän työttömyysturvasta ja katkottomasta ansioturvasta. Kouluttajana toimii markkinointivastaava Pipsa Luodelahti Ammatinharjoittajien ja yrittäjien työttömyyskassasta.

Ilmoittautuminen valmennukseen viimeistään 23.11.2017

Helsinki 7.12.2017

Hyvä prosessitapa riita- ja rikosasioissa – tuomarin, syyttäjän ja asianajajan näkökulma

klo 16.30–19.30 Lakimiesliiton Ylähuone, Uudenmaankatu 4–6 B, 3. krs

Valmennuksen tavoitteena on antaa osallistujille käsitys oikeudenkäynnissä toimimisesta sekä tuomarin, syyttäjän että asianajajan näkökulmasta. Valmennuksessa hahmotellaan eri toimijoiden näkökulmaerojen vaikutusta oikeudenkäynnissä toimimiseen ja sen lakimiehen osaamiselle asettamia vaatimuksia. Tilaisuus on tarkoitettu oikeussaliuraa harkitseville ja sen alkuvaiheessa oleville sekä muille eri oikeussalinäkökulmista kiinnostuneille lakimiehille. Käräjätuomari **Petra Spring** toimii tällä hetkellä hovioikeudenneuvoksena ja käsittelee sekä rikos- että riita-asioita. Syyttäjä **Sari Aho** on toiminut talousrikosasioihin erikoistuneena kihlakunnansyyttäjänä vuodesta 2002 (JUKOn oikeusministeriön päätoiminen pääluottamusmies marraskuusta 2015 alkaen). Hänellä on myös pitkä kokemus tuomioistuin- ja syyttäjälaitoksesta. Asianajaja **Antti Sorjosella** on pitkäaikainen kokemus oikeudenkäynneistä niin riita- kuin rikosasioissa.

Ilmoittautuminen viimeistään 30.11.2017 mennessä.

Kouluttajina

LIISA ARO

RIIKKA AUTIO

JUHA SIIKAVUO

PETRA SPRING

SARI AHO

ANTTI SORJONEN

KATARINA FINNILÄ

MAKSUTON LIITON JÄSENILLE
LAADUKASTA URAKOULUTUSTA JO YLI 10 VUOTTA

Tampere 12.12.2017

Miten toimin tehdessäni päätöksiä?

klo 16.30–19.30 Pirkanmaan käräjäoikeus, auditorio, Kelloportinkatu 5 A, 33100 Tampere

Päätöksentekoprosessit ohjaavat miltei kaikkea inhimillistä toimintaa. Päätöksenteko epävarmoissa olosuhteissa on kuitenkin usein vahvasti vääristynyttä johtuen ihmisille tyypillisistä ajatusvirheistä. Tunnistamalla ansoja niitä voidaan välttää ja kehittää tehokkaampaa ja täsmällisempää päätöksentekoa alueella kuin alueella. PsT **Katarina Finnilä** on laillistettu psykologi, yliopistolehtori Åbo Akademissa sekä pitkänlinjan tutkija ja kouluttaja oikeuspsykologian alalla.

Ilmoittautuminen valmennukseen viimeistään 5.12.2017

Ilmoittautumiset: www.lakimiesliitto.fi/tapahtumat

Ilmoittauduttaessa mainittava osallistujan nimi, puhelinnumero ja jäsennumero. Sama liiton jäsen voi osallistua vain yhteen tilaisuuteen. Mukaan mahtuu 30 osallistujaa/valmennus. Muistathan ilmoittaa ajoissa mahdollisesta esteestä, jotta paikkasi voidaan antaa varasijoilla oleville.

Lisätietoja: järjestöpäällikkö Olli Niemi
olli.niemi@lakimiesliitto.fi

Varaamme mahdollisuuden muutoksiin.

Katso webinaarien nauhoitteita:

www.lakimiesliitto.fi
Palvelut – Koulutukset ja webinaarit

Webinaarien katsominen vaatii kirjautumisen jäsensivuille.

ETSITKÖ
lakimiestä, oikeustieteen opiskelijaa tai toimistolle jatkajaa

Lakimiesrekrytointi on Suomen Lakimiesliiton maksuton työnvälityspalvelu.

Ota yhteyttä
lakimiesrekrytointi@lakimiesliitto.fi

LakimiesRekrytointi

Metsän lait

Sujuvasti seuraavalle

– metsän omistajanvaihdos

Matti Kiviniemi, Pirjo Havia

Kirja auttaa suunnittelemaan ja toteuttamaan sujuvasti metsän sukupolvenvaihdoksen ja muut omistusjärjestelyt. Se on työväline niin metsänomistajille kuin metsäneuvonnan ja kiinteistövälityksen ammattilaisille.

Kirja avaa verosuunnittelun lisäksi muita tärkeitä perusteita omistusratkaisuille ja tarjoaa tiedon omistusjärjestelyn eri vaiheisiin. Kirjassa on runsaasti hyödyllisiä asiakirjamalleja. Päivitetyssä teoksessa ovat mukana myös perintö- ja lahjaverotuksen vuoden 2017 alussa voimaan tulevat muutokset.

Hinta 42 €

4. uudistettu painos

Metsäoikeus

Matti Kiviniemi

Metsälainsäädäntö on viime vuosina muuttunut monin tavoin. Uudistunut Metsäoikeus selvittää, millaisilla pelisäännöillä Suomessa metsää hoidetaan, käytetään ja suojellaan. Kirja käsittelee monipuolisesti ja havainnollisesti metsien hoitoa ja käyttöä, puukauppaa, valtion rahoitusta, metsien kaavoitusta ja suojelua, metsätietoja koskevaa lainsäädäntöä sekä erilaisia metsänomistusmuotoja.

Hinta 76 €

Metsäalan säädökset

Matti Kiviniemi

Kirjaan on koottu normit, joita metsäalan ammattilainen, metsänomistaja ja muu metsälainsäädäntöön perehtyvä tarvitsee. Teoksesta löytyvät helposti kaikki keskeiset metsätalouden lait, asetukset ja muut säädökset.

Hinta 42 €

Tilaukset verkkokaupastamme
www.metsakirjakauppa.fi
tai asiakaspalvelustamme, puh. 09 315 49 840
s-posti: tilaukset@metsakustannus.fi

Toimituskulut ovat 5 euroa/lähetys.

METSÄKUSTANNUS

Eduskunta pyyhkii lattiaa maan korkeimman hallinto-tuomioistuimen päätöksellä.

SUSANNA REINBOTH, *susanna.reinboth@hs.fi*

Arkistolaki silppuriin

"OIKEUSVALTION PERIAATTEIDEN kannalta on ratkaisevan tärkeää, että tuomioistuinten toimivaltaa ei lähdetä kyseenalaistamaan, vaan asioita muutetaan vaalien ja eduskunnan kautta. Oikeutta ei saa ottaa omiin käsiin."

Näin linjasi kansanedustaja, oikeusministeri Antti Häkkänen (kok.) oikeusvaltioseminaarissa eduskunnassa 13. syyskuuta kello 16.30.

Häkkänen huomautti, että oman käden oikeus ja sääntöihin perustumaton mielivaltaisuus on haluttu määrätietoisesti kitkeä Suomesta pois – niin kansalaisten kuin viranomaisen toiminnasta.

Samaan aikaan toisaalla eduskunnassa:

Virkamiehet syöttävät silppuriin päivän vierailijalistoja. Syynä tietojen tuhoamiseen on korkeimman hallinto-oikeuden (KHO) joulukuussa 2016 antama päätös, jonka mukaan vierailijarekisterin tiedot ovat lähtökohtaisesti julkisia.

KHO:n päätöksen jälkeen eduskunta aloitti uuden käytännön: vierailijarekisterit tuhotaan jokaisen päivän päätteeksi.

Eduskunta kieltäytyi antamasta vierailijatietoja sähköisesti. Julkisuuslain mukaan tieto on annettava pyydetyllä tavalla, ellei se esimerkiksi asiakirjojen suuren määrän takia aiheuta kohtuutonta haittaa virkatoiminnalle.

Eduskunnasta ilmoitettiin, että tiedot annetaan kuitenkin nähtäväksi eduskunnassa. Näin sanoi eduskunnan hallintojohtaja Pertti Rauhio Helsingin Sanomille kaksi päivää ennen oikeusvaltioseminaaria.

"Jos joku on halunnut tulla tänne katsomaan eduskunnan tositteita, olemme aina järjestäneet työhuoneen niihin tutustumiseen", hän sanoi HS:lle.

Suomen Kuvalehti testasi, onko näin. Ei ollut. Tiedot tuhotaan automaattisesti päivän päätteeksi, eikä tietoja anneta kesken päivän turvallisuussyistä, perusteli eduskunnan turvajohtaja Jukka Savola.

Savola viittasi henkilötietolakiin. Sen mukaan rekisterissä ei saa säilyttää tietoja pidempään kuin mikä niiden käyttötarkoitus on.

Henkilötietolaki oli välähtänyt virkamiesten mieleen vasta, kun KHO oli jo todennut tiedot julkisiksi. Siihen asti tietoja oli säilytetty vuoden ajan.

En ota kantaa asian oikeudelliseen puoleen. Asiaa selvitellään nyt ainakin eduskunnan oikeusasiamiehen kansliassa. Voi olla, että tietojen tuhoamiseen on lailliset perusteet. Arkistolaki ei näytä koskevan eduskuntaa, joten se saa itse päättää, miten kauan se asiakirjoja säilyttää.

Rumalta kuitenkin näyttää. Eduskunta asettuu erilaisin kikkailuin itse säätämänsä julkisuuslain yläpuolelle ja pyyhkii lattiaa maan korkeimman hallintotuomioistuimen päätöksellä.

Joten hyvä oikeusministeri, kansanedustajat ja muu eduskunta, turha saarnata meille kansalaisille kansalaistottelemattomuudesta ja tuomioistuimien päätösten kunnioittamisesta.

Tehkää itse ensin. ■

LAKIMIESMESSUT
6.10.2017 Finlandia-talo, Helsinki

Päivänpolttavasti **Lakimiespäivässä**

XLV Lakimiespäivä keräsi kaikkiaan noin 1 350 osanottajaa Finlandia-taloon. Päivää värittivät voimakkaat puheenvuorot arvoista, ihmisoikeuksista ja demokratiasta sekä huoli oikeusvaltion tulevaisuudesta.

teksti HEIDI HÄNNINEN | kuvat VALTTERI KANTANEN

Katso opiskelijoiden rekrymessujen tunnelmia
www.lakimiesuutiset.fi

1.

2.

4.

3.

Ihmisoikeudet, turvallisuus, arvot

1. Kyberturvallisuuden professori Jarno Limnellin mukaan suurimpia kybertaisteluita ei suinkaan käydä verkossa vaan ihmisten mielissä. Turvallisuus on vahvasti aina tunne, jota voidaan horjuttaa, vaikka objektiivinen todellisuus ei muuttuisikaan.

2. Euroopan Ihmisoikeustuomioistuimen tuomari Pauliine Koskelon mukaan EU:ssa ei ole osattu varautua siihen, että sen arvoja aletaan hylkiä sisältäpäin.

3. Professori Sixten Korkman kysyi, voisivatko ihmisoikeudet muodostaa sellaisen arvopohjan, jonka koko ihmiskunta voisi hyväksyä.

DIGITAALISUUS ON LUONUT RIKOLLISUUDELLE MAHDOLLISUUDEN LAAJENTAA KENTTÄÄ.

- Ilkka Salmi

Euroopan investointipankin varapääjohtaja Alexander Stubbin mukaan vuosi 2016 jätti maailmanpolitiikkaan arvotyhjiön, jonka täyttämisessä muun muassa Saksan Angela Merkel on ottanut roolia. Ma. valtakunnansyyttäjä Raija Toiviainen korosti, että suomalainen syyttäjälaitos kantaa jatkossakin vastuunsa kansainvälisten rikosten rankaisusta.

Johtajuus, brändäys

4. Ihmisten arvostus ja luottamus, innostus ja motivaatio, oppiminen ja palaute ovat johtaja Vesa Nissisen mukaan huippujohtajan työvälineitä. Jokaisella on oikeus tulla johdetuksi oikein. Taiteilijaprofessori Jorma Uotisen mielestä pelkkä menestyksen jahti tekee ulkopuoliseksi: "Brändäyksen maailmassa on uskallettava olla oma itsensä."

Lakimiesliitto jakoi jo yhdeksännen kerran yrittäjyyspalkintonsa. Tällä kertaa palkinnon sai lakitoimisto Fondian perustanut aviopari Mårten Janson sekä Marianne Saarikko Janson. Pari kertoi palkinnon olevan heille ainutlaatuinen tunnustus, jonka arvoa lisää sen saaminen omalta ammattikunnalta.
"Fondian taika on niissä 120 fondiaanissa, joiden kanssa tätä työtä on tehnyt ja jotka suhtautuvat työhönsä lähes yhtä intohimoisesti kuin me", palkitut kiittivät.

OIKEUSVALTIO JA DEMOKRATIA MUODOSTAVAT YHTÄLÖN, JOSSA TOISTA EI VOI OLLA ILMAN TOISTA.

- Professori Jukka Kekkonen

Taiteilijaprofessori Jorma Uotinen korosti, että tuottavuuden vaatimusten keskellä taide on pidettävä voimissaan. "Ihanteiden paikan ovat vieneet tosi-tv, varallisuus, maine ja lööppiriippuvuus. Merkitystä on vain sillä, mikä vie sivistystämme eteenpäin."

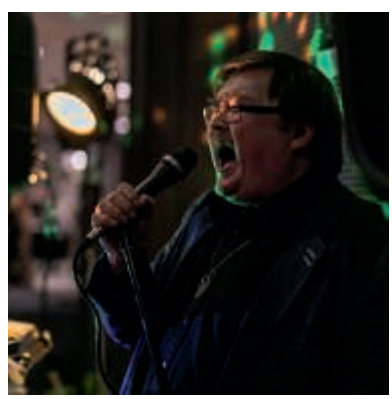

Iltajuhlassa viihdyttivät Virve "Vicky" Rosti ja Menneisyyden vangit sekä Dj Vesku.

Hyödynnä

JÄSENETUSI HENKIVAKUUTUKSESSA

Henkivakuutus turvaa perheesi toimeentulon, jos pahin sattuisi.
Tiesithän, että Lääkäriliiton jäsenenä sinä ja puolisosi olette oikeutettuja Suomen edullisimpaan henkivakuutukseen.* Esimerkiksi 32-vuotiaalle Lääkäriliiton jäsenelle henkivakuutus 100 000 euron turvalla maksaa vain 7 euroa kuussa. Alennus on peräti 61 %, mikä merkitsee 132 euron säästöä vuodessa.
Katso hinta vakuutuksellesi ja hyödynnä jäsenetusi osoitteessa

Jäsenille 61 % EDULLISEMPI

henkivakuutuskuntoon.fi

*Suomen edullisimman henkivakuutuksen (Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINE:n tekemä hintavertailu 9/2016) järjestöjäsenille myöntää Suomen vanhin henkivakuutusyhtiö, Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

if...

Ole huoletta. Me autamme.

teksti EEVA-LIISA HYNYNEN | kuvat SAMI HEISKANEN

Oikeusvaltion paimenkoira

Tuomas Pöystin loikka oikeuskanslerin työhuoneeseen on fyysisesti lyhyt mutta henkinen etäisyys on sitäkin pidempi.

Aloittaessaan työnsä oikeuskanslerina tammikuussa 2018 OTT **Tuomas Pöystin** ”muuttomatka” työhuoneesta toiseen on metreissä lyhyt, mutta henkinen välimatka nykyiseen työhön – ja politiikan keskiössä työskentelyyn – kasvaa väistämättä.

– Sitä edellyttää jo pelkästään vaatimus oikeuskanslerin riippumattomuudesta, Pöysti toteaa.

Valtioneuvoston linna on tullut Pöystille tutuksi vuosien saatossa. Hän ehti työskennellä valtiovarainministeriön palveluksessa vuodesta 1999 lähtien vuoteen 2007 asti, jolloin hän siirtyi valtiontalouden tarkastusviraston pääjohtajaksi. Valtionhallinnon ja politiikan vaikuttajat ovat todenneet, että johtajakaudellaan Pöysti nosti tarkastusviraston painoarvon uusiin lukemiin. Harmittomaksi hiirulaiseksi luultu virasto paljastui valppaaksi vahtikoiraksi.

Syksyllä 2015 Pöysti jätti pääjohtajan tehtävän ryhtyessään pääministeri Sipilän hallituksen alivaltiosihteeriksi johtaakseen sote- ja maakuntauudistuksen valmistelua. Syksystä 2017 Pöysti on toiminut valtiovarainministeriössä hallintopolitiikan alivaltiosihteerinä.

Totuttujen reittien ohi

Tie valtakunnan ylimmäksi laillisuusvalvojaksi on kulkenut ohi totunnaisten reittien, mutta siellä missä Pöysti on vaikuttanut, on kyse ollut aina julkisen vallankäytön valvonnasta.

On tapahtumia, jotka viitoittavat asioiden kulkua. Joskus tällainen tapahtuma saattaa olla yksi kirja.

– Olin keväällä 1989 kirjoittanut ylioppilaaksi ja samana kesänä pääsin Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekuntaan. Lähdin syksyllä suorittamaan varusmiespalvelusta ja varasin mukaani luettavaa, joka auttaisi opintojen aloittamista.

Alokastupaan päätyi professori **Timo Konstarin** teos Harkintavallan väärinkäyttö. Teos kolahti välittömästi.

– Kiinnostuin hallinto-oikeudesta, julkisen vallan käytöstä ja hyvän hallinnon periaatteista.

Pöysti valmistui oikeustieteen maisteriksi 1995. Vuonna 1999 hän väitteli Lapin yliopistossa hallinto-oikeuden alalta. Pian valtionvarainministeriö rekrytoi Pöystin.

Paimenkoiran kaksi roolia

Vuonna 2014 Tuomas Pöysti nimitettiin Euroopan petostentorjuntaviraston OLAF:in valvontakomitean jäseneksi ja puheenjohtajaksi. Valvontakomitea on talousrikos- ja väärinkäytöstutkimusten sekä niihin liittyvän tiedustelun ja analytiikan valvoja. Se oli näköalapaikka julkiseen valtaan liittyvistä riskeistä ja uhkakuvista, mutta myös keinoista puuttua ja valvoa.

Pöysti tiedostaa, että hänen työuransa synnyttää mielikuvan talousteknokraatista. Tehtävät ovat kuitenkin olleet kaikkea muuta kuin pelkkää eurojen laskentaa.

– Minua on aina kiinnostanut kenttä, jossa tarkastellaan hyvää hallintoa ja johtamista sekä oikeuden ja yhteiskunnan välisen muutoksen suhdetta.

Pöysti tietää, että oikeuskanslerilla on ”kaksi pulpettia”. Ensimmäinen

Tuomas Pöystin tie tulevaksi oikeuskansleriksi on kulkenut ohi totunnaisten reittien. Jalkapallo kuuluu elämään työhuoneen ulkopuolella.

näistä sijaitsee oikeuskanslerinvirastossa, jossa ratkaistaan vuosittain lähes 2 000 kantelua, tarkastetaan rikostuomioita sekä valvotaan asianajajien toimintaa.

Ensimmäinen näistä sijaitsee oikeuskanslerinvirastossa, jossa ratkaistaan vuosittain lähes 2 000 kantelua. Kansalaisten kannalta merkittävää on myös rikostuomioiden tarkastaminen ja asianajajien toiminnan valvonta.

Toinen sijaitsee valtioneuvoston istuntosalin sivustalla kulloisenkin hallituksen päätösten laillisuusvalvojana. Oikeuskanslerinvirastossa tarkastetaan vuosittain lähes 1 600 esittelylistaa, jotka valtioneuvosto käsittelee ja noin 490 esitystä tasavallan presidentin päätöksiksi.

Pöysti sanoo, että fokus on perimmiltään molemmissa tehtävissä sama: se, että kansalaisten perusoikeudet toteutuvat ja julkinen valta noudattaa lakia ja hyvän hallinnon periaatteita.

Hän luonnehtii tulevaa tehtäväänsä oikeusvaltion paimenkoirana toimimiseksi.

– Ja pitää muistaa, että paimenkoiralla on hampaat.

Pöystin mukaan oikeuskanslerilla on samanaikaisesti laaja ja rajattu valta.

– Oikeuskanslerilla on velvollisuus tuoda itsenäisesti esille, jos hän havaitsee laillisuusongelmia valtioneuvoston esityksissä.

Aivan samoin oikeuskansleri voi kiinnittää huomiota julkisten viranomaisten toimintaan. Yksi väline on oikeuskanslerin vuosittain antama kertomus. Päivän politiikkaan oikeuskansleri ei kuitenkaan voi kajota.

Suomella vara petrata

Tuomas Pöysti muistuttaa, että kansainvälisten arvioiden mukaan Suomi on hyvän julkisen hallinnon maa. Kärkikaartia maailmassa.

Silti petrattavaa riittää. Toistuvasti keskusteluun nousevat esimerkiksi kansalaisten kannalta kohtuuttoman pitkään kestävät valitus- ja oikeusprosessit.

– Totta on, että oikeusvaltio toteutuu paikoin kirjavasti kansalaisten kannalta.

Esimerkkinä Pöysti mainitsee maahanmuuttajien turvapaikkahaastattelut. Jos ensimmäinen haastattelu ei toteudu lain vaatimusten mukaisesti tai riittävän laadukkaasti, se lyö jälkensä kaikkiin seuraaviin vaiheisiin.

Alokastupaan päätynyt teos harkinta-vallan väärinkäytöstä kolahti välittömästi.

KUKA

TUOMAS PÖYSTI, 47

- Syntynyt Rovaniemellä
- Koulutus: Oikeustieteen tohtori 1999
- Oikeuskansleri 1.1.2018 alkaen
- Helsingin yliopistossa tutkimustehtävissä 1995–1999. Eri tehtävissä VM:ssä 1999–2006, VTV:n pääjohtaja 2007–2015. Alivaltiosihteeri valtioneuvostossa 1.10.2015–
- Perhe: Puoliso ja kaksi lasta
- Harrastukset: kestävyysjuoksu, hiihto, junioriurheilun tukeminen – jalkapallon joukkueenjohto, vapaa-aika Lapissa

Samoin tuomioistuinkäsittelyissä jutun varhainen haltuunotto on ratkaisevaa. Pöysti toteaa, että myös erityisen haavoittuvassa asemassa olevien, kuten mielenterveyspotilaiden, oikeuksien toteutumisessa on ollut puutteita.

Pöystin mukaan on ensisijaisesti viranomaisen itsensä vastuulla, että organisaatiossa jokainen toimii oikein. Myös perustettava uusi maakuntahallinto, joka hallinnoi muun muassa sote-miljardeja ja toteuttaa keskeisiä perusoikeuksia, edellyttää toimivaa laillisuusvalvontaa.

Pöysti arvioi, että maakuntauudistuksen yhteydessä perustettava uusi valtion lupa- ja valvontavirasto voi toimia varsin tehokkaasti ensi linjan laillisuusvalvojana.

– Emme voi rakentaa laillisuusvalvontaa pelkästään ylimpien laillisuusvalvojien, oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen, varaan. Ensimmäisen laillisuusvalvojan pitäisi olla mahdollisimman lähellä paikallista päätöksentekoa ja viranomaisia.

Entä pitäisikö kahden ylimmän laillisuusvalvojan – oikeuskanslerin ja eduskunnan oikeusasiamiehen – väliselle työnjaolle tehdä jotain? Pöysti itse arvioi, että selkeyttäminen olisi tarpeen.

– Itse näkisin, että eduskunnan oikeusasiamiehellä on keskeinen asema kansalaisten kanteluiden käsittelijänä, mutta en rajaisi täysin tätä tehtävää myöskään oikeuskanslerinvirastolta.

– Näen, että työnjakoa olisi mahdollista kehittää siten, että oikeuskanslerin rooli laillisuusvalvojana voisi painottua institutionaalisiin ja rakenteellisiin kysymyksiin sekä hyvän lainvalmisteluprosessin varmistamiseen: ovatko esimerkiksi viranomaisten resurssit kohdallaan, onko toimintaa tuomioistuimissa ja muissa viranomaisissa johdettu oikein tai onko lainsäädännössä kansalaisten oikeusturvan kannalta sellaisia ristiriitaisuuksia, joita tulisi korjata.

Nykyisen lainsäädännön perusteella kansalainen valitsee pääsääntöisesti itse, kummalle laillisuusvalvojalle kantelee.

Ei vain kansalaisen vastuulle

Tuomas Pöystin mukaan on mahdoton ajatus, että viranomaisten toimintaan liittyvä laillisuusvalvonta jätettäisiin yksinomaan kansalaisten kanteluiden ja poliisille tehtävien tutkintapyyntöjen varaan.

– Yhteiskunnassa pitää säilyä luottamus siihen, että ei voi olla yksittäisen kansalaisen velvollisuus laittaa vireille oikeudenkäyntejä viranomaisten toiminnasta.

Pöysti tähdentää, että kansalaisten on voitava luottaa siihen, että he ovat tasavertaisia lain edessä ja julkinen hallinto toimii lakien mukaan.

– Luottamus oikeusvaltioon ja hyvään hallintoon on yhteiskuntaa koossa pitävä liima. Mikään yhteiskunta ei voi elää jatkuvan epäluottamuksen ilmapiirissä.

Mutta Pöystin mukaan viime kädessä lainvalmistelukin on tasapainottelua monien vaatimusten välillä.

– On turvattava kansalaisten perusoikeudet tässä ja nyt, mutta emme voi myöskään syödä tulevaisuutta lapsiltamme.

Kyse on Pöystin mukaan resurssien jaosta, vaikka se ei kelpaa selitykseksi kansalaiselle, jonka perusoikeuksia rikotaan.

Pöysti muistuttaa, että perusoikeuskeskustelussa pitäisi keskustella tulevienkin sukupolvien perusoikeuksista. Oletus on, että tänä vuonna syntyvät suomalaiset perivät aikuisina veronmaksajina ainakin julkisen talouden velkavastuut, nykyistä tuntuvammat eläkevastuut ja ikääntyvän väestön hoivavastuut.

Pöysti ei ryhdy kertaamaan sote-uudistukseen liittyneitä perustuslakitulkintoja kuluneelta kesältä, mutta hän raottaa aiempia vääntöjä sen verran, että kertoo oikeudellisen keskustelun yhdenvertaisuusongelmista jättäneen sukupolvinäkökulman liian vähälle.

Kritiikin kohde

Tuomas Pöystillä ei ole illuusioita uudesta tehtävästään. Hän tietää, että näkyvässä virassa joutuu kestämään kovaa kritiikkiä.

– En pelkää, mutta tiedän, että virkaan liittyy painava vastuu ja vaikuttava historia.

Tuomas Pöysti korostaa, että ensimmäisen laillisuusvalvojan pitää olla mahdollisimman lähellä paikallista päätöksentekoa ja viranomaisia.

"Oikeusvaltio toteutuu paikoin kirjavasti kansalaisten kannalta."

Oikeuskanslerin virka on perintöä Ruotsin kuningasvallan ajalta. Kaarle XII perusti kuninkaan korkeimman asiamiehen viran vuonna 1713, ja vuonna 1719 virkanimike muutettiin oikeuskansleriksi. Kuninkaan viesti oli Pöystin mukaan selkeä: valtakunta on rakennettava lailla.

Sama ajatus löytyy myös perustuslaista, jossa korostetaan, että ”kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia”.

Pöysti sanoo, että perustuslakiin kirjoitettu vaatimus antaa kansalaisille luvan odottaa hyvää ja lainmukaista hallintoa ja samalla se antaa oikeuden kannella.

Yksityiselämästään ja vapaa-ajastaan Pöysti on vähäsanainen. Rovaniemellä kasvaneena ja Lapin kairaa kolunneena Pöysti kertoo nollaavansa työpaineet juoksemalla metsämaastossa.

- Kyse ei siis ole hölkästä, vaan kovavauhtisesta kestävyysjuoksusta. Ja jos maisemana on Lapin kaira, aina parempi. Se on minun mielenmaisemaani.

teksti TARJA VÄSTILÄ | kuvat VESA TYNI

Mörköjen kimpussa

Lakimiesliiton, oikeusministeriön ja eduskunnan järjestämässä seminaarissa oltiin yhtä mieltä siitä, että suomalaista oikeusvaltiota pidetään liiaksi itsestäänselvyytenä. Samalla muistutettiin, että oikeusvaltion toimivuus ja vakaus ovat tärkeitä kilpailutekijöitä.

Lakimiesliitto, oikeusministeriö sekä eduskunnan laki- ja perustuslakivaliokunnat järjestivät syyskuun puolivälissä oikeuspoliittisen paneelitilaisuuden, jonka ajankohtaiset ja tulevaisuutta luotsaavat yhteiskunnalliset kysymykset kiinnostivat kutsuvieraita. Pikkuparlamentin auditorio täyttyikin viimeistä paikkaa myöten.

Kahdessa eri paneelissa pohdittiin Suomea oikeusvaltiona: mitä se merkitsee, miten sitä voidaan vaalia ja mikä sitä uhkaa.

– Tämä on Suomen juhlavuoden tärkein seminaari, totesi oikeusministeri **Antti Häkkänen**.

Ministerin mukaan keskustelu oikeusvaltiosta sekä tuomioistuinten riippumattomuudesta on kuuma puheenaihe niin kotimaassa kuin kansainvälisesti. Hän korosti, että lakien noudattaminen on oikeusvaltion ydintä, mutta oikeusvaltio näyttäytyy myös taloudellisen kasvun ja vaurauden kautta.

– EU on oikeusvaltiounioni. Oikeudellinen yhteistyö merkitsee sitä, että yhdessä maassa

annetut tuomiot tunnustetaan toisessakin jäsenvaltiossa. Se on osoitus luottamuksesta.

Häkkäsen mukaan merkkejä oikeusvaltion rapautumisesta on havaittavissa muun muassa Turkissa, Venäjällä ja Yhdysvalloissa. Taka-askelia on otettu myös EU-maissa, kuten Puolassa.

– Oikeusvaltio on tarpeellinen jarru vallanpitäjien vauhtisokeudelle. Lisäksi oikeusvaltion toimivuus ja vakaus ovat tärkeitä kilpailutekijöitä, ministeri kiteytti.

Perustusvaliokunnan puheenjohtaja **Annika Lapintie** ilmaisi huolensa oikeuden hoidon resursseista: olisi turvattava perus- ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Jokaisen tulisi saada asiansa käsiteltyä nopeasti, eivätkä yksittäisen ihmisen oikeuskäsittelyn kustannukset saisi kohota liian suuriksi.

– Säästöt vaikuttavat pidentyneisiin käsittelyaikoihin ja siten myös työntekijöiden jaksamiseen. Tuomioistuinten toiminnan kannalta riittävä perusrahoitus olisi turvattava.

Lintukotoa vaalittava

Ensimmäisen paneelin aluksi tilaisuuden juontaja, toimittaja **Kirsi Heikel** kehotti niitä henkilöitä nostamaan käden ylös, joiden mielestä oikeusvaltiota pidetään liian itsestään selvänä. Kaikkien panelistien käsi nousi.

– Rehellinen kansa haluaa uskoa elävänsä lintukodossa, mutta turvallisuus säilyy vain sitä hoitamalla. Jos sosiaalinen media toimii oikeudenjakajana, tietyt someryhmät horjuttavat Suomea oikeusvaltiona. Lisäksi on huolestuttavaa, kun tapahtumat siirtyvät somesta kaduille, mietti lakivaliokunnan puheenjohtaja, rikoskomisario **Kari Tolvanen**.

Professori **Paul Lillrank** piti moralismia oikeusvaltion uhkana.

– Se nostaa esiin sellaisia arvopohjia, joiden sallitaan toimia virkavallan yli. Tätä esiintyy niin maahanmuuttokeskustelussa kuin sananvapaudesta puhuttaessa. Ennen oikeusvaltiota vallalla olivat moraali, uskonto ja perinne, eivätkä ne ole kadonneet mihinkään.

Kansa puolestaan on kyseenalaistanut viimeaikoina tuomioistuinten lainvoimaisia päätöksiä. Pääjohtaja **Tiina Astola** komission oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosastolta muistuttikin ihmisten reagoivan usein tunteenomaisesti.

– Aidosti vaarassa olevan ihmisen on saatava turvapaikka. Mutta pitää miettiä myös, miten hoidamme niiden asiaa, jotka eivät saa turvapaikka ja joita ei voida palauttaa.

Alivaltiosihteerin, tulevan oikeuskanslerin **Tuomas Pöystin** mukaan ajalle on tyypillistä, että auktoriteetteja kritisoidaan, myös tuomioistuimia. Hän toivoisikin tuomioistuimien tiedottavan tehdyistä päätöksistä yleiskielisesti. Huhuille ja väärinymmärryksille ei tulisi antaa sijaa.

– Mörkölähestymistavoille on tilausta. Kritisointi kanavoituu liikehdintään, vaikka sen pitäisi kanavoitua poliittiseen päätöksentekoon. Ratkaisevaa on ensilinjan turvapaikkahaastattelu, johon pitäisi satsata resursseja.

Ajalle on tyypillistä, että auktoriteetteja, myös tuomioistuimia, kritisoidaan.

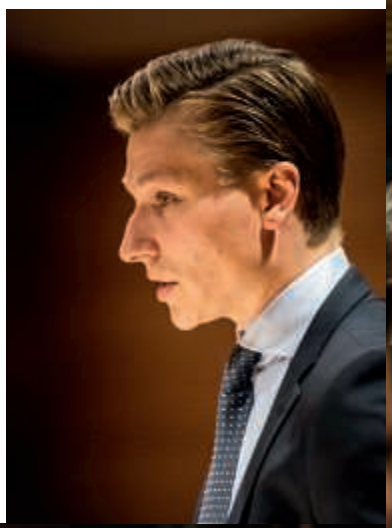

Takamatkaa kurottava

Toinen paneeli sai pohdittavakseen, miten Suomi yltää tulevaisuudessa maailman parhaaksi oikeusvaltioksi.

– Oikeusvaltio on uhattuna. En silti halua olla ankeuttaja: meillä asiat ovat hyvin verrattuna niihin maihin, joissa oikeusvaltion tila on heikolla tolalla. Meidän ei tulisi kuitenkaan suhteuttaa itseämme luokan lurjuksiin vaan oikeusvaltioperinteeseen, KKO:n entinen presidentti **Pauliine Koskelo** korosti.

Ex-oikeusministeri **Tuija Braxin** mukaan olemme kansainvälisesti oikeassa joukossa, vaikkakaan Suomi ei ole oikeusvaltioiden veturi: tullaksemme maailman parhaaksi meidän pitäisi ottaa mallia Ruotsista, Saksasta ja Benelux-maista. Koskelo totesi Suomen olevan näihin maihin verrattuna perässähiihtäjä.

– Sivakointi takkuaa, vaikka takamatkaa pitäisi kuroa umpeen. Tuomioistuinhallinnon uudistus on ollut vireillä jo 20 vuotta. Tilapäisillä varoilla rahoitetaan pätkätuomareita, ja keikkatuomareita vierailee korkeimmassa oikeudessa. Muualla moinen ei tulisi kuuloonkaan.

Lakimiesliiton hallituksen puheenjohtajan **Antero Rytkölän** mukaan määräaikaiset työsuhteet tuomioistuimissa rasittavat oikeusturvaa ja nakertavat luottamusta. Myös oikeusministeriön oikeushallinto-osaston ylijohtaja **Kari Kiesiläinen** myönsi, että Suomessa on suhteellisen paljon ylimääräisiä, ilman virkaa toimivia tuomareita.

Rahapula kiusaa

Tuija Braxin mukaan järkevintä olisi rahoittaa tuomarien ja syyttäjien työtä seinien sijaan, jotta toiminta olisi myös laadukkaampaa. Kiesiläinen ehdotti uutta komiteaa, joka miettisi puhtaalta pöydältä tuomioistuinlaitoksen uutta rakennetta. Braxin mielestä komitea ei saisi olla lämmittelybändi, vaan sen toiminnalle olisi asetettava laatumittarit, tavoitteet ja aikaraja.

Rytkölä puolestaan kiirehtisi ennemmin tuomioistuinviraston perustamista.

– Strateginen kokonaiskuva puuttuu, mutta oikeusvaltion perusta on kunnossa: suomalainen juristikunta on korkeasti koulutettua ja sivistynyttä. Silti rahapulan vaikeudet näkyvät ja työntekijät ovat aivan liian kovilla.

Koskelon mukaan rahoitusleikkausten vuoksi oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimukset eivät aina täyty. Suomi on saanut kritiikkiä myös Euroopan ihmisoikeustuomioistuimelta: oikeudenkäyntien kesto on maassamme kohtuuton.

Rytkölä muistutti siviiliprosessin olevan sekä vanha että kallis: keskituloisellakaan kansalaisella ei ole varaa oikeudenkäynteihin. Lisäksi hän yhtyy Pöystin aiemmin esiintuomiin ajatuksiin:

– Toivoisin, etteivät tuomarit ja syyttäjät pitäisi somea mörkönä, vaan osal-

listuisivat keskusteluun ja kertoisivat ratkaisuistaan kansankielellä.

Laki ennen kikyä

Pauline Koskelo totesi syvimmän ongelman piilevän siinä, että käsitys oikeusvaltiosta on hukassa. Suomessa on pyrkimys hallintovaltioon, ei oikeusvaltioon.

– Pitäisi soveltaa lakia eikä kikyä. Ajattelussa on korjaamisen varaa.

Teknologian kehittyminen avaa uusia mahdollisuuksia myös oikeuslaitoksessa. Digitalisaatio liittyy kokonaisuudistukseen, ja sillä voitetaan myös etäisyyksiä. Siten päästään vähentämään Koskelon pikkukioskeiksi kutsumien yksiköiden määrää. Kiesiläisen mukaan nykyteknologia mahdollistaa työmääränkin tasaamisen. Kaukaa haettua ei ole sekään, että rutiiniasioita ratkotaan tulevaisuudessa tekoälyn avulla.

Päätössanoissaan **Kari Tolvanen** summasi oikeusvaltion kaipaavan sekä hoitoa että kehittämistä.

– Se on tärkeää suomalaisille, Suomen kansainväliselle maineelle ja investoinneille.

Tilaa kirja

OIKEUDEN NÄYTTÄMÖT

–kuvallisuus lainkäytössä

Teos tarjoaa mahdollisimman monipuolista tietoa sekä maamme että eri ulkomaiden oikeuslaitoksen visuaalisesta kulttuuriperinnöstä ja symboliikasta aina varhaisimmista ajoista nykypäivään.Kirja on tuotettu Valtion taidemuseon (nyk. Suomen Kansallisgalleria) ja Suomen Lakimiesliiton yhteistyönä.

192 sivua
Hinta ainoastaan 35 €

35 €

Tyylikäs, arvokas teoskokonaisuus huomattavan edullisesti.

Tilaa osoitteesta
auli.lehtonen@lakimiesliitto.fi

teksti SAMI ANTEROINEN | kuvitus SUSANNA TUONONEN

ONKO ROBOTTI TULEVAISUUDEN LAKIMIES?

Vaikka digitalisaatio tuntuu mullistavan juridiikan kentän ylösalaisin, tarjoaa se samalla myös työkaluja parempaan asiakaspalveluun ja kansalaisyhteiskunnan edistämiseen.

Tulevaisuuden tuomari on erehtymätön. Tuomari osaa siteerata ulkomuistista roomalaisen oikeuden hämärintäkin alaviitettä ja tuntee kaikki ennakkotapaukset Tikkurilasta Timbuktuun. Tuomari on raivokkaan tasapuolinen, eikä häneen pysty vaikuttamaan ulkopuolelta. Päätöksen perustelut syntyvät hetkessä – joskin ne ovat enemmän loogisen toteavia kuin kaunopuheisen nostattavia. Mutta onko tämä nyt suuri synti, jos tuomari on robotti.

Edellä kuvattu tulevaisuus ei ole täällä vielä – eikä ehkä koskaan saavukaan juuri tällaisena. Selvää on kuitenkin se, että edes konservatiiviseksi mielletty lakiala ei ole turvassa disruptiolta, vakiintuneiden toimintatapojen murtumiselta, joka myllertää jokaisen toimialan vuorollaan.

Joskus disruptio iskee pikkutunneilla yllättävästä suunnasta. Englantilainen teinipoika **Joshua Browder** oli kyllästynyt saamiinsa parkkisakkoihin, joista osa oli selvästi virheellisiä. *Forbes Magazinen* mukaan Browder istui koneensa ääreen keskiyöllä ja koodasi kolmessa tunnissa ohjelman, jonka avulla epäreilut sakot voi kiistää. Sovelluksen nimi oli ytimekäs: DoNotPay. Yli 250 000 sakonsaajaa on kiistänyt New Yorkissa ja Lontoossa parkkisakkonsa sovelluksen ensimmäisten käyttökuukausien aikana; yli 160 000 heistä menestyksekkäästi.

Eikä tässä vielä kaikki. Tammikuussa 2015 Browder ilmoitti rakentaneensa Ison-Britannian ensimmäisen robottijuristin. Robotin ideana on olla käytettävissä 24/7 ja vastata ihmisten kysymyksiin alle sekunnissa, vieläpä ilmaiseksi. Browderin tavoitteena on tehdä työttömäksi arviolta 25 000 lakimiestä, jotka hyötyvät hänen mielestään kohtuuttomasti kuluttajien – sinänsä yksinkertaisten – lakiongelmien ratkaisemisesta.

Lakimiesten kippaaminen yli laidan ei ole ainoastaan teinipoikien unelma: IBM on kehittänyt *Lawyer Ross* -tekoälyn, joka ymmärtää puhetta ja kykenee tuottamaan oikeudellisen aineiston pohjalta perustellusti argumentoidun hypoteesin. Koska robotti-Ross hyödyntää koneoppimista, sen vastaukset parantuvat koko ajan. Jää nähtäväksi, mullistaako Ross asianajopraktiikan.

Sopimuksia liukuhihnalta

Samoilla apajilla on myös teknovisionääri **Gavin Wood**, joka perusti lakimaailman perustuksia tärisyttävän *Ethereum*-alustan. Ethereumin ideana on tarjota hajautettu tietojenkäsittely-ympäristö, jonka kautta itsensä täytäntöönpanevat ”älykkäät sopimukset” rullaavat. Ethereum hyödyntää nettivaluutta Bitcoininkin taustalla toimivaa lohkoketjuteknologiaa. Se pyrkii poistamaan välikäden – lakimiehen – sopimusosapuolten väliltä. Ethereum väittää, että kun inhimillinen välikäsi poistetaan yhtälöstä, koneet puhuvat koneille ilman mahdollisuutta hidasteluun, vääristelyyn tai sensurointiin.

Helsingissä Law and Digitalization – Rethinking Legal Services -konferenssissa kesäkuussa 2017 esiintynyt Gavin Wood kertoi saaneensa idean hajautetusta netistä alkuvuodesta 2013. Sittemmin hän keksi termin *allegality* kuvaamaan järjestelmiä tai laitteita, jotka ovat kaikkien lakisysteemien ulottumattomissa eli kiertävät välikäden tavalla tai toisella.

– Hajautettujen järjestelmien avulla maailmasta tulee vähemmän ”antifragile” (antihauras), Wood kuvailee viitaten tutkija **Nassim Nicholas Talibin** antifragile-ideologiaan. Talibin mukaan antifragile-toimijat eivät vain kestä kovassa paikassa vaan ne oppivat tulemaan paremmiksi.

– Hajautettujen järjestelmien ansiosta johtajat eivät pysty tekemään vääriä päätöksiä samassa mittakaavassa kuin ennen, Wood uskoo.

Kokonaan koneiden pyörittämästä maailmasta hän ei silti haaveile, vaan katsoo, että pyramidin huipulla tarvitaan edelleen ihmisiä, jotka ohjaavat kehitystä.

Pois säädösviidakon varjosta

Osana Law and Digitalization -konferenssia käytiin mielenkiintoinen paneelikeskustelu, jossa pohdittiin disruption ja

Joshua Browderin tavoitteena on tehdä työttömäksi 25 000 lakimiestä, jotka hyötyvät kohtuuttomasti kuluttajien lakiongelmien ratkaisemisesta.

regulaation rajapintaa. Digitalisoitumisen moninaiset vaikutukset oikeudenhoitoon, lakimiestyöhön sekä kansalaisten oikeuksiin on yhä akuutimpi kysymys, joka muuttaa lähitulevaisuudessa sekä koko oikeudenhoitoa että ihan yksittäisen lakimiehen työtä. Kaikki digialoitteet eivät sinänsä ole uusia: esimerkiksi verkkovälitteinen riidanratkaisu (online dispute resolution, ODR) on auttanut sovittelemaan verkkokaupparitoja jo 2000-luvun alusta lukien.

Siinä missä pysäköinninvalvojan voi haastaa nettipalvelussa parilla hiiren klikkauksella, myös sellaiset rutiininomaiset juridiset työt, kuten perunkirjoitukset ja testamentit, voitaisiin jo nyt hoitaa robottien avustuksella – ellei kokonaan robottivoimin.

Yliopiston paneeliin osallistunut hankejohtaja **Marko Loisa** oikeusministeriöstä pohti, että tulevaisuudessa myös oikeussalissa nähdään radikaaleja muutoksia, kun digitalisaatio kiihdyttää vauhtiaan. Hänen mukaansa myös kansalaiset odottavat uudistuksia: akselilla poliisi–syyttäjä–tuomioistuin on paljon sellaista, mitä voi automatisoida ja sujuvoittaa.

– Kansalaisen oikeusturva paranee, kun oikeus pystyy keskittymään oikeisiin asioihin, Loisa arvioi.

Mikä Legal Tech Lab?

- Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan sisäinen startup.
- Perustettu loppuvuodesta 2016.
- Tutkii oikeusteknologian yhteiskunnallisia vaikutuksia.
- Tuottaa tietoa ja edistää dialogia oikeudellisen digitalisaation mahdollisuuksista ja haasteista.
- Kehittää parhaita käytäntöjä vastuullisen digitalisaation toteuttamiseksi ja oikeusturvan takaamiseksi.
- Painottaa opiskelijalähtöisyyttä; tutkijoiden ja käytännön juristien lisäksi opiskelijat ovat aktiivisesti kehittämässä toimintaa.
- Advisory Boardissa on edustajia yliopistoista, asianajotoimistoista, ministeriöistä, pankkisektorilta ja teknologia-alalta.
- Järjesti syksyllä 2017 opiskelijoiden innovaatiokilpailun (hackathon) ja avaa gradupankin helpottaakseen teknologia-aiheisten toimeksiantogradujen kirjoittamista.

Lue lisää osoitteesta www.legaltechlab.fi

Hän katsoi, että esimerkiksi analytiikkatyökaluja käyttämällä saadaan parempaa tietoa päätöksentekoon joka tasolla. Samalla kuitenkin tietoturvan vaatimukset kasvavat jatkuvasti ja lainsäätäjän tontille sälytetään paljon vastuuta: on pysyttävä ajan hermolla, jotta digiporsaanreikiä ei pääse syntymään.

Juristi taskussa

Startup-näkökulmasta mielenkiintoisimpia saattavat olla juuri nuo porsaanreiät, mutta olisi harhaanjohtavaa väittää, että kaikki legaltech-firmat asemoivat itsensä millekään erityiselle harmaalle alueelle.

Kun joka toinen Piilaaksossa toimiva yritys nimeää missiokseen joko maailman muuttamisen tai pelastamisen, ei legaltech-hype jää tästä juurikaan jälkeen. Kuten Joshua Browderin esimerkki meille kertoo, usein juridiset ”killerisovellukset” syntyvät kansalaisen kokemasta epäoikeudenmukaisuuden tunteesta – ja siitä, että oikeuden pyörät pyörivät tuskastuttavan hitaasti ja jopa tehottomasti.

Informaatioyhteiskunnassa tarvitaan uusia, entistä parempia keinoja, joilla oikeusjärjestelmä ja lakipalvelut tehdään kansalaisille ymmärrettäviksi. Tavallisen kansalaisen näkökulmasta oikeusjärjestelmään törmääminen on usein epämiellyttävä kokemus, eikä moni edes uskalla ajaa omia oikeuksiaan, koska tämä koetaan vaikeaksi, monimutkaiseksi ja kalliiksi prosessiksi.

Algoritmin huoltaja ja neuvonantaja

Digitalisaatiolla onkin enemmän kuin tuhannen taalan paikka lakitoimialan inhimillistäjänä: oikeudellisia palveluita voidaan tarjota ja hyödyntää paljon nykyistä räätälöidymmin. Law and Digitalization -konferenssissa panelistit uskoivat, että myös lakimiesten olisi syytä hypätä startupeihin mukaan. Esimerkiksi fintech-asiantuntija **Kirsi Larkiala** huomautti, että perinteinen regulaatiomaailma elää nyt myrskyn keskellä, ja vikkelät startupit voisivat hyvinkin onnistua tuomaan markkinoille fiksuja, juridiikan kenttää päivittäviä ratkaisuja.

– Tulevaisuudessa koneet voivat hoitaa rutiininomaisen bulkkityön, jolloin lakimiehen roolina olisi toimia etupäässä algoritmin huoltajana. Tämän lisäksi juristin rooli neuvonantajana ja ongelmanratkaisijana säilyy, Larkiala katsoi.

Ovatko lakimiehet sitten valmiita digimyrskyyn? Kun tätä kysyttiin seminaarin etupäässä parikymppiseltä opiskelijayleisöltä, vain harva salissa ollut tulevaisuuden lakimies oli asian suhteen optimistinen. Paneelisteiltä kysyttäessä vastaus oli sama: juridiikkabisnes ei tule luomaan nahkaansa ilman kitkaa.

Helsingin yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan Legal Tech Lab järjesti kansainvälisen konferenssin Law and Digitalization – Rethinking Legal Services yliopistolla perjantaina 9.6.2017.

teksti TARJA VÄSTILÄ | kuvat VESA TYNI

Virtaa miehellä riittää yllin kyllin: rikostutkija, kirjailija, OTM Mikko Porvali työskentelee sotilaslakimiehenä puolustusvoimien pääesikunnassa.

Syntynyt etsiväksi

Alle nelikymppiseksi **Mikko Porvali** on ehtinyt paljon. Koulutustaustaltaan mies on sekä poliisi että lakimies, minkä lisäksi hän on kunnostautunut niin tietokuin rikoskirjailijanakin.

– En ole mitenkään saavutusorientoitunut, vaan yksi asia on aina johtanut toiseen. Olen tällainen vapaasti rellestävä ihminen.

Teit' isäin astumaan?

Porvalin isä on lakimies, joka toimi nimismiehenä. Uravalintaa ei kuitenkaan ohjattu kotoa: kun poika pyrki poliisikouluun, isä kysyi, onko tämä asiasta ihan varma.

Ennen poliisiopintoja nuorimies hakeutui juridis-yhteiskunnalliselle linjalle Etelä-Pohjanmaan opistoon. Se oli lähin opisto, jolla ei ollut poliittisia eikä uskonnollisia siteitä: Porvalin mukaan kotoa pois lähtiessään hän ei ensimmäiseksi halunnut minkään aatteen piiriin.

– Sain elinikäisten ystävien lisäksi tietoa sosiologiasta, vieraista kulttuureista ja maailman uskonnoista. Vuodesta oli valtava hyöty oman itsen ja työuran kannalta.

Porvali myöntää, että hänellä on aina ollut brittiläinen civil servant -ihanne: halu tulla valtion virkamieheksi. Vaikka oikeustieteellisen ovet eivät heti auenneetkaan, toteutui virkamieshaave Porvalin päästessä poliisikoulutukseen.

Kipinä kriisinhallintaan

Poliisikoulun jälkeen Porvali päätyi rikostutkijaksi. Pienen paikkakunnan poliisilaitoksella työ kattoi kaiken mahdollisen ja ulottui henkirikoksista näpistelyihin, luonnonvararikoksista turvapaikka-asioihin.

Viran ohessa Porvali aloitti oikeustieteen opinnot. Monipuolinen lakimieskoulutus saa kiitoksia: se tarjosi vertaansa vailla olevaa yleissivistystä suuntaan jos toiseenkin. Opintojen välissä pari vuotta kului valmiussotilaana EU-joukoissa ja rauhanturvaajana Kosovossa.

– Varusmiesaikana olin ollut toimittajana Ruotuväki-lehdessä ja päässyt juttumatkalle Bosniaan. Tuolloin siellä rakennettiin sekä infrastruktuuria että rauhaa. Kriisinhallinta teki vaikutuksen, mistä jäi ajatus lähteä rauhanturvaajaksi, jos mahdollisuus avautuu.

Tiedustelulait tarpeen

Porvalin mukaan virkamiehen ei tule kukoistaa vain oman hallintonsa

Virkamiehen ei tule kukoistaa vain oman hallintonsa uumenissa.

Mikko Porvali on karjalaisten sukujuuriensa kautta kiinnostunut Suomen historiasta. Hän onkin kirjoittanut useita sotahistoriallisia tietokirjoja etenkin tiedustelu- ja vakoilutoiminnasta.

uumenissa, jonne Sisä-Suomen poliisilaitoksen rikoskomisariokaan ei ole jumittunut. Tällä hetkellä hän on ”lainassa” puolustusvoimissa ja osallistuu sotilastiedustelulakiin liittyvään suunnitteluun ja koulutukseen.

– Lakeja päivitetään koko ajan, mutta nyt tarjoutui tilaisuus toimia alalla, jolle syntyy jotain kokonaan uutta.

Suomessa tiedustelulakien tarve on ollut jo pitkään ja tiedustelua edellyttävät myös puolustusvoimien lakisääteiset tehtävät. Porvali ihmetteleekin oikeusoppineiden kritisointia lakien kiireellisyydestä. Perusoikeuksien painotuksessa ei nähdä eroja.

– Reaalimaailman tapahtumat osoittavat, että jommastakummasta perusoikeudesta on tingittävä halliten: joko viestinnän luottamuksellisuudesta tai oikeudesta elämään ja turvallisuuteen.

EU-maissa on tehty parissa vuodessa noin 30 terrori-iskua, joissa on kuollut yli 300 ja haavoittunut yli 1 600 ihmistä. Mitä tulee sotilastiedustelulakiin, Porvali muistuttaa naapurimme käyvän sotaa: Venäjä on palauttanut sotilaalliset keinot ulkopolitiikkaansa ja on aseellisessa konfliktissa rajavaltionsa kanssa.

Faktaa ja fiktiota

Porvalin verenperintö ja kulttuuriperintö kimpoavat Karjalasta, ja sitä kautta hän on kiinnostunut Suomen historiasta. Hän on kirjoittanut useita sotahistoriallisia tietokirjoja etenkin tiedustelu- ja vakoilutoiminnasta.

– Pääsy asiakirjoihin on ollut onnenpotku: jatkosodassa tiedustelupäällikkönä toimineen isoisäni kirjallinen jäämistö ohjasi oikeille lähteille. Myös veteraanien kertomukset ja oman suvun tarinat ovat olleet apuna.

Suomalainen sotahistoria kiinnostaa Ruotsissakin, jossa on ilmestynyt viisi Porvalin kirjaa ja kuudes on tuloillaan. Porvali edusti Suomea myös *Crimetime Gotland* -dekkarifestivaaleilla: kaksi uusinta kirjaa ovat poliisihistoriallisia rikosromaaneja.

– Fiktiivisissä romaaneissani haluan nostaa esiin ammattikuntani historiaa ja rikostutkimustaidon kehittymistä. 1920- ja 1930-luvuilla virassaan menehtyneet viipurilaispoliisit esiintyvät kirjoissa omilla nimillään ja tapahtumatkin ovat autenttisia.

Karelia Noir -trilogian päätösosa ilmestyy ensi vuonna, mitä varten Porvali pyrkii löytämään aikaa – ja tilaa. Tarpeelliset kartat ja aineistot sekä aikajanat vaativat pinta-alaa.

– Kirjoittamiseni on rykäisyluonteista. Muutaman päivän kirjallinen retriittini on suuntautunut muun muassa Valamon luostariin.

Porvali toteaa, että hänen kirjallinen toimintansa on ennemmin osa virkamiesroolia kuin että hän haluaisi kutsua itseään kirjailijaksi. Poliisin nettisivuilla rikoskomisario siteeraa henkilökuvauksessaan kirjailija *John Buchania*: ”Sydämessään jokainen mies tietää syntyneensä etsiväksi.”

KUKA

MIKKO PORVALI, 37

- Työskentelee pääesikunnassa ja opettaa tiedustelutoiminnan historiaa mm. Jyväskylän yliopistossa.
- Poliisi 2004, OTM 2010
- Rikostutkijana eri puolilla Suomea, tutkinnanjohtajana vuodesta 2011
- Kirjoittanut kuusi tietokirjaa, joista Operaatio Hokki oli Tieto-Finlandia-ehdokkaana, ja kaksi rikosromaania, joista Veri ei vaikene sai Suomen Dekkariseuran Vuoden johtolanka -palkinnon.
- Harrastukset: kirjallisuus, historia, kulttuuri, musiikki. Soittaa pianoa, haluaisi ehtiä viikkorasteille.

teksti OLLI MANNINEN | kuvat LAURI ROTKO

Tuomo Rönkkö

Pekka Mäki-Reinikka

Päivi Leiwo

Kohti **kansainvälistä kasvua**

Yritystä ei viedä kansainvälisille markkinoille pelkällä loistavalla tuotteella tai palvelulla. Lakimiesliiton, Suomen Ekonomien ja Tekniikan Akateemisten yhdessä järjestämässä Enterprise2017 – Teknologia-yrittäjyyspäivät -tapahtumassa luodattiin kasvun ja kansainvälistymisen taustatekijöitä.

Verkottuminen on kriittinen kilpailukykytekijä, onpa kyse sitten liiketoiminnan kehittämisestä tai akateemisen tutkimuksen edistämisestä. Innovaatiot syntyvät, kun nämä yhteisöt vuorovaikuttuvat keskenään.

Lahdessa järjestetyssä Enterprise2017-tapahtumassa kuultiin innostavia näkökulmia siihen, miten verkostoitumisen avulla luodaan uutta ja yllättävää.

– Verkottuminen on meille keskeinen tapa toimia ja mennä eteenpäin, sanoo esimerkiksi Fazer Myllyn johtaja **Pekka Mäki-Reinikka** Enterprise2017-teknologiayrittäjyyspäivässä syyskuun lopussa.

Uusien tuotteiden ja palvelujen kehittämisessä Fazer tekee tiiviisti yhteistyötä kotimaisten ja kansainvälisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa. Fazer-konsernin sisällä toimiva Renewal-toimisto tutkii omien sisäisten ja ulkoisten asiantuntijoiden kanssa, miten esimerkiksi maailman ruokatottomukset ja hyvinvointitrendit kehittyvät. Fazerille myös erilaiset mini challenget ja hackathonit ovat olleet tehokkaita verkottumisen työkaluja. Esimerkiksi Fazer Foodathon -tapahtuman tuloksena syntyi vegaaninen kananmuna.

– Meillä pitää olla riittävästi ihmisiä, jotka tulkitsevat hiljaisia signaaleja

Sani Leino

ja tunnistavat uusia tuote- tai palvelumahdollisuuksia, Mäki-Reinikka sanoo.

Pehmeillä arvoilla kasvuun

Kasvun ja kansainvälistymisen suurin haaste ei ole raha. Uutta liiketoimintaa ja kasvua ei synny ilman uusia innovaatioita ja ihmiskontakteja.

– Ideoiden ja yrittäjien puute on rahaa suurempi jarruttava tekijä innovaatioiden kehittämisessä, Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja GreenCampusInnovations Oy:n hallituksen puheenjohtaja **Tuomo Rönkkö** arvioi.

Esimerkiksi Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja Lahden ammattikorkeakoulun perustamasta yrityshautomosta on kuoriutunut start up -yrityksiä Lappeenrannan seudulle, ja uudistuvan yhteistyön myötä samaa yrityspöhinää toivotaan myös Lahden alueelle.

Teknologiateollisuusyrityksille puolestaan kasvu tarkoittaa kansainvälistymisen välttämättömyyttä.

Kansainvälisille markkinoille tähtäävän yrityksen on lämmitysratkaisuja valmistavan Oilonin hallituksen puheenjohtaja **Päivi Leiwon** mukaan elintärkeää kaivaa esiin kaikki olennainen tieto markkinoista, kilpailutilanteesta ja kulttuurin toimintatavoista. Kansainvälistyminen vaatii Leiwon mukaan paljon jalkatyötä ja läsnäoloa markkinoilla.

– Haastattele suomalaisia tai markkinoilla olevia yrityksiä, potentiaalisia asiakkaita sekä Finpron ja suurlähetystöjen edustajia ja arvioi, miten rakennat läsnäolosi markkinoilla, Leiwo neuvoo.

Omien kokemustensa perusteella hän pitää kerätyn tiedon kriittistä arviointia erittäin tärkeänä ja isona kysymyksenä.

– Kannattaa miettiä, miten olisi mahdollista integroitua markkinoille siellä jo olevien suomalaisten tai paikallisten yritysten kanssa. Kansainvälistyminen vaatii tietysti paljon pääomaa sekä paikallisen kulttuurin ja liiketoimintatapojen ymmärtämistä, Leiwo sanoo.

Kotikoneelta markkinajohtajaksi

Kansainvälisten markkinoiden haltuunotto ei vaadi fyysistä läsnäoloa kohdemaassa, sillä sosiaalinen media kasvattaa merkitystään liiketoiminnan mahdollistajana.

– Suurin on vasta edessä. Somessa on valtava potentiaali bisneksen näkökulmasta. Liiketoiminta ei ole vielä siirtynyt someen. Nyt on aika harjoitella, hingLink Europan myyntijohtaja **Sani Leino** innosti.

Maailman digitaalista tilaa raportoivan tutkimuksen mukaan internetiä käyttää neljä ja mobiilia viisi miljardia ihmistä, mutta sosiaalisen median penetraatio on vasta 34 prosenttia.

Sosiaalisen median käyttö on vielä vahvasti viihdepainotteista, mutta liiketoiminta on hyvää vauhtia tulossa sinne, missä massat keskustelevat ja vaihtavat ajatuksiaan. Verkon globaalilla markkinapaikalla kuka tahansa voi hankkia siivunsa bisneksestä tai haastaa perinteiset liiketoimintamallit disruptiivisilla innovaatioilla.

Leino kannustaa yrityksiä tarjoamaan mobiilioptimoituja palveluja ja vahvistamaan läsnäoloaan somessa:

– Somessa pienikin voi olla suuri. Siellä asiakas määrittelee arvosi. Kun lunastat lupaukset, voit saavuttaa somessa oman alasi ilmaherruuden.

Hän neuvoo kuitenkin miettimään analyyttisesti ja strategisesti, miten rakentaa omaa sosiaalisen median liiketoimintaa. Asiakassuhteen kehittäminen sosiaalisessa mediassa ja myynnissä on luottamuksen rakentamista.

– Asiakassuhde on pidempi kuin yksittäinen kauppa. Myynti on asiakkaan auttamista ja heidän ongelmiensa ratkaisemista. Ihmiset ostavat tuotteita ja palveluja eniten niiltä, joihin he luottavat, Leino muistuttaa: ystävien tai omien viiteryhmien kokemukset painavat enemmän kuin brändinomistajien viestit.

Some haltuun neljällä askeleella

Miksi toisia ihmisiä seurataan niin innokkaasti ja heidän ajatuksiaan välitetään eteenpäin somessa? Sani Leinon mukaan sosiaalisen median "ilmaherruuteen" on neljä askelta:

1. Tule löydetyksi – ole niissä kanavissa missä asiakkaasi ovat.

2. Osallistu keskusteluihin – kerro mitä mieltä olet asioista.

3. Osoita oma osaamisesi – näytä ja kerro mitä osaat.

4. Kehity passiivisesta peukuttajasta aktiiviseksi keskustelijaksi.

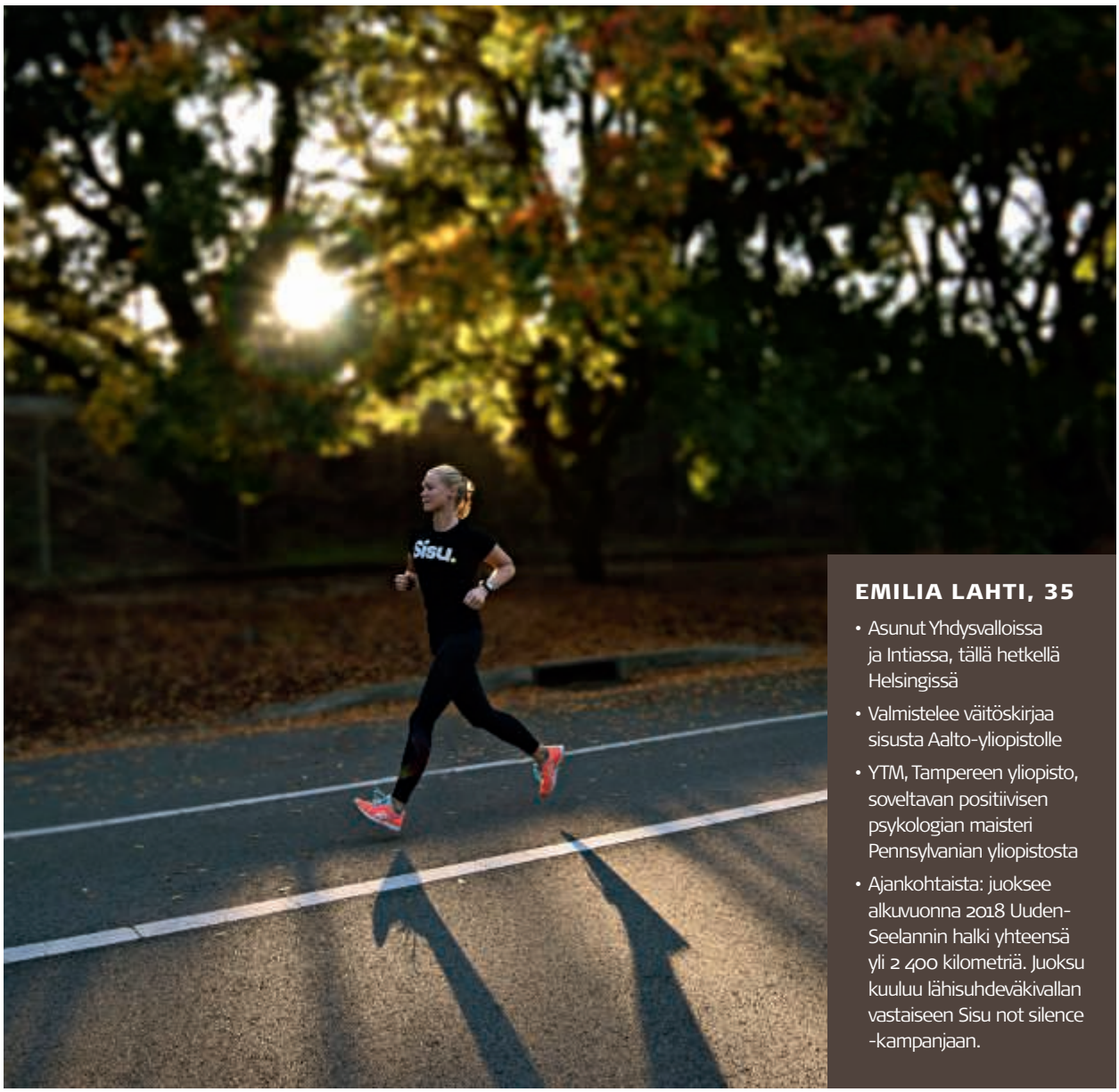

EMILIA LAHTI, 35

- Asunut Yhdysvalloissa ja Intiassa, tällä hetkellä Helsingissä
- Valmistelee väitöskirjaa sisusta Aalto-yliopistolle
- YTM, Tampereen yliopisto, soveltavan positiivisen psykologian maisteri Pennsylvanian yliopistosta
- Ajankohtaista: juoksee alkuvuonna 2018 Uuden-Seelannin halki yhteensä yli 2 400 kilometriä. Juoksu kuuluu lähisuhdeväkivallan vastaiseen Sisu not silence -kampanjaan.

Sisusta voimaa työelämään

Sisu alkaa siitä, mihin periksiantamattomuus päättyy.

teksti NINA BJÖRKLUND | kuva EMILIA LAHDEN ARKISTO

Väitöskirjassaan sisua tutkiva **Emilia Lahti** sanoo, että meillä kaikilla on valtava voimavara sisällämme. Hyödynnämme tätä voimaa silloin, kun tuntuu, että kaikki henkiset tai fyysiset resurssit on jo käytetty.

Suomessa asialle on ihan oma nimityskin: *sisu*.

– Haastattelemani ihmiset näyttävät usein vatsan alueelle, kun kysyn, mitä sisu on. Näinhän se onkin, lähes sanatarkasti: ihmisen sisus. Sisu liittyy keholliseen voimaan ja kertoo usein itsensä ylittämisestä.

Erityisesti Suomessa sisu kuuluu kansalliseen sanastoon, mutta ilmiönä se on Emilia Lahden mielestä universaali ja liittyy inhimilliseen käyttäytymiseen ja toimintaan. Myös epäonnistumisen pelko kuuluu tähän.

– Jo ihmiskunnan historiassa selviytyminen on vaatinut turvallisuuden ja tiedon saavuttamista. Epäonnistuminen ja yhteisön ulkopuolelle putoaminen on tarkoittanut lähes varmaa kuolemaa.

Parempi ajattelu luo parempaa todellisuutta

Pelkkä puskeminen ei kuitenkaan vie pitkälle. Emilia Lahti puhuu armollisuuden puolesta, myös työpaikoilla. Tarvitaan myötätuntoa sekä itseä että muita kohtaan. Työelämässä ei saavuteta juuri mitään, mikäli työyhteisöstä ei saa tarvittavaa kannustusta.

– Liian helposti unohdetaan, että lujuuteen vaaditaan yhteisön tukea.

Samoin tarvitaan myötätuntoista johtajuutta. Lahti korostaa, että kukaan ei voi odottaa enempää kuin on itse valmis antamaan.

Myös omaa ajatteluaan kannattaa kehittää.

– Professori **Esa Saarinen** puhuu siitä, kuinka parempi ajattelu luo parempaa todellisuutta. Tämä tarkoittaa sitä, että kun pohdimme enemmän sitä, mitä ajattelemme, kehitämme omaa reflektiokykyämme ja teemme parempia päätöksiä.

Kaikki on mahdollista

Emilia Lahti kertoo, että sisu on itse asiassa työkalu, joka löytyy meistä jokaisesta. On kuitenkin kiinni työkalun käyttäjästä, millainen lopputulos kulloinkin on.

– Kaikki sisu ei ole hyvää. Joku voi olla suorastaan ylitehokas ja saavuttaa uskomattomia juttuja. On kuitenkin syytä miettiä, kannattaako kynttilää polttaa molemmista päistä. Lisäksi työpaikalla totutaan helposti siihen, että joku painaa aina täysillä.

Emilia Lahti haluaakin alleviivata, että terve sisu peilaa jatkuvasti sitä, miten tilanne toteutuu rakentavasti myös tulevaisuudessa.

Lahti itse harrastaa ultrajuoksua ja vertaa suorittamista siihen. Hän juoksi alkusyksystä Helsingistä Turkuun jakaen matkan noin 50 kilometrin pituisiin päivämatkoihin. Heti alussa hän päätti mukana juosseen ystävänsä kanssa, etteivät he juokse ylämäkiä.

– Koska elämä on tietyllä tavalla ultrajuoksua, eli olemme maailmassa kohtuullisen pitkään, kannattaa itselle olla armollinen ja höllätä aika ajoin tahtia.

Pieninkin askelin voi saavuttaa lähes mitä tahansa, Emilia Lahti kannustaa.

– Reseptini on yksinkertaisesti se, että unelmoi oma unelmasi ja uskalla antaa sille tilaa sydämessäsi. Lähde tekemään töitä unelmasi eteen jakamalla se pieniin palasiin, ja tee sitten sen eteen kaikki, mitä pitää. Tämän jälkeen omista lopputulos rakkaudella ja ylpeydellä.

Kolme vinkkiä sisun käyttöön työelämässä

1. Pohdi, miten oma toimintasi mahdollistaa toisille hyvää

– Tapasin kansainvälisessä seminaarissa kollegan, jonka kahvikuppi tärisi ja joka jännitti selvästi. Sen sijaan, että hänen tulisi olla rohkeampi ja haavoittuvaisempi, meidän muiden pitää avata hänelle tilaa kurottautua. Tämän voi tehdä vaikka kysymällä, miten toinen voi ja onko kaikki hyvin.

2. Valitse asenteesi, ihan pienissäkin asioissa

– Olen juossut sekä Kaliforniassa että Suomessa. Sillä on toki eroa, avaako oven lämpöön ja aurinkoon vai tuuleen ja tuiskuun. Mutta jos valitsemme myönteisen asenteen pienessäkin asiassa, luomme itsellemme mentaalisen mallin, jota voimme käyttää myös silloin, kun vastaan tulee jotain oikeasti isoa ja haastavaa.

3. Määrittele itsesi myönteisesti

– Voin määrittää itseni vaikka siten, että olen Emilia ja teen vaikeita asioita. Lisäksi luon toiselle ihmiselle psykologista turvaa ja tunnen aitoja tunteita kaikissa tilanteissa. On hyvä pyrkiä löytämään jokin itseä määrittävä myönteinen kuvaus ja lähteä sen avulla eteenpäin.

Suomi Finland 100

Tasavallan presidentti Urho Kekkonen Marimekon paidassa vuonna 1975.

Kuva: Museoviraston kuvakokoelmat / Kuvasiskot

LAKIMIEHET KEKKOSEN SUOMESSA

Lakimiesuutisten Suomi 100 -sarjassa Suomen Lakimiesliiton entinen toiminnanjohtaja, VT Pentti Ajo kuvaa lakimieskunnan ja oikeuspolitiikan turbulenssia presidentti Kekkosen aikakaudella.

teksti VT PENTTI AJO, Lakimiesliiton toiminnanjohtaja 1966–1976
kuvat MUSEOVIRASTO, KARI SUOMALAISEN PERIKUNTA JA LAKIMIESUUTISTEN ARKISTO

Vaikka lakitieteen tohtori Urho Kaleva Kekkonen jo 1930- ja 1940 luvuilla oli toiminut oikeusministerinä kahteenkin otteeseen, lienee oikeutettua sanoa, että hän kohtasi lakimieskunnan ryhmänä näyttävimmin vasta 1960-luvun yhteiskunnallisen heräämisen maiseissa. Tapahtumien kulku ansaitsee aivan oman paikkansa ammattikuntamme muisteloissa.

1970-luvun alussa olivat sotavuosiemme jälkeiset suuret ikäluokat tulleet työmarkkinoille ja opinahjoihin, elintasomme oli nousussa. Kuten muuallakin läntisessä maailmassa, nuorten energia purkautui nyt seisovaan tilaan jääneen yhteiskuntarakenteen uudelleenarviointiin. Oltiin järjestelmiimme kohdistuvien muutosvirtausten kannalta ennen näkemättömässä tilanteessa. Maamme identiteetin kannalta keskeiset rakenteet saivat sen kokea; korkeakoulut, yleisradio, kirkon ja valtion suhde, yritysdemokratia, sukupuolten tasa-arvo, koululaitos, virkanimitysjärjestelmät ja tasa-arvo nousivat kaikki samaan aikaan kriittisten mielenilmaisujen kohteiksi. Oikeuslaitos ja koko lakimieskunta saivat myös osansa.

Vaihtoehtoliikkeet aktivoituivat

Myös järjestökentällä venyi ja paukkui. Päätänsä nosti usea yhteiskuntakriittinen reformiliike. Nämä tulivat alkaneen vuosikymmenen aikana esittämään värikästä roolia rakenteiden uudistamista koskevassa julkisessa keskustelussa. Oikeuspoliittista reformia ajoi Suomen Demokraattiset Lakimiehet, syrjittyjen oikeuksia puolusti Marraskuun Liike, vankeinhoidon uudistuksia ajoi professori Bo Palmgrenin puheenjohdolla Krim.

Vanhan kansandemokraatteja lähellä olleen Demokraattiset Lakimiehet -yhdistyksen herätti pitkästä horroksesta viiden lakimiehen laatima kriittinen julkilausuma. Eräs kirjoittajista oli vankeinhoitolaitoksen ylijohtajana aloitteleva K.J. Lång, joka sittemmin, vuoden 1971 lopulla, toimi myös oikeusministerinä pääjohtaja Teuvo Auran lyhytaikaisessa virkamieshallituksessa. Julkilausumaan yhtyi joukko lakimiehiä ja yhteiskunnallisia vaikuttajia. Pääosan madonluvuista sai Suomen Lakimiesliiton ”aatteellinen yksipuolisuus ja eriarvoinen etujärjestöpolitiikka”. Lausumassa kutsuttiin mukaan demokraattisten yhdistykseen, joka ajaisi ”laajemmalta ideologiselta pohjalta edistyksellistä vaihtoehtoa oikeus- ja yhteiskuntapoliittiseen suunnitteluun ja päätöksentekoon”.

Oikeudenhoidon puolueettomuus epäilyksen alaiseksi

Suomen Gallup Oy:n kyselyt kansalaisten asenteista tuomioistuinlaitoksen puolueettomuutta kohtaan osoittivat 1960-luvun puolessa välissä, että vain kolmasosa suomalaisista uskoi kansalaisten saavan samanlaisen kohtelun tuomioistuimen edessä syntyperästä, varallisuudesta ja yhteiskunnallisesta asemasta riippumatta.

> Nuorten energia purkautui seisomaan jääneen yhteiskunta-rakenteen uudelleen-arviointiin.

Tulosten synnyttämä keskustelu antoi Tampereen yliopistossa aiheen asenteiden oikeussosiologiselle tutkimukselle. Tehtävän sai yhteiskuntatieteiden lisensiaatti Raimo Blom valvojinaan professori Paavo Seppänen ja Lakimiesliiton hallituksen puheenjohtajana 1964–1966 toiminut professori Jaakko Uotila. Blomin väitöskirjana alkuvuodesta 1970 julkaistu tutkimus osoitti selvästi, että kansalaisten keskuudessa tunnetaan epäluottamusta tuomioistuinlaitoksen puolueettomuutta kohtaan. Lakimiesliiton taholta arvosteltiin selvitysmetodia, mutta todettiin tarpeelliseksi suhtautua tuloksiin vakavuudella. Liitto oli jo edellisen vuosikymmenen aikana muun muassa julkaisemiensa oikeushallinnon varjobudjettien ja oikeudenhoidon tavoiteohjelman kautta tehnyt lukuisia esityksiä oikeuslaitoksen kehittämiseksi: ”On tunnettua, että suuren yleisön mielenkiinnon herääminen usein edistää uudistusten toteuttamista. Tässä suhteessa olisi toivottavaa, että julkinen keskustelu voimistuisi…”. Uotila toisaalta julkisesti paheksui seikkaa, että Blom väitöstilaisuuden esitelmässään esitti tutkimustulokseen perustuvina tosiasioina mm., että tuomioistuinten kannanotot riippuisivat syytetyn yhteiskunnallisesta asemasta ja että tuomarien yhteiskunnallinen samaistuminen vaikuttaisi tuomioiden ankaruuteen. ”Tutkijan pitää voida käydä arkaluontoiseen ja vaikeaan tehtävään käsiksi ilman ennakkoasenteita”, Uotila lausui.

Pyyhkeitä presidentiltä

Liiton toivomus toteutui. Ja oikein Porvoon mitalla: Lakimies-lehden 70 vuotta täyttävälle tasavallan presidentille Urho Kekkoselle omistetussa juhlanumerossa julkaistiin 3.9.1970 otsikoin ”Kansanvallasta ja sen toteutumisesta lainkäytössä” merkkipäiväsankarin kärjekäs haastattelu, josta

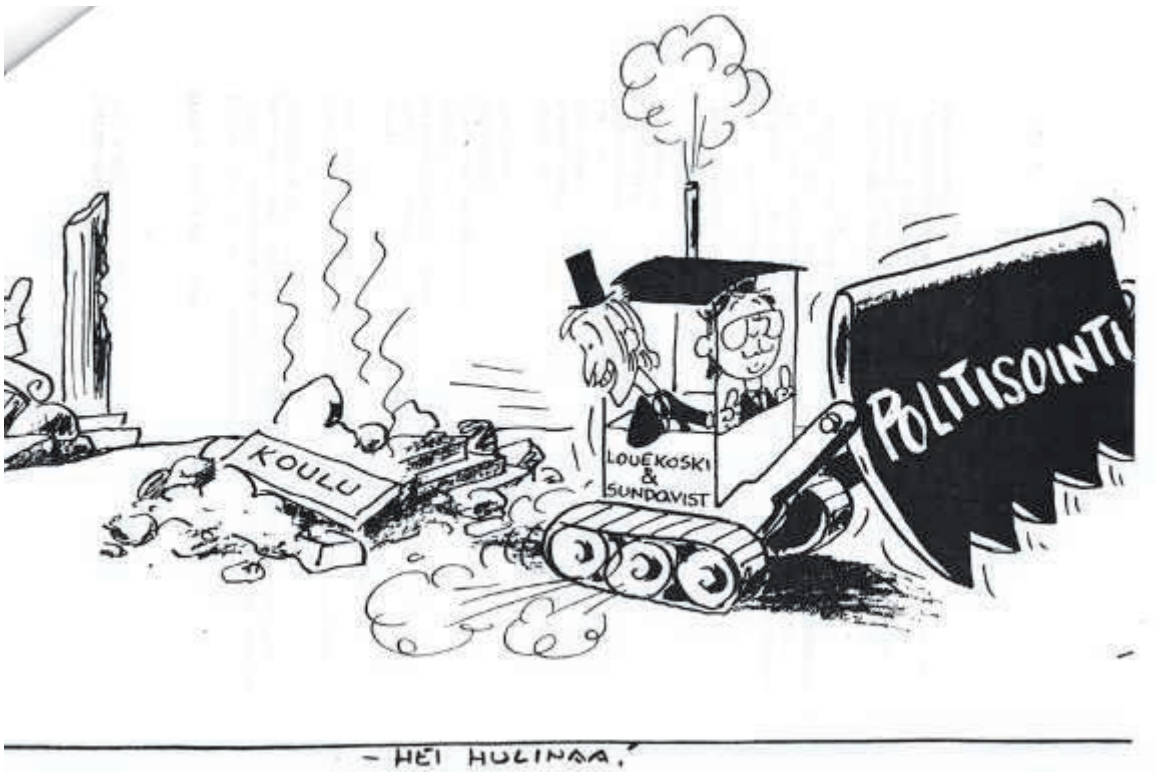

Kuva: Kari Suomalaisen perikunta

Kalevi Sorsan enemmistöhallituksen (1972–1975) sosiaalidemokraattiset ministerit Matti Louekoski ja Ulf Sundqvist jatkoivat vuosikymmenen alussa liikkeelle lähtenyttä instituutioiden "uudelleen arviointia". Helsingin Sanomien pilapiirtäjä Kari Suomalainen kuvasi tapahtumia. Kuva julkaistaan taiteilijan perikunnan antamin luvin.

tuli laaja-alaisen ja kiihkeänkin oikeuspoliittisen keskustelun lähtölaukaus. Lakimieskunta havaitsi elävänsä Kekkosen Suomessa.

Haastattelussa Kekkonen heristi lukkarinkeppiään etenkin lainvalmistelijoille, tuomioistuintuomareille ja poliiseille. Osansa sai silti koko lakimieskunta: ”Vanhoilliset professorit muokkaavat lakimieskuntaa sulkeutuneeksi ryhmittymäksi, jonka näkökulma on annetun opetuksen vuoksi ahdas ja joka tosiasiassa, vaikka ei aina tietoisesti, pyrkii turvaamaan olemassa olevien arvojen säilymisen”. Blomin väitöstilaisuudessa esittämiä teesejä noudattaen presidentti luetteli korjattavia epäkohtia: lainsäädäntövalta oli virkamiesten käsissä eduskunnan päätösmahdollisuuksia ja valtaa sitoen, lakimieskoulutuksen ideologinen yksipuolisuus tuli murtaa. Lisäksi ”Vanhoillisuuden kehä tuomioistuinlaitoksen rekrytoimis- ja ylenemisjärjestelmässä olisi kuitenkin saatava murretuksi. Virkojen määräaikaisuus voisi myös tuomioistuinlaitoksen piirissä tulla kysymykseen. Korkeimpien oikeuksien osalta olisi ehkä syytä ainakin tutkia sitä mahdollisuutta, että eduskunnalle annettaisiin näiden jäsenten valinta”.

Kekkosen haamukirjoittajat

Haastattelu ei täyttänyt tavanomaisia tunnusmerkkejä sikäli, että niin kysymykset kuin vastauksetkin olivat työryhmän laatimia. Kekkonen oli jo alkuvuodesta ohjeistanut kansliapäällikkönsä Antero Jyrängin valmistelemaan asiaa Raimo Blomin kanssa. Parivaljakon jatkeeksi Jyränki otti mukaan kolme juristia: OTL Lars D. Eriksson sekä OTT:t Antti Kivivuori ja Olavi Heinonen. Haastattelun johdannossa kuitenkin ilmoitettiin kysymysten laatijoiksi OTT Aulis Aarnio sekä lisensiaatit Ilmari Ojanen ja Matti Savolainen. – Eikä ollut sattuma, että kaikki kahdeksan myös olivat Demokraattisten Lakimiesten julkilausuman allekirjoittajia.

Muistellessaan vuosikymmenten takaisia tapahtumia vuonna 2007 Eriksson luonnehti haastattelun olleen aikansa ”vasemmistodemarinäkemys johon Kekkonen ei ollut itse kirjoittanut montaakaan riviä. Vasemmistodemarijengi tulee ja sanoo mitä presidentin pitää sanoa”.

Keskustelu otti tulta

Presidentin haastattelu herätti julkisuudessa pitkään jatkuneen oikeuspoliittisen keskustelun. Lakimiesliiton taholta lausuttiin tuoreeltaan toivomus puheenvuoron myönteisestä vaikutuksesta oikeuslaitoksen kehittämiseen, mutta samalla torjuttiin ajatus tuomarien poliittisesta riippuvuudesta. Liiton puheenjohtaja oikeusneuvos Sakari Sohlberg totesi lehdistölle annetussa tiedotteessa tuomarien arvomaailman vierauden kansalle jääneen haastattelussa perustelematta. ”Tuomarien riippumattomuus on kansalaisvapauksien ja oikeusturvan tärkein tae”. Sohlberg myös huomautti haastattelun osoittavan että tasavallan presidentti ei ollut täysin ajan tasalla oikeuslaitoksen toiminnasta ja hengestä. Tavoilleen uskollisena Kekkonen vastasi arvosteluun niin sanotulla myllykirjeellä, johon Sohlberg puolestaan vastasi – aiheuttaen uuden myllykirjeen. Herrat taittoivat peistä tuomarien arvomaailman vaikutuksesta asenteisiin ja esille nostettiin haastatteluaineiston viittaama sotaylioikeustapaus, jossa juuri Sohlberg oli toiminut syyttäjänä. Voimakkaita tunteita herätti myös professori Paavo Kastarin toteamus presidentin kannanotoista vain erään arvovaltaisen henkilön lähinnä poliitikkona esitettynä käsityksenä: ”Siinä mielessä hän on esittänyt rajun kritiikkinsä ja yksipuoliset yksinkertaistuksensa” Kastari ivaili. Kekkonen mielestä tämä kritiikki oli häneen kohdistettu ”kaikkein törkein hyökkäys”.

Presidenttihaastattelun tiimoilta liitto myös järjesti poliittisille toimittajille tilaisuuden, jossa ottivat samansuuntaista kantaa presidentin haastatteluun kihlakunnantuomari Börje Planting, professori P.J. Muukkonen ja lainsäädäntöneuvos Matti L. Aho.

Vauhtia saanut oikeuspoliittinen keskustelu jatkui kuumana vuoden 1970 syyskuun jälkeen kaikissa tiedotusvälineissä koko syksyn ja seuranneen runsaan vuodenkin ajan. Mutta oikeuspolitiikan uusi tuleminen näkyi myös toimenpiteinä. Valtioneuvosto antoi erityiselle ministerivaliokunnalle tehtäväksi valmistella oikeushallinnon kokonaisuudistusta, Lakimiesliitto järjesti yhteistyössä Jyväskylän Kulttuuripäivien kanssa kesällä 1971 oikeuspolitiikan seminaarin ja Helsingin Yliopiston oikeustieteen ylioppilaat vaativat muutoksia opintosuunnitelmaan. Poliittisesti suuntautuneita lakimiesyhdistyksiä syntyi Demokraattisten Lakimiesten vastapainoksi sekä oikeistolaisin että keskustalaisin tunnusmerkein, tuoreiden korkeakouluja ja yleisradiota koskevan lainsäädännön muutosesitysten lisäksi asetettiin komiteat valmistelemaan perustuslakiuudistusta ja avioliittolain muutosta. Tapahtumien tuoksinassa tapahtui ylilyöntejäkin: Lakimiesliiton oikeuspoliittisen konferenssin valmistelutoimikunnan kokousta salakuunneltiin, epäilyt kohdistuivat Demokraattisiin Lakimiehiin. Jyväskylän kesän konferenssin naapuriin ilmestyikin Demokraattisten Lakimiesten varjoseminaari. Sen ohjelmaan osallistui aikaisemmin samana päivänä Lakimiesliiton maahan kutsumana esitelmöitsijänä ollut Saksan Demokraattisen Tasavallan DDR:n korkeimman oikeuden presidentti Heinrich Toeplitz. Varjoseminaarin järjestäjät olivat siis hyvissä ajoin varanneet presidentin illan…

> **Kekkonen heristi lukkarinkeppiään lainvalmistelijoille, tuomioistuintuomareille ja poliiseille.**

Uudistukset liikkeelle

Julkisen keskustelun siivittämänä valtioneuvosto asetti erityisen oikeuslaitostoimikunnan, tehtävänään tarvittavien uudistusten ehdottaminen aikaisemmat valmistelut huomioon ottaen. Johtoon asetettiin Kekkosen juuri oikeusneuvokseksi nimittämä Olavi Heinonen, joka saman tien kutsui toimikunnan sihteeriksi toisen presidenttihaastattelun puuhamiehen Aulis Aarnion. Kolmanneksi pyöräksi tuli lainsäädäntöneuvos Henrik Grönqvist. Tuttua aihetta koskeva mietintö valmistuikin nopeasti ja sisälsi haastattelussa esitetyt toimenpiteet ”tuomioistuinlaitoksen demokratisoimiseksi” jokseenkin sellaisenaan. Mullistusta esitettiin uskomalla määräaikaistavat tuomarinimitykset poliittisesti valituille elimille, mikä toi hakematta mieleen DDR:ssä toteutetun kommunistisen järjestelmän. Politisointia tarkoittava malli ja siinä ohessa toimikunnan jäsenet saivat lausuntokierroksen yhteydessä osakseen oloissamme harvinaisen kiihkeän julkisen ryöpytyksen. Ehdotukset eivät näiltä osin toteutuneetkaan, Kekkonenkin veti tukensa pois vaikenemalla. Mutta varsinainen lainvalmistelutyö sai vauhtia. Oikeusministeriössä kansliapäällikkö Kai Korte lainsäädäntöneuvoksineen pani tuulemaan. Toteutettiin alioikeuksien hallinnonuudistus,

Tasavallan Presidentti Urho Kekkonen Lakimiespäivien avajaisissa vuonna 1973. Taustalla vasemmalta oikealle eduskunnan apulaisoikeusasiamies Aapo Lehtovirta, oikeusasiamies Kaarlo L. Ståhlberg, oikeusneuvos Sakari Sohlberg, oikeuskansleri Risto Leskinen, Korkeimman hallinto-oikeuden presidentti Aarne Nuorvala, Korkeimman oikeuden presidentti Antti Hannikainen, oikeusministeriön kansliapäällikkö Kai Korte ja Tasavallan Presidentin adjutantti Lasse Wächter.

alituomareiden kokonaispalkkaus ja syyttäjälaitoksen uudelleenjärjestely. Myös lakimiesharjoittelukomitea esitti mietintönsä, samoin oikeustieteellisten opintojen uudistuskomitea ja korkeimman oikeuden kehittämistä selvittänyt komitea.

1970 – luvun aikaisen jyrkän vastakkain asettelun ollessa tänään jo kaukana takanapäin, voinee todeta silloisen julkisen keskustelun, kuten toistamiseen järjestetyn Jyväskylän konferenssin toimineen ”varjoineen” myönteisessä mielessä eri kehityssuuntien rakentavina kartoittajina.

Samassa hengessä myös perinteistä näkökulmaa edustavat lakimiehet järjestöineen avautuivat julkisesti käytävälle arvioinnille ja perustelemaan kantaansa vaihtoehtoliikkeiden uudistusvaatimuksiin nähden. Vielä tänäänkin ajankohtaisia kipukohtia käsiteltiin omissa seminaareissaan, aiheina esimerkiksi yksilön oikeusturva viestinnässä ja lääkintäalan oikeussuojaongelmat. - Vaihtoehtoisia näkökulmia toi myös uudet yhteydet muiden maiden järjestelmiin. Aikaisemman Skandinaviaan suuntautuneen yhteydenpidon lisäksi myös Lakimiesliitto aktivoitui muilla suunnilla: matkaohjelmaan tuli DDR:ssä Itämeren viikon lakimiespäivät ja Saksan Liittotasavallassa vastaava valtakunnallinen tapahtuma. Ensi askeliaan ottavan liiton koulutuskeskuksen seminaareissa esitelmöi asiantuntijat sekä idästä että lännestä.

Kekkosen Suomessa siis keskusteltiin, väiteltiin, arvioitiin ja suunniteltiin. Tasavallan presidentin aikaisempi välitön suhtautuminen lakimiehiin viileni muutamaksi vuodeksi, mutta perinteisten Lakimiespäivien avajaisten aikaisempi moninkertainen kunniavieras kunnioitti kuitenkin jälleen tapahtumaa seuraavan kerran jo vuonna 1973. Myllykirjetunnelman voitaneen katsoa laantuneen ainakin sen jälkeen kun lakimiesjärjestöt olivat vuonna 1975 yhteisesti toimittaneet presidentin 75-vuotissyntymäpäivää juhlistavan julkaisun.

HUOMIO! KATKOS VERKKOASIOINNISSA
Uusi jäsenrekisterijärjestelmä otetaan käyttöön joulukuun puolessa välissä ja verkkoasiointi on poissa käytöstä 13.12–17.12.2017. Tänä aikana jäsen ei voi päivittää omia tietojaan sähköisesti.

Lakimiesliiton jäsenten verkkoasiointi uudistuu joulukuussa 2017

Lakimiesliitossa on käynnissä järjestelmäuudistus, jonka vuoksi jäsenten verkkoasiointiin tulee uudistuksia. Uudistuksen ansiosta jäsenille aukeaa uusi tapa omien tietojen ylläpitämiseen ja liiton henkilöstön tavoittamiseen.

Mistä on oikein kysymys?

Järjestelmäuudistus on iso kokonaisuus, jonka yhtenä tärkeimpänä osana on jäsenrekisteri. Jäsenrekisterin ympärille on rakennettu jäseniin liittyviä palveluita, muun muassa tapahtumailmoittautumiset ja jäsenten sähköinen asiointi.

Miten jäsenen asiointi muuttuu?

Verkkoasioinnin ulkoasu muuttuu ja käytettävyys paranee.

Verkkoasioinnissa pystyy vaivattomasti päivittämään omia tietojaan. Kun jäsenen tiedot ovat ajan tasalla, pystytään ajankohtaista tiedotusta edunvalvonnasta, palveluista ja eduista kohdistamaan paremmin oikeille vastaanottajille.

Verkon kautta voi laittaa viestejä liiton henkilöstölle ja jäsen näkee lähettämänsä viestin käsittelyn tilan, onko asia aktiivinen tai jo käsitelty.

Jäsenmaksuissa jäsenellä on edelleen mahdollisuus valita maksut yhdessä tai kolmessa erässä. Jos jäsenelle on tullut maksu yhdessä erässä ja hän haluaa siihen muutoksen, tulee muutos tehdä ottamalla yhteyttä jäsenrekisteriin. Jos jäsen valitsee maksamisen kolmessa erässä, lähtee hänelle jokaisesta erästä erillinen lasku, joka tulee maksaa kyseisen laskun viitenumerolla.

Salasana vaihtuu

Iso muutos jäsenelle on salasanan vaihtuminen järjestelmäuudistuksen vuoksi. Lakimiesliitto lähettää kaikille jäsenille uudesta järjestelmästä ohjeet salasanan vaihtamiseen. Jäsenen tulee vaihtaa salasana, sillä muutoin pääsy jäsensivuille estyy.

Milloin muutos tapahtuu?

Uusi järjestelmä otetaan käyttöön joulukuun puolessa välissä 2017.

TARKISTA, ETTÄ SÄHKÖPOSTIOSOITTEESI ON LIITON TIEDOISSA VARMASTI AJAN TASALLA.

Lakimiesliiton sähköisen viestinnän määrä kasvaa tulevaisuudessa. Päivittämällä tietosi varmistat, että saat säännöllisesti Lakimiesliiton uutiskirjeen ja ajankohtaiset tiedot liiton eduista, palveluista, tapahtumista ja edunvalvonnasta.

Voit päivittää sähköpostiosoitteesi nykyiseen jäsenrekisteriin: www.lakimiesliitto.fi, josta pääset kirjautumaan verkkoasiointiin.

teksti SAMI TURUNEN | kuvitus ISTOCKPHOTO

Kilpailukieltosopimukset jäykistävät työmarkkinoita

Kilpailukieltosopimukset yleistyvät vauhdilla ja jarruttavat työmarkkinoiden joustavaa toimintaa. Kilpailukielto on järeä työkalu, sillä sama asia voidaan hoitaa kevyemmin salassapitosopimuksella.

Akavalaisten kilpailukieltosopimukset ovat kolminkertaistuneet 2000-luvulla. Siksi Akavassa ollaan asiasta huolissaan.

– Tällaiset sopimukset ovat erittäin haitallisia työmarkkinoiden liikkuvuudelle. Sopimusten ylenmääräinen käyttö aiheuttaa merkittäviä ongelmia asiantuntijoiden rekrytoinnissa. Esimerkiksi lakialalla kuulen säännöllisesti valituksia rekrytoinnin vaikeudesta, sanoo Akavan vastaava lakimies **Vesa Vuorenkoski**.

Tällä hetkellä joka kolmannella yrityksessä työskentelevällä akavalaisella on kilpailukieltosopimus – osalla suoraan työsopimuksessa, osalla asiasta on tehty erillinen sopimus. Uusissa, vuoden 2014 jälkeen solmituissa työsopimuksissa kilpailukielto on lähes joka toisessa.

Keväällä Akavan tutkimukseen vastanneista kolmannes kokee, että sopimus rajoittaa työpaikan vaihtoa. Johtajilla ja itsenäisillä asiantuntijoilla määrä on jopa 37–38 prosenttia. Luvut tarkoittavat kymmeniä tuhansia työntekijöitä, jotka eivät pääse liikkumaan niin vapaasti kuin haluaisivat.

– Jos iso osa potentiaalista on sidottu tällaisilla sopimuksilla, jää jäljelle aika vähän rekrytoitavaa, Vuorenkoski konkretisoi.

Huono sitoutuskeino

Syyt kilpailukieltosopimuksiin ovat ymmärrettävät mutta lyhytnäköiset.

– Yksittäisen työnantajan intressinä voi olla hyvien työntekijöiden pitäminen yrityksessä. Työnantaja katsoo asiaa kuitenkin vain omasta perspektiivistään, eikä näe työmarkkinoiden tilannetta kokonaisuutena. Sopimukset ovat oman edun osaoptimointia ja aiheuttavat lopulta ongelmia myös itselle, Vuorenkoski sanoo.

– Totta kai työntekijöitä halutaan sitouttaa, mutta parempiakin keinoja olisi. Kilpailukieltosopimukset ovat keinovalikoiman kehnoimmasta päästä, Vuorenkoski hymähtää.

Sopimusten määrä on kasvanut tasaisesti koko 2000-luvun ajan. Eniten sopimuksia tehdään kaupan ja terveydenhuollon alalla sekä ICT- ja lakialalla, jossa kilpailukielto on 37 prosentilla työntekijöistä. Sopimusten määrä ei suinkaan ole vähenemään päin.

– Kun työnantajat huomaavat, että muillakin on sama käytäntö, sopimusten määrä vain lisääntyy, Vuorenkoski harmittelee.

Kevyempikin tapa riittäisi

Kilpailukiellosta voidaan sopia vain erityisen painavasta syystä. Työnantajalla voi olla tarve suojata liike- tai ammattisalaisuuksiaan tai työntekijä on voinut saada erityisen arvokasta koulutusta. Lisäksi työntekijällä voi olla tietoa sellaisista asiakkuuksista, joita ei haluta menettää.

Näiden tietojen turvaamiseen riittävät kuitenkin kevyemmät keinot.

– Salassapidettävät asiat voidaan hoitaa salassapitosopimuksella. Siksi onkin iso kysymys, syntyykö erityisen painavaa syytä kilpailukieltosopimukselle, koska salassapito on hoidettu toisella instrumentilla.

Jos kilpailukieltosopimus työsuhteen päättymisen jälkeen on pidempi kuin kuusi kuukautta, työntekijän pitäisi lain mukaan saada sen ylittävältä ajalta korvausta. Usein näin ei ole.

Joka kolmannella yrityksessä työskentelevällä akavalaisella on kilpailukieltosopimus.

FAKTA

KILPAILUKIELTO-SOPIMUS

Työntekijän tekemä työsopimuksen sopimusehto tai erillinen sopimus, jolla työntekijä sitoutuu olemaan harjoittamatta kilpailevaa toimintaa työnantajan toiminnan kanssa tietyn ajan työsuhteen päättymisen jälkeen. Sopimus voi tarkoittaa sitä, että työntekijä pidättäytyy menemästä kilpailevan yrityksen palvelukseen tai ryhtymästä harjoittamaan kilpailevaa toimintaa yrittäjänä.

LUKUINA

- **37 prosentilla** akavalaisista on kilpailukieltosopimus joko työsopimuksessa tai erillisenä sopimuksen liitteenä.
- Vuoden 2014 jälkeen solmituissa työsuhteissa **kilpailukieltosopimus on 45 prosentissa sopimuksia.**
- Kilpailukieltosopimuksen solmineista **93 prosentilla on myös salassapitosopimus.**
- Akavan selvitys tehtiin keväällä 2017. Siihen vastasi **2 723 akavalaista 26 jäsenliitosta.**

– Työnantaja ei noudata lainsäädäntöä. Tutkimusaineistosta kävi ilmi, että esimerkiksi asiantuntijatehtävissä yli kuuden kuukauden kieltoa ei korvata käytännössä koskaan.

Saatava nopeasti kuntoon

Kilpailukieltosopimusten määrän vähentäminen on Akavan ja sen jäsenliitojen agendalla korkealla.

Akavan mielestä työsopimuslaissa on säädettävä kaikkiin kilpailukieltoihin lakisääteinen korvaus. Lisäksi Akava vaatii määriteltäväksi nykyistä selvemmin, että kilpailukieltosopimus on mitätön, jos työntekijällä on samaan aikaan salassapitosopimus.

– Olemme tavanneet hallituspuolueita ja ministereitä ja vieneet viestiä, että asiaan pitää tarttua. Hallitus on sitoutunut joustavoittamaan työmarkkinoiden toimintaa, ja tämä olisi keino, joka ei maksa mitään, jolla olisi välitön vaikutus ja joka olisi erittäin nopea toteuttaa.

Jos kilpailukieltosopimuksia tarjotaan työsopimusta tehdessä, Vuorenkoski kehottaa olemaan yhteydessä omaan liittoon.

– Työsopimus kannattaa käyttää aina kokonaisuudessaan liiton lakimiehellä. Työnantajat suhtautuvat asiaan aika leväperäisesti ja haluavat sanktioita, joilla ei ole pohjaa laissa, Vuorenkoski varoittaa.

– Uuden työpaikan saaminen tuntuu hienolta, mutta elämässä voi tulla vaiheita, jolloin haluaa taas eteenpäin. Silloin kilpailukieltosopimus voi osoittautua yllättävän rajoittaviksi tekijöiksi.

Ylituomari Ann-Mari Pitkäranta:

Hallinto-oikeus on **kansan tuomioistuin**

teksti ja kuva ARI MÖLSÄ

YLITUOMARI ANN-MARI PITKÄRANTA tuntee suomalaisen hallinto-oikeuden kiemurat läpikotaisin. Hän on uransa aikana ehtinyt työskennellä likipitäen jokaisessa mahdollisessa hallintojuridiikan keitaassa. Hallinto-oikeus, korkein hallinto-oikeus, oikeusministeriö, yliopistomaailma. Tätä nykyä hän on Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päällikkö, ylituomari.

Pitkäranta on sanavalmis ihmiselämän ihmettelijä ja tarkkailija.

Pykälöikäämme.

1. LUKU

JURISTIKSI AJAUTUMISESTA

1 §. Lapsuuden unelma. Yläasteella katselin televisiosta Lemmenlaivaa ja päätin ryhtyä merimieheksi. Opo ja isäni kuitenkin ohjailivat minut hienovaraisesti ainakin aluksi lukioon.

2 §. Valaistuminen. Lukiossa pääsäni vain jokin napsahti. Halusin oikeustieteelliseen.

Tykkäsin – ja tykkään edelleenkin – lukemisesta ja kirjoittamisesta. Ehkä se lukion pitkä matikka osaltaan kannusti loogiseen päättelyyn. Tässä yhtälössä lain lukeminen alkoi näyttää varteenotettavalta vaihtoehdolta.

Katselin televisiosta Lemmenlaivaa ja päätin ryhtyä merimieheksi.

2. LUKU

OIKEUSTIETEEN OPISKELUSTA

1 §. Antoisinta. Turku – Suomen Pariisi. Åbo Akademin ylioppilastalo Kåren ja Kirkkotien Lex. Siinä sivussa tuli opeteltua ulkoa paljon pykäliä ja luettua sellaista oikeuskirjallisuutta, jota enää ei edes synny.

2 §. Ankeinta. Ne monet hetket, jolloin ymmärsin, että yhdeksän opintoviikon tenttiin on viikko aikaa.

3. LUKU

LAKIMIEHISTÄ ELIÖLAJINA

1 §. Taitava juristi. Etevä juristi ajattelee kirkkaasti ja loogisesti. Hän oivaltaa hetkessä kulloisenkin oikeudellisen ongelman. Hän on myös oikeamielinen ja ymmärtävä.

2 §. Tomppeli juristi. Juristitutkinnon suorittanut henkilö, joka huseeraa asioissa, joita ei hallitse ja joka osaa sotkea selvätkin asiat. Päämiehensä kauhu, mutta ehkä on siunaus, että päämiehet eivät sitä aina ymmärrä.

4. LUKU

LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ YLEISESTI

1 §. Kiva laki. Perustuslaki on hieno laki. Erityisesti sen 2 §:n 3 momentti: ”Julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia.”

2 §. Kamala laki. Epäselvä ja tulkinnanvarainen, kiireellä ja huonosti valmisteltu laki. Sen esitöistä ei ilmene lainsäätäjän tahto, lain henki, vaan lain soveltaja joutuu sitä arvailemaan.

5. LUKU

VERO-OIKEUDESTA ERITYISESTI

1 §. Kiehtovinta. Ikuinen rajanveto siitä mikä on porsastelua ja mikä kunnon kansalaisen verosuunnittelua. Ihmisen kekseliäisyys ja luovuus veroasioissa on rajaton. Lopulliset ratkaisut saamme usein vasta KHO:n linjauksista.

2 §. Kummallisinta. Tietty skitsofreenisyys. Verotus on korostetun lakisidonnaista: verosta on aina säädettävä lailla. Verolainsäädännöstä ei kuitenkaan läheskään aina pysty päättelemään vero-oikeudellisesti oikeaa

– Maallikkoasiamiehiä näkee hallinto-oikeudessa usein. Joskus se toimii, joskus ikävä kyllä ei. Vahinkojakin siinä voi syntyä.

ratkaisua. Lakien tulkinta edellyttää KHO:n ratkaisukäytännön tuntemista tai KHO:n ratkaisun saamista.

6. LUKU
HALLINTOLAINKÄYTÖSTÄ

1 §. Hyvät puolet. Hallinto-oikeus on eräänlainen kansan tuomioistuin. Lähtökohtana on, että ihmisen tulisi pärjätä täällä myös ilman juristiavustajaa. Ruutupaperille kirjoitetulla valituksella pääsee pitkälle. Me tulemme vastaan.

Ihmiset alkavat ymmärtää, kuinka tärkeätä koko yhteiskunnan toimivuuden kannalta on saada viranomaisen päätöksen laillisuus tarvittaessa myös tuomioistuimen tutkittavaksi.

2 §. Huonot puolet. Harhaan menevä ja asiaton kritiikki. Kaikki eivät jaksa muistaa, että voimme tutkia ja ratkaista laillisuuskysymyksiä, emme päätösten tarkoituksenmukaisuutta.

7. LUKU
TUOMIOISTUIMEN JOHTAMISESTA

1 §. Hohdokkainta. Kuulla kun orkesteri soi. Kun ammattilaiset pystyvät porukassa parempaan mitä yksilösuoritukset olisivat yhteensä.

2 §. Himmeintä. Perinteisessä ja konservatiivisessa ympäristössä järkevätkin uudistukset kohtaavat joskus muutosvastarintaa.

Eräs kunnioittamani laamanni sanoi aikoinaan hienosti: ”Helpompaa on panna Tammelan torilla pulut parijonoon kuin johtaa riippumatonta tuomaria.”

8. LUKU
OMASTA URASTA

1 §. Makein voitto. Se on varmasti vielä tulossa. Tärkeintä on ollut matka ja itseäni viisaammat matkakumppanit, jotka ovat avanneet silmiä, ovia ja joskus jopa sydäntä.

2 §. Karvain tappio. Joku virka on kyllä joskus mennyt sivu suun, mutta jälkikäteen ajatellen sekin on ollut vain hyvä asia, suorastaan onnenpotku. Olen kulkeutunut aivan uusille vesille.

9. LUKU
PIENET SUURET ASIAT

1 §. Mielimauste. Korianteri.

2 §. Herkkuruoka. Pitsa ja pasta, mutta nyt laihdutuskuurilla sovitaan, että proteiinijauhe ja rasvaton jogurtti.

3 §. Paras juoma. Hetkestä riippuen kylmä kraanavesi tai lämmin punaviini.

4 §. Kaunein kukka. Shampanjaruusu.

5 §. Väri ylitse muiden. Koska musta ei kuulemma ole väri, sitten aniliininpunainen.

6 §. Rakkain romaani. Väinö Linnan Täällä Pohjantähden alla.

7 §. Elämän tarkoitus. Omaksi aidoksi itseksi kasvaminen vaikeuksien ja riemun hetkien kautta.

8 §. Lempilausahdus. ”Terve ihminen on monipuolisesti perverssi.” Oletan tuon olevan Freudia. On hyvä olla pöpi mieluummin useassa kuin yhdessä asiassa.

KUKA

ANN-MARI PITKÄRANTA, 53

- kotoisin Huittisista
- OTK 1989 ja OTL 2004, Turku
- VT 1990, Kauhajoen tuomiokunta
- Lääninoikeuden ja hallinto-oikeuden esittelijä 1990–2001
- Tampereen yliopiston ma. vero-oikeuden lehtori 1995–1997
- Hallinto-oikeustuomari 2001–2014 Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa
- KHO:n oikeussihteeri 2008
- Oikeusministeriön oikeushallinto-osaston ma. kehittämispäällikkö 2009–2013
- KHO:n ma. kansliapäällikkö 2013–2015
- Hämeenlinnan hallinto-oikeuden ylituomari 2015–
- Sivutoiminen luennoitsija, HAUS ym.
- Harrastukset: lukeminen, kirjoittaminen, antiikki ja muut vanhat tavarat, pienimuotoinen matkailu ja ruumiin kunnon ylläpitäminen välttämättömissä määrin

text BO INGVES | bild BRANDBASTION

Varumärkenas försvarare Jenny Wolfram grundade Brandbastion när hon blev färdig jurist vid Helsingfors universitet 2013. Företaget putsar med hjälp av artificiell intelligens upp bland kommentarerna på kundföretagens sociala medier och kunderna återfinns globalt.

Jurist med **företagarsjäl**

Ett företags goda rykte kan snabbt vara ett minne blott om det dyker upp skadliga kommentarer på företagets sociala medier.

Det här tog jurist **Jenny Wolfram** fasta på då hon som nybliven jurist grundade företaget Brandbastion 2013. Företaget analyserar och putsar kundernas sociala medier med hjälp av en kombination av artificiell intelligens och manuellt arbete.

Jenny Wolfram är ett bevis, om något, på att världen är öppen för unga, språkkunniga jurister från Finland. De flesta av Brandbastions kunder finns i USA som numera är något av hennes andra hemland.

– Nu har vi kunder i princip över hela världen och anställda i olika tidszoner. De sociala medierna är ju öppna dygnet runt så det gäller också för oss att vara igång dygnet runt, säger hon.

I stället för att först testa tjänsten i liten skala i Finland valde Jenny Wolfram att direkt satsa på den globala marknaden, med start i USA. När verksamheten skulle startas upp där hade hon stor nytta av att hon var jurist.

– Det gav självförtroende i förhandlingarna och dessutom värderas jurister i USA. Men samtidigt såg jag i början också spöken i avtalsupplägg som egentligen var helt standardavtal, skrattar hon.

Lingvisten

En orsak till varför Jenny Wolfram började studera juridik är att hon alltid varit intresserad av språk.

– Juridik går i hög grad ut på att arbeta med ord. Det syns också i Brandbastions affärsområde som går ut på att finna ord och meningar som kan skada ett företag i kommentarer på de sociala medierna, säger hon.

Starten till företaget var när Jenny Wolfram var i slutskedet av sina juridikstudier vid Helsingfors universitet. Hon observerade ett rättsfall i Australien där ett farmacibolag blev dömt för att ha farit fram med osanning på grund av en kommentar om en medicin på företagets Facebooksida.

"Juridik går i hög grad ut på att arbeta med ord."

– Kommentaren stämde inte och domstolen ansåg att alla kommentarer kan anses vara en del av företagets marknadsföring, oberoende av vem som skriver dem, säger hon.

Det fick Jenny Wolfram att börja kolla upp olika företags Facebooksidor och det räckte inte länge innan hon insåg att det vimlade av skadliga kommentarer och märkliga länkar på många företags Facebook-, Instagram- och Youtube-sidor.

– Eftersom det då inte fanns någon tjänst som erbjöd sig att filtrera bort skadliga kommentarer i realtid ur kommentarflödet, såg jag en klar affärsnisch och grundade därför Brandbastion.

Växer kraftigt

Brandbastions första kund var ett amerikanskt företag som har följts av många fler sedan starten; tillväxten har fördubblats varje år så att bolagets budgeterade omsättning för pågående räkenskapsår är ett par miljoner euro.

– Vår tjänst analyserar i realtid varje kommentar som kundföretagen får. När det kommer en okänd typ av kommentar eller länk kollas den omedelbart och läggs in i databasen om den är skadlig. På det sättet utökas automatiken kontinuerligt, säger Jenny Wolfram

Hon berättar att tjänsten kan anpassas till alla typer av sociala medier och att den också beaktar emojin och bilder.

– Eftersom många av kundföretagen verkar globalt fungerar tjänsten på närmare 50 språk.

Företagets hela tiden växande databas över semantiskt kategoriserat innehåll innehåller miljontals ord och fraser. Av personalen på i dagsläget 42 personer arbetar drygt hälften med uppdatering av databasen.

– Konkurrensen har ökat massivt, men tack vare att vi fick ett stort försprång i starten har vi kunnat befästa vår ställning som ett av de ledande företagen i branschen, säger Jenny Wolfram.

Förutom att ta bort skadliga kommentarer skyddar Brandbastion också kundföretagen mot olika hot, svindlerier, falska konton och falska länkar till piratsidor. Därför är den amerikanska filmindustrin en viktig kundgrupp.

Brandbastion kan med hjälp av sin databas dessutom besvara typiska frågor som ett företags kunder ställer på de sociala medierna.

– Till exempel många finländska företag är dåliga på att besvara de här frågorna, vilket är ett hot mot företagens rykte på samma sätt som skadliga kommentarer, säger Jenny Wolfram.

Lue artikkeli suomeksi
www.lakimiesuutiset.fi

VEM

JENNY WOLFRAM

- Född: 1990.
- Juris magister vid Helsingfors universitet. Har även läst marknadsföring och finansiering vid Hanken och University of London.
- Familj: Pojkvän.
- Bor i Helsingfors men vistas även mycket i Kalifornien.
- Fritid: Läsning, vardagsmotion.
- Motto: Fortune favours the bold.

BRANDBASTION

- Grundat: 2013.
- Skyddar företag mot skadliga kommentarer på sina sociala medier.
- Kunder: Stora, globala företag.
- Omsättning: Budgeterat två miljoner euro 2017.
- Antal anställda: 42.

Nimitykset

Juha Saarinen
HPP Asianajotoimisto oy

Teresa Kauppila
HPP Asianajotoimisto oy

Anu Ala-Outinen
Mentula & Väätäinen
Asianajotoimisto oy

Oona Fromboldt
Mentula & Väätäinen
Asianajotoimisto oy

Mari Tomunen
Sullivan & Worcester
LLP

Onni Ogbeide
Inventio
Asianajotoimisto Oy

Nimityksiä-palstan tekstit ja värikuvat (valkoisella taustalla) toimitetaan lomakkeella osoitteessa www.lakimiesliitto.fi tai sähköpostitse **auli.lehtonen@lakimiesliitto.fi viimeistään 13.11.2017 mennessä**. Julkaistuista kuvista veloitamme käsittelykuluina 35 euroa/kpl. **Numero 8/17 ilmestyy 13.12.2017**. Toimitus pidättää oikeuden tekstin muokkaamiseen ja lyhentämiseen tarvittaessa.

SYYTTÄJÄLAITOS

Ma. valtakunnansyyttäjäksi apulaisvaltakunnansyyttäjä **Raija Toiviainen** 11.9.2017–28.2.2018.

Helsingin syyttäjänviraston kihlakunnansyyttäjiksi **Hanna-Riikka Pulkkinen** ja **Sonja Varpasuo** 1.10.2017 lukien.

Salpausselän syyttäjänviraston kihlakunnansyyttäjiksi **Riikka Loukonen** ja **Katriina Talasranta** 1.1.2018 sekä ma. kihlakunnansyyttäjiksi **Anna-Mari Jukola** 1.1.2018–30.4.2019 ja **Paula Isojärvi** 1.1.2018 – 31.8.2020

ULOSOTTOVIRASTOT

Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan ulosottoviraston ma. johtavaksi kihlakunnanvoudiksi OTK, VT **Ulf Böling** 1.10.2017–31.12.2018.

Etelä-Karjalan ulosottoviraston kihlakunnanvoudiksi OTM **Nere Niskanen** 1.11.2017–31.12.2018.

Valtakunnanvoudinviraston hallintovoudiksi OTM **Susanna Kortesniemi** 1.10.2017–31.12.2018.

VALTION JA KUNTAIN HALLINTO

Valtiovarainministeriön hallitussihteeriksi OTM **Katri Aho** 1.10.2017 lukien.

Maa- ja metsätalousministeriön ma. lainsäädäntöneuvokseksi OTM **Maija Laurila** 13.9.2017–31.12.2019.

Finanssivalvonnan johtavaksi lakimieheksi Työeläkelaitokset -toimistoon OTM **Marja Koponen** 14.8.2017 ja lakimieheksi pankkien jatkuvan valvonnan toimistoon OTK **Virva Walo** 16.8.2017 lukien.

ASIANAJO- JA LAKIASIAINTOIMISTOT

HPP Asianajotoimisto Oy:n Specialist Counseliksi OTM **Juha Saarinen** (kuva) 1.9.2017 ja Senior Associateksi AA **Teresa Kauppila** (kuva) 4.9.2017 lukien.

Mentula & Väätäinen Asianajotoimisto Oy:n Senior Associateksi **Anu Ala-Outinen** (kuva) ja Associateksi **Oona Fromholdt** (kuva).

Sullivan & Worcester LLP:n Associateksi (New York) OTM, LL.M. **Mari Tomunen** (kuva) 1.9.2017 lukien.

Borenius Asianajotoimisto Oy:n Counseliksi AA **Henriikka Piekkala** 1.7.2017, Transaction -linjan lakimiehiksi OTM **Niklas Suni** 3.7.2017 ja OTM **Rickard Sandell** 31.7.2017 sekä Advisory -linjan lakimieheksi OTM **Alina Heikkilä** 28.8.2017.

Asianajotoimisto Heikkilä & Co Oy:n lakimiehiksi AA **Kimmo Vainio**, OTM, kiinteistölakimies **Henri Alinen** 1.6.2017, AA, VT, LL.M. **Johanna Ikonen**, OTK, LL.M., KTL **Pekka Vainio** 1.9.2017 sekä avustavaksi lakimieheksi OTM, VTM **Suvi Näätänen** 28.6.2017.

Inventio Asianajotoimisto Oy:n lakimieheksi OTM **Onni Ogbeide** (kuva) 23.8.2017 lukien.

PANKIT JA VAKUUTUSYHTIÖT

FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan toimitusjohtajaksi VT **Elli Reunanen** 28.8.2017 lukien.

JÄRJESTÖT

Ammattiliitto Pron palvelusektorin johtajaksi OTK, HTM **Minea Pyykönen** ja lakimieheksi OTM **Mira Strömmer** 1.9.2017 lukien.

LEXUS HYBRIDI MALLISTO

AINA LADATTU. AINA VALMIS.

Lexus-hybridejä ei tarvitse ladata. Ne ovat valmiina ajoon aina ja kaikkialla – kirjaimellisesti, sillä Lexus Hybrid -mallisto on tarjonnut hienostuneinta hybridivoimaa jo 13 vuotta, ja sen tarjoamasta saumattomasta ajokokemuksesta nauttii jo yli miljoona ihmistä ympäri maailman.

Tutustu Lexus-hybridimallistoon, jossa premium ja Suomen paras palvelu ovat vasta lähtötaso: **lexus.fi**

LEXUS
EXPERIENCE AMAZING

Mökit

Vapaat viikot Lakimiesliiton mökeissä vuonna 2017 ja keväällä 2018

TUNTURINLAKI

Levi, Tunturinlaki 1 (la–la)

Viikko	Pvm	Vuokra/€
47	18.11.-25.11.	500
48	25.11.-02.12.	500
02	06.01.-13.01.	550
03	13.01.-20.01.	550
04	20.01.-27.01.	550
05	27.01.-03.02.	550
06	03.02.-10.02.	600
18	28.04.-05.05.	400
19	05.05.-12.05.	250
20	12.05.-19.05.	250
21	19.05.-26.05.	250
22	26.05.-02.06.	250
23	02.06.-09.06.	250
24	09.06.-16.06.	300
25	16.06.-23.06.	300
26	23.06.-30.06.	300

Levi Tunturinlaki 2 (allergiamökki, ei saa viedä lemmikkieläimiä) (la–la)

Viikko	Pvm	Vuokra/€
45	04.11.-11.11.	300
47	18.11.-25.11.	500
49	02.12.-09.12.	500
02	06.01.-13.01.	550
03	13.01.-20.01.	550
04	20.01.-27.01.	550
05	27.01.-03.02.	550
19	05.05.-12.05.	250
20	12.05.-19.05.	250
21	19.05.-26.05.	250
22	26.05.-02.06.	250
23	02.06.-09.06.	250
24	09.06.-16.06.	300
25	16.06.-23.06.	300
26	23.06.-30.06.	300

TUOMARINTUPA

Ruka Tuomarintupa (la–la)

Viikko	Pvm	Vuokra/€
46	11.11.-18.11.	500
47	18.11.-25.11.	500
02	06.01.-13.01.	550
16	14.04.-21.04.	600
19	05.05.-12.05.	250
20	12.05.-19.05.	250
21	19.05.-26.05.	250
22	26.05.-02.06.	250
23	02.06.-09.06.	250
24	09.06.-16.06.	300
25	16.06.-23.06.	300
26	23.06.-30.06.	300

VUOSSELI

Ruka Vuosseli (allergiamökki, ei saa viedä lemmikkieläimiä) (la–la)

Viikko	Pvm	Vuokra/€
46	11.11.-18.11.	600
47	18.11.-25.11.	600
48	25.11.-02.12.	600
02	06.01.-13.01.	650
06	03.02.-10.02.	700
19	05.05.-12.05.	350
20	12.05.-19.05.	350
21	19.05.-26.05.	350
22	26.05.-02.06.	350
23	02.06.-09.06.	350
24	09.06.-16.06.	400
25	16.06.-23.06.	400
26	23.06.-30.06.	400

GOLF RESORT

Vierumäki Golf Resort
(allergiahuoneisto, ei saa viedä lemmikkieläimiä)

Viikko	Pvm	Päivät	Vuokra/€
44	27.10.-31.10.	pe-ti	430
44	31.10.-03.11.	ti-pe	280
45	07.11.-10.11.	ti-pe	280
46	14.11.-17.11.	ti-pe	280
48	28.11.-01.12.	ti-pe	280
49	01.12.-05.12.	pe-ti	430
50	08.12.-12.12.	pe-ti	430
50	12.12.-15.12.	ti-pe	280
51	15.12.-19.12.	pe-ti	430
51	19.12.-22.12.	ti-pe	280
02	05.01.-12.01.	pe-pe	550
03	12.01.-19.01.	pe-pe	550
04	19.01.-26.01.	pe-pe	550
05	26.01.-02.02.	pe-pe	550
06	02.02.-09.02.	pe-pe	550
07	09.02.-16.02.	pe-pe	550
12	16.03.-23.03.	pe-pe	550
13	23.03.-30.03.	pe-pe	550
15	06.04.-13.04.	pe-pe	550
17	20.04.-27.04.	pe-pe	550
19	04.05.-11.05.	pe-pe	650
20	11.05.-18.05.	pe-pe	650
21	18.05.-25.05.	pe-pe	700
22	25.05.-01.06.	pe-pe	700
23	01.06.-08.06.	pe-pe	700
24	08.06.-15.06.	pe-pe	700
25	15.06.-22.06.	pe-pe	700

LOMA-AIKA

Vierumäki Loma-aika

Viikko	Pvm	Päivät	Vuokra/€
45	03.11.-07.11.	pe-ti	390
45	07.11.-10.11.	ti-pe	250
46	10.11.-14.11.	pe-ti	390
46	14.11.-17.11.	ti-pe	250
47	17.11.-21.11.	pe-ti	390
47	21.11.-24.11.	ti-pe	250
48	24.11.-28.11.	pe-ti	390
51	15.12.-19.12.	pe-ti	390
51	19.12.-22.12.	ti-pe	250
02	05.01.-12.01.	pe-pe	500
03	12.01.-19.01.	pe-pe	500
04	19.01.-26.01.	pe-pe	500
05	26.01.-02.02.	pe-pe	500
06	02.02.-09.02.	pe-pe	500
07	09.02.-16.02.	pe-pe	500
10	02.03.-09.03.	pe-pe	600
11	09.03.-16.03.	pe-pe	500
12	16.03.-23.03.	pe-pe	500
15	06.04.-13.04.	pe-pe	500
16	13.04.-20.04.	pe-pe	500
17	20.04.-27.04.	pe-pe	500
19	04.05.-11.05.	pe-pe	600
21	18.05.-25.05.	pe-pe	650
22	25.05.-01.06.	pe-pe	650
23	01.06.-08.06.	pe-pe	650
24	08.06.-15.06.	pe-pe	650

PAAVONKANGAS

Vierumäki, Paavonkangas

Viikko	Pvm	Päivät	Vuokra/€
45	07.11.-10.11.	ti-pe	330
47	21.11.-24.11.	ti-pe	330
48	28.11.-01.12.	ti-pe	330
51	15.12.-19.12.	pe-ti	480
51	19.12.-22.12.	ti-pe	330
02	05.01.-12.01.	pe-pe	650
03	12.01.-19.01.	pe-pe	650
04	19.01.-26.01.	pe-pe	650
05	26.01.-02.02.	pe-pe	650
15	06.04.-13.04.	pe-pe	650
16	13.04.-20.04.	pe-pe	650
17	20.04.-27.04.	pe-pe	650
18	27.04.-04.05.	pe-pe	750
19	04.05.-11.05.	pe-pe	750
20	11.05.-18.05.	pe-pe	750
22	25.05.-01.06.	pe-pe	800
24	08.06.-15.06.	pe-pe	800

SUOMEN LAKIMIESLIITOLLA on jäsenten käyttöön edulliseen jäsenhintaan kaksi lomahuoneistoa Levillä ja Rukalla sekä kolme Vierumäellä. Lapin mökeissä vuokraan sisältyy 2 hissilippua/mökki ja Vierumäen Loma-aika- ja Paavonkangas-mökeissä 4 golf-peli-oikeutta. Vierumäen Golf Resort -huoneiston vuokraan sisältyy 2 pelioikeutta alennetulla green fee -hinnalla. Kaikissa näissä kohteissa sinua odottavat viihtyisät tilat ja monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Mökit on varusteltu 6–8 henkilölle. Osa Vierumäen mökkiviikoista on varattavissa myös ajalle perjantai–tiistai ja tiistai–perjantai.
Lisätietoja mökeistä: www.lakimiesliitto.fi > jäsenelle > mökit

Tiedustelut ja varaukset:
Hannele Törni, puh. 09 8561 0315,
hannele.torni@lakimiesliitto.fi

TOYOTA

ALWAYS A BETTER WAY

Erinomaisesti varusteltu crossover

C-HR HYBRID STYLE BUSINESS

Toyota C-HR Hybrid on täydellinen yhdistelmä huomiota herättävää muotoilua ja ajamisen nautintoa alhaisilla CO_2-päästöillä. Hybriditekniikka toimii huomaamatta taustalla ja auto latautuu ajon aikana itsestään. Koe crossoverin ketteryys, kyvyt ja upea varustelu nyt ainutlaatuisessa kokonaisuudessa.

C-HR Hybrid Style Business -mallissa vakiona mm. portaaton automaattivaihteisto, monipuolinen LED-valaistus, JBL-audio, kosketusnäytöllinen mediakeskus navigoinnilla ja Toyota Safety Sense -turvallisuusvarusteet.

alk. 30 140 €

⟨sis. toimituskulut⟩

ToyotaBusiness Plus

Tutustu laajaan Toyota Hybrid Business -mallistoon osoitteessa toyota.fi/yritysautot

Malli	Autoverollinen kokonaishinta	Toimitus-kulut	Kokonaishinta toim.kuluineen	CO_2-päästöt	**Vapaa autoetu/ Käyttöetu**
1.8 Hybrid Business	29 539,62 €	600 €	30 139,62 €	86 g/km	**615 / 465 €/kk**
1.8 Hybrid Intense Business	33 139,84 €	600 €	33 739,84 €	87 g/km	**665 / 515 €/kk**
1.8 Hybrid Style Business	33 702,98 €	600 €	34 302,98 €	87 g/km	**675 / 525 €/kk**
1.8 Hybrid Premium Business	33 714,32 €	600 €	34 314,32 €	87 g/km	**675 / 525 €/kk**

EU-yhdistetty kulutus 3,8-3,9 l/100 km, CO_2-päästöt 86-87 g/km. Takuu 3 vuotta/100.000 km, korin puhkiruostumattomuustakuu 12 vuotta, hybridijärjestelmän takuu 5 vuotta/100 000 km. Toyota Hybridiakkuturva 10 vuotta/350 000 km.

Kuvan auto on Toyota C-HR Hybrid Style Business -varustetasolla.

teksti ALISA KETTUNEN | kuva MAIJA SAVOLAINEN

LAIN TAKAA

Kaijus Ervasti, vastuullinen tutkija, Helsingin yliopisto

OTT Kaijus Ervasti tunnetaan paitsi tutkijana myös keittokirjailijana. Vuonna 2004 tohtoriksi valmistunut Ervasti toimii yliopistotutkijana valtiotieteellisen tiedekunnan kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutissa.

Miksi sinusta tuli lakimies?
Oikeudenmukaisuus on minulle tärkeää.

Kuulut Lakimiesliiton tulevaisuusvaliokuntaan. Mitä siellä tehdään?
Tehdään parempaa tulevaisuutta. Haluan erityisesti olla mukana rakentamassa liiton koulutuspolitiikkaa sekä selvitys- ja tutkimustoimintaa.

Kolme asiaa, joita tarvitset päivittäin?
Kahvia, ystäviä ja keittiövälineitä.

Mitä ruokapöydässäsi tarjoillaan itsenäisyyspäivänä?
Luultavasti lohipastramia ja siikatartarvoileipiä.

Minkälaista on oikeustieteellinen tutkimus vuonna 2050?
Monitieteistä ja kansainvälistä.

B341

Vuokraturva on tunnetuin vuokravälittäjä.
Se saa tutkitusti toimialan parhaat arvosanat
niin luotettavuudesta, henkilökunnan asiantunte-
muksesta, ilmoittelun näkyvyydestä kuin
asiakaspalvelustakin.
Taloustutkimus Oy 2017

VUOKRATURVA MYYNTITURVA

Tarvitsetko vuokralaisen asuntoosi?

Vuokraamme asuntosi markkinajohtajan ammattitaidolla. Soita meille, niin asiat hoituvat helposti ja nopeasti!

Taloustutkimuksen mukaan Vuokraturva saa palvelustaan toimialan parhaat arvosanat. Voit turvallisin mielin liittyä tyytyväisten asiakkaidemme joukkoon.

Me takaamme vuokranmaksun ja turvaamme vuokratulosi.

p. 010 2327 300, www.vuokraturva.fi

Haluatko myydä asuntosi kätevästi?

Myyntiturva myy asunnot edullisilla kiinteillä välityspalkkioilla ja markkinoi asuntoja erityisen monipuolisesti.

Käytämme mm. kuvallisia lehti-ilmoituksia sekä virtuaaliesittelyjä. Kuningaskuluttajan mukaan Myyntiturvan asiakkaat ovatkin saaneet asunnoistaan parhaat kauppahinnat.

Soita meille – palvelemme viikon jokaisena päivänä klo 8–20!

p. 010 2327 400, www.myyntiturva.fi

HELSINKI – UUSIMAA – TURKU – TAMPERE – LAHTI – OULU

Ilmalankuja 2, HKI